Budapest, 1900. Ötödik évfolyam. 350. szám. Péntek, december 21.

BUDAPESTI NAPLÓ

Szerkesztőség és kiadóhivatal: József-körut 18. Főszerkesztő: VÉSZI JÓZSEF. Felelős szerkesztő: BRAUN SÁNDOR. Kiadja: A SZERKESZTŐSÉG.

Egész évre 28 k., (14), 1/2 évre 14 k., (7), 1/4 évre 7 k., (3.50), egy hónapra 2 k. 40 fillér, (1.20 frt).
Egyes szám Budapesten 8, vidéken 10 fillér.

Néppárti kudarcok.

Budapest, december 20.

(v.) Ezen a mai emlékezetes napon két választási harctéren érte sulyos vereség a néppártot. Csongrád volt az egyik csatamező, Sopronmegyének nagymartoni kerülete volt a másik. Amott Hegyi Antal plébános, a legelketlenebb klerikális izgatók egyike, emitt Poda Endre plébános, a néppárt dunántuli vezéreinek legtekintélyesebbje, bukott el. Mindkét helyen óriási erőfeszitéseket tett az ultramontán tábor s mindkét helyen csufos kudarcot vallott. Pedig teljesen tiszta és teljesen szabad volt mind a két választás. A hatóság tartózkodott minden erőszakos beavatkozástól, pénz és pálinka nem dolgozott: ki-ki ugy szavazhatott, ahogy a meggyőződése kivánta. Ahogy ezt leirjuk, ugy rájárna a pennánk erre a szólamra: „és mégis megbuktak az ultramontán jelöltek.“ De röptiben elfogjuk ezt az *és mégis*t, és helyébe azt teszszük, hogy *épp azért*. Hogy az utóbbi két szóval helyettesithetjük az előbbi kettőt, ebben az egyszerü grammatikai cserében igen becses politikai tanulságok rejlenek. Ugyan hámozzuk ki ezeket a tanulságokat.

A két választás közül a nagymartoni a jellemzőbb. Először is azért, mert a csongrádi parochus a mandátum reményében közvetetlenül a választás előtt lehazudta magáról néppárti mivoltát. A főtisztelendő ur — ugy látszik — megszimatolta, hogy az Alföld józan, becsületes magyar népe nem hajt többé az ultramontán ámitás szavára; s tehát, hogy bejusson a parlamenti révbe, politikai csempészlobogót huzott fel rozoga csónakjának árbocára. Hegyi plébános ur felcsapott Kossuth-pártinak, megtagadva hecc-kápláni multját s azt szinlelve, mintha semmi köze sem volna a néppárthoz. Ám ezen a ravasz játékon rajta vesztett a plébános; a függetlenségi párt sajtója leleplezte Hegyi Antalnak a Kossuth-gyalázókkal való cimborálását, s ezzel befejeződött gyorsan és dicstelenül a főtisztelendő urnak Kossuth-párti pályafutása. Hegyi Antal ezeknek utána már nem vallhatta be, hogy hiszen hamisitatlan néppárti ő amugy is; pártonkivülivé kellett tehát átvedlenie. Megválasztása érdekében véreszáju demagóg mozgalmat inditott, hihetetlen módon lázitotta hiveit, prédikálta a néppárti igéket s az agrár forradalmat, hirdette a felekezeti háborut, mindenképpen üszköt akart dobni a lelkekbe. Vele szemben egy fiatal ujságiró állt, akinek a csongrádi nép azelőtt soha se látta volt szinét s aki tiszta függetlenségi párti létére hajthatatlan szabadelvüségéről ismeretes. S ez a pennaforgató idegen játszva gyürte le a választási tornában az Alföldnek félelmetes klerikális vezérét. Nagy jelentőségü ez az eset is, de tipikusnak nem mondjuk, mert Hegyi Antal, noha féktelenül ultramontán, ezuttal nem volt hivatalos jelöltje a néppártnak.

Annál jellemzőbb a nagymartoni eset. Poda Endre apátplébános az ország nyugati részében elismert oszlopa a néppártnak. Társadalmi tekintélye igen erős, egyházi poziciója jelentékeny, egyénisége intakt s politikai sulya a néppárt köreiben rendkivüli. A néppárt azért szemelte ki éppen őt, mert a legerősebb emberével akart harcba menni. S hivatalos jelöltje érdekében az országgyülési néppárt a leghevesebb akciót fejtette ki. A néppárti képviselők egész raja vonult a nagymartoni kerületben faluról-falura, szilajul korteskedve, fáradhatatlanul izgatva és lázasan mozgósitva a felekezeti indulatokat. Sopronmegyének egész papsága hozzászegődött ehhez a kortesmunkához. A harcoló egyház bajnokai ott sürögtek-forogtak a kerület helységeiben, s minden erejökkel támogatták a néppárti jelölt érdekeit. S itt is megbukott a klerikális jelölt, még csufosabbul, mint Csongrádon. A szabadelvüpárt jelöltjének 1000 szavazata ellenében Poda Endre alig tudott 400 voksra szert tenni.

Jól tudta az országgyülési néppárt, mért vetette magát akkora erővel a nagymartoni kerületre. Tapolcai kudarca után feltétlen szüksége volt egy győzelemre. Talán épp azért vexálta ki Asbóth Jánost a néppárt a parlamentből, hogy megürüljön ez a mandátum, s nyerjen alkalmat arra, hogy egy diadallal köszörülje ki a tapolcai csorbát.

Alig van vidéke az országnak, ahol a néppárt erősebbnek tudná magát, mint Sopronmegyében. A nyugati határszél az ő klasszikus talaja; ott él a legfanatikusabb papság s a legfanatizálhatóbb lakosság. A várva-várt győzelemre tehát ott lehetett a legbiztosabban számitani. S ez a győzelem csakugyan ugy kellett a néppártnak, mint egy falat kenyér. Ki kellett mutatnia, hogy tapolcai vereségét csupán a véletlen okozta, vagy talán a kerület szervezetlensége, vagy az ott felállitott jelölt idegen volta. Nagymartonban okult a néppárt a tapolcai káron; hatalmasan szervezkedett, lokális jelöltet szemelt ki, nagy tekintélyü és becsült egyházi férfiut; aztán rászabaditotta a választókra a megye egész klérusát s a parlamentbeli néppárt oszlopos férfiait. Győzni akart feltétlenül, győzni minden áron. Hadd hirdethesse aztán, hogy ime nem csökkent a néppárt erkölcsi hatalma az országban, lábai alól nem siklik ki a talaj, hiveinek tömegében semmi ok a megriadásra, a régi kezekben a régi erő lengeti a régi lobogót. Hisz ez a parlament már csak hónapokig él, jönnek nemsokára az általános választások, amelyekben sikert kivivni csak ugy lehet, ha

TÁRCA.

Mese-mese.

— A *Budapesti Napló* eredeti tárcája.—

Irta: ***Nógrádi László.***

I. A Keczeg Gyuri esete.

Dehogy vo... bedve Keczeg Gyurinak a maga szegényes gunyáját telcserélni a zsinóros katonaruhával. Keczeg Gyurinak ilyen magas vágyai nem valának. Békességgel viselte a szegényes rongyait s csak annyit óhajtott, hogy eleget kereshessen télire a családjának, melybe a három cseperedő, növekedő gyereken kivül egy csipatka lánykát is hullajtott az isteni áldás.

Éppen azon gondolkozott a kora hajnali órákban, állván az udvaron, hogy minemü munkába fog, mikor hozzá bandukol Rakás Péter, a bakter.

— Kereslek, Keczeg Gyuri, mondja Rakás Péter, azé gyüvök ilyen jókor, hogy itthon tanáljalak, mer' sürgős a dolog. Katonának mégy. Imhol az irás.

Keczeg Gyurival egyet fordul az udvar, azt se tudja, hol áll, összefut előtte minden.

— No csak, no, rángatja Rakás Péter, ne ijedj meg, próbáltad má, hát csak most se halsz bele.

Dehogy is ettől ijedt meg, hogy belehal Keczeg Gyuri, dehogy. Az jutott inkább eszébe, hogy el kell szakadnia a dologtól. Ki keres a négy gyereknek télire betévő falatot, ruhácskát, ha ő elmegy?

Mégis belenyugodott aztán. Csak lesz valahogy, ennek is meg kell lenni. Még csak könny se szökött a szemébe, mikor elbucsuzott otthonról. A határig elkisérték, a kis lányát ölbe vitte s egész uton beszélt neki, hogy majd mit hoz. A nagyobb gyerekei már némileg értették a dolgot, füzfagallyon cocóztak is, hát nagyon örültek, hogy az apjok katonának megy, oda, honnan majd csákót hoz, meg eleven paripát.

— Vigyázz a házra, kiáltotta messziről az utfordulótól vissza feleségének, nemsokára itthon leszek.

Elszorult mégis a szive, amikor már nem látta őket, valami nehéz bánat nehezedett a lelkére. Hátha ... hátha, ki tudja mi érheti az embert. Olyan sok minden fáj a léleknek ilyenkor.

— Eh, mondta Keczeg Gyuri, hagyjuk a gondot, nem segit az semmit. Nagy, erős kezeivel kétszer is megdörzsölte homlokát s egyszerre elszállt a gond, még némi büszkeséggel is gondolt arra, hogy ime ő katona ...

*

... Kegyetlen forrón sütött a nap, a föld szinte lángolt. Sehol egy csepp árnyék. Messze a mezőn látszott egy-két itató kutágas. A katonák megirigyelték a mezőn legelő barmok dolgát. Azok esznek, legelnek s mikor jóllaktak, ihatnak is.

— Előre, előre, szólt a parancs.

Már lehetett gyanitani, hogy a mezőn tul, valahol a hegyháton lesz valami csetepaté. Hol van még az. Hajnal óta mennek, egyszer, kétszer az őrnagy előtt is elléptettek már, keményen vágva a földet, hogy csak ugy dübörgött. Az őrnagy mégis haragos, még sincs megelégedve. Nem ad pihenést.

Izzadság lepi el az arcokat, itt-ott dörmögnek is, de csak ugy, hogy a sor közt marad.

Keczeg Gyuri szótlanul megy a többivel, bár nehezére esik ugyan, mert elszokott már az ilyentől. Hajnaltól késő estig dolgozik, el se nagyon fárad, nem nyilik panaszra soha ajka, de ez más, ez a dologtalan menés más, nem birja.

Meg-megesuklik az ina, de csak megy. A nap meg süt, tüzel, mintha eget-földet lángba akarna boritani.

— Valaki kidült, mondják a sorban.

A csapat megáll. Schener, az őrnagy, oda lovagol.

— Néssz rám, mondja a nagy ur a földön fekvőnek. Semmi, tofápp, tofápp, kiabálja.

Az őrnagy veszekedik, szinte belevörösödik a nagy mérgébe.

Érthetetlen beszédéből kábult fejjel csak annyit tud meg Keczeg Gyuri, hogy kutya, vén asszony s aki beteg lesz, azt majd otthon pihenés helyett kikötik.

— Gyors menés, — szól a parancs és szegény Keczeg Gyuri megy tovább.

Csak egy ital viz lenne, sóhajtja s elképzeli, hogy milyen jó volna, ha most egyszerre itt teremne a felesége a cifra korsóval; jót huzna a hideg forrásvizből, egy kicsit locsantana is az izzó fejére, arcára. Ettől erős lenne megint.

Meg-megrogy ujra, a feje szédül, alig lát már.

— Nem birom tovább, — mondja akadozva.

— Csak gyere, inkább itt kinlódj, mint otthon.

Keczeg Gyuri szégyenli, hogy ennyire ellankadt. Otthon a dologban mindig első, elül vágja a rendet, elül viszi a barázdát, ki se birja jobban nála. S most ... milyen szégyen ...

Tovább erőlködik, erőseket próbál lépni, nagyokat lélekzik.

— Nem, nem birok tovább. Elszédül, felfordul vele a mező, egybefut, összeszalad minden. A másikba kapaszkodik. Akkor egyszerre tompa lövés hallatszik valahonnan az erdőszélről. Rá másik, harmadik. Messze az erdőszéli bokrokból megvillannak a fehérkötéses sapkák. Ott az ellenség.

Hirtelen csatalánceba fejlődik a csapat. Apró csapatok lepik el széltében a forró mezőt. Keczeg Gyuri is vonszolja magát.

— Futó lépés előre, szól halkan a parancs.

Keczeg Gyuri egy darabon szalad, a szive

Lapunk mai száma tizenhat oldal.

a tömegeket nem csüggeszti az a tudat, hogy pártjukat vereség érte. Tünetet kellett tehát gyártani, tünetét annak, hogy a néppárt vonzó ereje nem csappant meg s hogy nem vesztett semmit varázsából. Ime ezek szolgáltak okául a Poda Endre érdekében tett hallatlan erőfeszitésnek.

Hát *tünet* lett csakugyan a választási eredmény, csakhogy a néppárt végleges züllésének, fel nem tartóztatható hanyatlásának a tünete. Poda Endre megbukott. S nemcsak maga ez a tény, hanem kudarcának meglepő arányai is nevezetes jelentőségüek. Annyi erőlködés után a leadott szavazatoknak alig egy harmada esett a néppárt jelöltjére. Legerősebb végvárában, amelyet eddig maga megvíhatatlannak vélt, szégyenletes vereség jutott osztályrészeül. Beköszöntött hát a néppárt alkonya. Lehunyófélben van ez a szerencsétlen csillagzat. Még él a néppárt, de már vonaglik. Még van ereje, de éppen csak annyi, hogy egy ideig még nem hal bele a reá zuduló csapásokba. Beteljesült halálvégzete. A nép kezdi belátni, hogy ámitás volt a néppárt minden izgatása. Ime, esztendők óta életben vannak az egyházpolitikai törvények, s napnál fényesebben kiderült azóta, hogy amit a néppárt várható hatásukról állitott, egytől-egyig hazug ráfogás volt. Látják a nép milliói, hogy az egyháznak semmi bántódása nem esett, hogy a polgári házasság csupán a *polgári* rendet óvja meg s legtávolabbról sem érinti az *egyházi* házasságnak szakramentális jellegét. Nap-nap után tapasztalják az emberek, hogy vallási érzületében az állam senkit meg nem bolygat, hogy a tanitó egyház szabadsága ma nagyobb, mint azelőtt s hogy vakmerő rágalmazás volt, amit az ultramontán izgatók az egyházpolitikai törvényekből folyó lelkiismereti kényszerről állitottak.

És mindezeknek láttára folyamatban van országszerte a nagy kijózanodás. A gonoszul félrevezetett nép eszére tér s megdöbbenve látja, hogy félrevezették itéletét, megcsalták áhitatát s visszaéltek lelkiismeretével. És lát még valamit, ami mindezeknél nagyobb sulylyal esik a latba. Tapasztalja azt, hogy a hatalom senkit sem gátol meggyőződése érvényesitésében, senkit nem üldöz politikai nézeteiért és senkit sem csábit pénzzel, senkit sem szorit erőszakkal a kormánypárt táborába. A jog, törvény és igazság kormányzata nem gyárt néppárti vértanukat, nem terrorizál, nem veszteget, katonák fegyvereit nem szegzi a választó polgárok mellének. Mondtuk mi mindig, hogy a kormányzati durvaság végiete szüli meg a másik végletet s kergeti igy a könnyen fanatizálható tömegeket a durva felekezeti indulatok táborába. S mondtuk mi mindig, hogy a néppárt csak addig félelmetes, amig a törvénytipró erőszak fegyverzetét forgatja a kormányhatalom ellen. Váltig hirdettük, hogy csakis a korrupció és a brutalitás visszahatása jelentkezik a néppárti mozgalom hevességében. S tiltakoztunk mindig az ellen, hogy a szabadelvüség szeplőtlen lobogóját a választási erkölcstelenség orgiáinak szennyével mocskolják be, mert ezzel kárt tesznek a liberalizmusban s csak fokozzák a reakció erejét. Ime a Széll Kálmán kormányzása beigazolja ezt a felfogásunkat.

A néppárt bukófélben van, *mert* tiszták és szabadok a választások.

BELFÖLD.

A képviselőház december 22-ikén, szombaton délelőtt 11 órakor ülést tart.

Két választás. A *nagymartoni* kerületben is, *Csongrádon* is ma volt a képviselőválasztás, miután, mint ismeretes, *Asbóth* János, illetve *Gajári* Odön lemondtak mandátumukról. Mind a két helyen a szabadelvüség győzelmét eredményezte a választás. *Nagymartonban Dégen* Gusztáv választatott meg *Poda* Endre plébánossal szemben, akinek érdekében a néppárt heteken keresztül nagy agitációt fejtett ki. *Dégen* Gusztáv régi hive a szabadelvüpártnak s megválasztatása annál figyelemreméltóbb, mert nagy többsége a sopronmegyei szabadelvüpárt térhódítását jelenti. *Csongrádon* erős küzdelem után *Dienes* Mártont, az *Egyetértés* szerkesztőjét választották meg *Hegyi* Antal plébánossal szemben, aki 48-as, néppárti és antisemita igéretekkel próbálta kiüzdeni a mandátumot, de a derék csongrádi nép józanságán, becsületes, szabadelvü gondolkozásán az ismert páter vállalkozása hajótörést szenvedett. *Dienes* Mártonnal rokonszenves fiatal erő, nagyképzettségü férfiu vonul be a parlamentbe, aki már a napi sajtóban kifejtett munkálkodásával is biztositotta magának a parlamenti körök becsülését. *Dienes* Mártontól a közjogi elvek tekintetében széles ösvény választ el bennünket, de liberális érzelmeinek, következetes politikai jellemének tartozunk azzal az elismeréssel, hogy igaz szivvel üdvözöljük őt pályájának mai szép sikere alkalmából.

Nagymarton, december 20.

Ma reggel kezdődött a képviselővválasztás. A választási elnök *Baditz* Zoltán vármegyei főjegyző, küldöttségi elnök dr. *Szoka* István soproni ügyvéd. Három jelölt lépett föl: *Dégen* Gusztáv szabadelvüpárti, *Poda* Endre soproni apátplébános néppárti programmal és *Kasics* Péter, aki egy radikális párt zászlaját bontotta ki. A néppárt a legnagyobb erőlködéseket fejtette ki, de *Dégen* Gusztáv mindvégig abszolut többségben volt. Este 7 órakor hirdette ki az elnök a választás eredményét, amely szerint *Dégen* Gusztáv 1108, *Poda* Endre 484 és *Kasics* Péter 298 szavazatot kapott s igy a választás elnöke *Dégen* Gusztávot jelentette ki a kerület megválasztott képviselőjének. A választás nagy vereséget jelent a néppártra, amely 1896-ban Asbóthot választotta meg és a radikálisokra, akik hónapok óta nagy agitációt fejtettek ki a kerületben.

Csongrád, december 20.

Az utolsó napok izgatottsága a választás mai napján már alig volt észlelhető. Dr. *Tasnády* Antal választási elnök délelőtt 9 órakor nyitotta meg a választást. Bizalmi férfiak voltak a függetlenségi Kossuthpárti *Dienes* Márton részéről: *Barta* Ödön országgyülési képviselő és *Borbás* Mihály, *Hegyi* Antal részéről: *Tóth* István és *Nagy* Pál. Heves küzdelem folyt a két párt közt, de már a választók felvonulásakor biztosra lehetett venni *Dienes* győzelmét. Félhatkor már mind a két párt kimeritette erejét s egy órával később az elnök kihirdette a szavazás eredményét: *Dienes* Mártonra leszavazott 274, *Hegyi* Antalra 166 választó, *Dienes* Mártont tehát 108 szavazattöbbséggel Csongrád város megválasztott képviselőjének jelentette ki az elnök. *Dienes* megválasztása óriási lelkesedést keltett a polgárság soraiban. Az uj képviselőt fáklyásmenettel kisérték a Városház-térre, ahol *Tasnády* választási elnök üdvözlő beszéd kisérétében átadta neki a mandátumot. Azután ugyancsak fáklyásmenettel kisérték vissza Dienest a pártelnök lakására, ahol nagy lakomán ünnepelték a kivivott győzelmet.

Botrány Zágrábban.

Budapest, december 20.

A horvát országgyülés hü marad önmagához: ma ismét hatalmas botrányt produkált. Az ülés végén *Derencsin* interpellált a miatt, hogy az italmérési adóból befolyt kontingenst miért nem osztották ki a horvát községek között, amint ez a törvény értelmében Magyarországon történt. *A kormány* — ugymond — ugy látszik nem elégszik meg az ország autonómiájának konfiskálásával, hanem *most már az or-*

---

ugy dobog, hogy majd meghasad, feje szédül, mintha malom zakatolna benne.

Valaki meglöki hátulról: Előre. Majd felbukik.

Tovább nem bir, érzi. Egyszerre világosság gyul az agyába, az jut eszébe, hogy ha most meghal, mi lesz otthon a gyerekeivel. Egy pillanatig tart a gondolat csak, azután olyan, mintha nagyon megütötték volna, mintha elsülyedne lába alatt a talaj s ő valami feneketlen mélységbe esnék. Nem érez semmit, a puskaropogás, a katonák lábai alatt dübögő föld, a harsogó paranes-szó egy zsongásba olvad, szeme vérbe borul s minden eltünik előle.

Előre rohan, aztán kezét szétesapja, hogy kiesik a puska belőle, nagyot ordit, azután arccal a földre esik.

A többiek elrohannak mellette, Keczeg Gyuri maga marad.

Nehány lövést váltanak még az erdő szélén, az ellenség visszavonult. Milyen nagy dicsőség, vége a parádénak!

A csapatok visszavonulnak.

— Valaki meghalt, — suhan végig a sorokon.

Az őrnagy ur Keczeg Gyurihoz lovagol. Hiába kiabál rá, ez már nem nézhet fel, nem köthetik ki. Meghalt.

— Tamburok, — kiáltja az őrnagy s ott marad Keczeg Gyuri mellett.

A csapatok hirtelen sorakoznak, megszólalnak a trombiták, pörögnek a dobok. A tisztek szalutálnak s a fáradt sorok elmennek Keczeg Gyuri mellett.

— Milyen megtiszteltetes — mondja az őrnagy ur tört magyarsággal a katonáknak.

S talán éppen akkor gügyögte otthon a Keczeg Gyuri kis gyereke: apám, apám . . .

II. A gyilkos.

Éppen az alsó Kubik Janiék udvarán játszottunk egy csomóban, mikor hirtelen nagy riadalom támadt a faluban. Az öreg Zaráné szaladt végig a falun lelkendezve s torka szakadtából kiabálta, hogy a nagy pásti erdőtisztáson megölték a pilinyi tisztiartót.

Egybe összecsődült a falu. Kora tavaszszal volt még, kevesen jártak dologban, szinte az egész falu otthon volt. Olyan lárma támadt hirtelen, mintha égne a falu.

Össze-vissza kiabáltak az emberek egymásnak, kiváncsian kérdezgetve, hogy esett a dolog. Zaráné szinte eszét vesztette.

— Láttam, kiabálta, ott feküdt a nagy pásti erdőtisztáson, egy ledült fán átesve. A feje kétfelé van hasitva, jaj, mintha kettő vóna; a melle kidülledve, csupa vér; a keze, mint a gally, égnek mered, egy varnyu vót rajta.

Az emberek hirtelen összeszedelőzködtek, a biró, kisbiró, az esküdtek felültek a Nagy Márton István kocsijára s a jajgató Zaránét maguk mellé véve, vágtatva indultak a nagy pásti erdőbe.

A falu népe apró csoportokba verődve hánytavetette meg az esetet. Fogvacogva beszéltek a dologról.

— Ugyan ki tehette, ugyan ki, mondta a szegény Tótyi Dorka, jaj istenem, sok gyerekem van, rongyosak, szegények vagyunk, betévő falat sincs, de ha egy is elveszne közülök, én is hóttá válnék. Hátha még az apjuk, a szegény apjuk. Óh, jaj, jaj.

Itt is, ott is cóhajtottak s mindenki sajnálkozott.

A délután eltelt, estefelé fordult az idő. Hüvös szél csapott le a hegyekről, nedves ködöt hozva. Az estvéli harangszót is elhuzták; nagyon szomoruan kongott. A házak ablakai sötéten bámultak az utra, sehol se gyujtottak világot, az ambitusra, meg a ház elé kuporodva várták az emberek megérkeztét.

Már jó besötétedett, mikor megjött a kocsi. A községházára vitték a halottat, s a tanácskozó asztalra fektették. Csakugyan ugy volt, ahogy Zaráné mondta. A feje kétfelé locsesanva, fejszevágás érhette. Nyilván vadászott, mert a puskája is vele volt. Semmi se hiányzott, órája, lánca, még a pénze is mind a zsebében volt.

— Ugyan ki tehette, — sopánkodtak, — talán valami bosszusa ölhette meg.

Másnap Szécsényből kijött a szolgabiró, nehány csendőr s bejárva a nagy pásti erdőt, a falu vallatásához kezdtek. Még a birot is kivallatták s papirosra irták.

Két embert megkötöztek, Szalmás Jánost és görbe Lantos Ignácot, mert ők éppen a nagy pásti hegy alatt dolgoztak a földjükön. Egre-földre erősitették, hogy ők mit se tudnak a dologban, egy lépést se voltak az erdőben, nem is láttak senkit; még se eresztették el egyiket sem.

— Istenem, istenem, siránkozott Szalmás Jánosné meg görbe Lantos Ignácné is, mit csinálunk itthon, ehen halunk, gonoszul vész el a sok gyerek, ha a kenyérkeresőt elviszik.

Még a lábát is csókolták a szolgabirónak, ritt a sok gyerek, mégis elvitték mind a kettőt.

— Majd kieresztik, mondta Bükkös Péter biró uram, ha nem ők vótak.

De bizony eltelt egy hét, a másiknak is fele, még se jött haza egyik sem. A Szalmás János, meg a görbe Lantos Ignác apró gyerekei csak ugy lézengtek. Szükösen volt még a módosabbaknak is a darab kenyér igy kora tavaszszal, mikor a tavali elfogy s az uj még nincs itt, — hát nekik szegényeknek.

Egyszer rémhir jött Szécsényből. Tótyi Andrásné, Tótyi Dorka hozta.

— Azt mondják az urak, ujságolta, hogy bizony mind a kettőt felakasztják, mert nyilván ők voltak a gonoszok.

— Jaj neked Szalmás Jánosné, jaj neked szegény görbe Lantos Ignácné a sok gyerekkel, mondták a faluban.

— Ha meghal az ember, csak, csak, de igy gonoszul veszni, akasztófán, jaj még a gyerekeim gyerekein is rajta lesz a csufság, ritta Szalmás Jánosné.

Mindenki várta a két ember szörnyü végét, de egy nap aztán valami történt.

A község házán ült éppen együtt a tanács, mikor bement hozzájok Tótyi András. Nagy,

ság pénzét is el akarja kobozni. Óriási zaj támadt erre, mely percekig tartott. Az elnök hasztalan csenget sokáig és csak nagynehezen jut szóhoz *Eggersdorfer*, a pénzügyi bizottság előadója, aki izgatott hangon kijelenti, hogy azt a pénzt a kormány nem önhatalmulag költötte el, hanem az országgyülés előzetes jóváhagyásával. *Derencsin vádját aljasnak és gyalázatosnak mondja.* A lárma most fokozott mértékben tört ki. Izgatott felkiáltások kergetik egymást. A nagy zajban *Derencsin* alig tud szóhoz jutni. Kijelenti, hogy a felhatalmazás megadására nem volt joga az országgyülésnek, mert e felett a magyar kormány dönt. Hogy a kormány nem viseli szivén a nép érdekét, mutatja az is, hogy mig Magyarországon már minden község megkapta a kontingenst, addig Horvátországban hiába várják ezt a jogosultak. Visszautasitja Eggerdorfer vádját. Hir szerint a *Derencsin* és Eggerdorfer közti szóváltásnak lovagias uton lesz folytatása.

Zágráb, december 20.

A tartománygyülés mai ülésén *Derencsin* azt a kérdést intézi az elnökséghez, vajjon a bán beszédeit tartalmazó füzet Pliverits megbizásából a tartománygyülés elnöki irodája által az elnökség tudtával küldetett-e szét?

Francisci alelnök azt feleli, hogy erről semmit sem tud, a jövőre azonban ilyesmit meg fog tiltani.

Derencsin azután azt kérdezi, hogy igaz-e, hogy a kormány az autonóm költségvetés szükségleteire olyan összegeket fordit, amelyek az italmérési regálejogról szóló törvény értelmében a községeket illetnék meg. Hivatkozik e részben Engelsdorfer előadó fejtegetéseire.

Engelsdorfer: Ugy látom, hogy Derencsin nem fölreértett engem, hanem *szándékosan ferditi el szavaimat* és pedig oly módon, ahogyan nem várná az ember oly férfiutól, aki tart valamit a *személyes becsületre.* (Ohó! balról.) En nem emlitettem a kormányt és olyasmit imputálni nekem, amit én nem mondottam, *nem tisztességes eljárás.*

Derencsin: Ön a nem tisztességes, mivel ilyesmit mond!

Engelsdorfer: Visszalőni nem ér semmit! Minthogy az italadókból származó bevételekből a városoknak semmit sem fizettünk, alávetettük azokat a percentuációnak és *mi* (a tartománygyülés) használtuk fel a pénzt. Mert ugyan honnan jutna a kormány pénzhez?

Derencsin: Hát megadtuk mi ehhez a jóváhagyást?

Schwarz: Ugyan nézze meg a költségvetés utolsó oldalát!

Engelsdorfer: Nem fizettük ki a községek illetékeit, megtartottuk a pénzt magunknak, tehát nem a kormány használja fel a pénzt, hanem mi. (Ellentmondás balról.) En nem tudom, hogy ez a kifejezés miért nem történt meg, de ezért maradt a pénz a költségvetésben és mi felhasználtuk azt. Ez oly világos, hogy a Jelasics-téren *minden szakácsné* megérti, annál inkább megérti egy öreg, tapasztalt parlamenti férfiu.

Derencsin: Sajnos, én *nem vagyok olyan intelligens, mint az ön szakácsnéja.*

Engelsdorfer: Mi nem használtuk fel a pénzt és ezért módot is kell találnunk, hogy a községek miként kapják vissza a pénzüket. En nem mondottam, hogy ennek a kormány az oka, hogy a kormány pénzt kapott és hogy a kormány használta fel a pénzt; ezért ismétlem: *Nem lojális és nem tisztességes eljárás* szavaimat elferditeni és olyasmit tulajdonitani nekem, amit nem mondottam.

Derencsin azt feleli, hogy megmarad a felfogása mellett, amivel az incidens el van intézve.

Azután *Tuskan* a tartománygyülésen elmondott beszédeinek a kutinai járásban történt konfiskálása miatt interpellál. Interpellációjának indokolásában igen hevesen megtámadja *Frank*ot, amiért az elnök rendre utasitja.

Frank kimutatja, hogy a szóbanforgó konfiskálást már hatályon kivül helyezték. A *hazugság* vádja tehát, amelyet Tuskán ellene emelt, teljesen alaptalan.

---

tagbaszakadt ember, a sok dolog meggörbitette a hátát, a sok gond megőszitette fejét, becsületes arcán mély barázdákat szántott a nyomoruság.

Odaáll a tanács asztala elé, de szólni nem tud, esetlen kezeivel zavarodottan forgatja kopott sapkáját.

— Adót engedjünk el, Tótyi András uram? — mondja Bükkös Péter biró uram. Tudjuk, szegény ember, meglesz, ha csak lehet.

— Nem, szól Tótyi András, vallani akarok. Nagy kő nyomja a lelkem, egy halott, meg két szegény ember sora. A pilinyi tiszttartót én öltem meg.

— Tréfál kelmed, mondja a biró.

— Nem én. A két kérges kezemmel még az állatnak se vétettem, de hogy kint jártam akkor az erdőn, oztán meg láttam, hogy a tiszttartó uram hogy eszik a jó puha kenyérből, hus is vót mellette, belém szállott a gonosz lélek, az otthon éhező porontyaimra gondoltam, akik még kenyérhajat se ehetnek; — mondom, belém szállott a gonosz, megkivántam, hogy hazavihessem. Kértem, azt mondta, ne kolduljak. En, magamnak soha, kiáltottam. Azután nem tudom, mi történt, valamit még mondott s mikor a vér elszaladt a szememről, már a tiszttartó meg volt halva. Fogjanak meg, ne szenvedjen értem két ember háza, ne is éhezzen két annyi gyerek, mint az enyim, — én öltem meg.

Tótyi András szelid szeméből kicsordult a könny s rovátkás arcán végigszaladva ráhullott rongyos, kopott kabátjára.

— Fogért fogat, tudom, én nem félek, csak megsegit az Isten, de a szegény magzataim, mondta még Tótyi András, a szegény magzataim; — itt elcsuklott . . . . .

— Jaj, a szegény magzataim, jajgatott Tótyi Andrásné is, mikor az urát vitték.

Egész falu elkisérte egész a határig, ott is ott maradtunk, mig csak láttuk a kocsiját. Rittunk mint a zápor, a Szalmás Jánosné, görbe Lantos Ignácnéval együtt, hogy im Tótyi András gyilkosságba esett.

KÜLFÖLD.

A boerok uj harcai. A kocka megfordult: a boerok lettek a támadók, berontottak a Fokföldre s ott lázadásra szólitják fajrokonaikat. A Londonba érkezett magánlevelek szerint a Fokgyarmatban *a helyzet nagyon válságosra fordult.* A Fokgyarmat hollandusai készséggel támogatják a betörő boerokat, kikkel az angolok nem birnak.

Nem birnak annyira, hogy mint egy londoni táviratunk jelenti, *Lord Kitchener még 40.000 katonát kér a harc folytatására.* Ez kellőképpen megvilágitja a dél-afrikai szituációt.

Hogy odalenn miféle élet folyik a harctéren, arról egy nemrégiben Transvaalból Párisba érkezett *angol* kapitány elbeszélése ad fogalmat. A A kapitány azt mondta, hogy az angoloknak papiroson csak 210 ezer, de *tényleg 300 ezer katonájuk van Transvaalban*, akik közül azonban *csak 20 ezer harcol.* Azt megmondani, hogy mikor lesz vége a háborumak, *nem lehet*, mert nem szabad elfeledni, hogy a háboru tartama alatt *a magasabbrangu katonatisztek fizetésük háromszorosát*, az altisztek kétszeresét kapják, a gyalogosok napi 5, a lovasok pedig napi 8 frank zsoldot huznak. Az angol katonatisztek igen elővigyázók és csodálatos, hogyha tiz katona elesik, akkor rögtön 5—6 tiszt lesz harcképtelen. El lehet tehát képzelni, *hány katonatiszt szükséges ahhoz, hogy a legénységet előre vezényeljék.* A boerok a mezei munkát felcserélték a portyázással, s különösen az angol élelmezési csapatok szenvednek sokat támadásaiktól. Es ez a foglalkozás igen tetszik a boeroknak.

Fokváros, december 20.

Ma este ezer embert küldtek észak felé.

Standerton, december 20.

A boerok tegnap a standertoni kerületben elpusztitottak egy tanyát és ez alkalommal 200 darab marhát zsákmányoltak. Hir szerint Robertsdriftnél erős boer sereg táboroz. Egy másik tanya mellett, négy mérföldnyire északra, tegnap szintén láttak egy kis boer csapatot, amelyet azonban két ágyulövés elriasztott. Azoknak a boeroknak a családjait, akik magukat megadták, a környékből a városba hozták.

London, december 20.

Az esti lapok távirata szerint a boerok behatolása a Fokgyarmatba egyre nagyobb mérveket ölt. A boerok a colesbergi kerületet megszállva tartják. Tegnap reggel Krügersdorptól északra heves ágyutüzelést hallottak.

Köln, december 20.

A *Kölnische Zeitung* heves támadást intéz mai vezércikkében a német kormány ellen. A támadásra a német kormánynak az angol-boer háboruval szemben való álláspontja adott okot a rajnamelléki lapnak, mely többek közt ezt irja: „Ha Angolország politikáját követjük, politikánknak gazdasági romlás lesz a vége".

London, december 20.

A *Reuter*-ügynökség jelenti Fokvárosból mai kelettel: A helyzet a Fokgyarmat északi részén komolyabbra fordul. A boerok számát, akik az Oranje-folyón átkelve, a Fokgyarmatba behatoltak, kétezernél többre teszik. Az az aggodalom jut kifejezésre, hogy a gyarmat holland lakosai csatlakozhatnak a boerokhoz és ezáltal a felkelés talajt nyerne. A begyakorlott lovascsapatok hiánya érzékenyen érezhetővé válik. Ragaszkodunk ahhoz, hogy az összes rendelkezésre álló lovascsapatokat mielőbb Dél-Afrikába kell küldeni.

Nikita — királyi fenség.

Budapest, december 20.

Tegnap *Nikita*, Montenegro fejedelme felvette a *királyi fenség* cimet, népe ajánlatára és a diplomáciai kar hallgatag asszisztenciája mellett. Európának tehát nincs kifogása az uj titulus ellen, talán azért, mert a titulus még magában véve semmi, talán azért, mert *Nikita* a czárok „legigazabb és egyetlen" barátja. Sőt talán azért is, mert méltányos az ily semmibe sem kerülő jutalmat meg nem vonni egy olyan balkáni fejedelemtől, aki kivételesen nem nagyon zavarta az európai egyensulyt.

Nikita tehát királyi fenség. Személyes erényeiért s ügyességeért megérdemli ezt a saját maga adta előléptetést. Sokat tett országáért, bár azt nem tudta megakadályozni, hogy a montenegrói fejedelmi posta ne sikkaszszon el egy félmillió összeget éppen ami postánktól — ki nem fizetett utalványokkal. Az ilyesmi megesik Európa kontinensének délibb nyulványaiban. De azért a fejedelem maga derék munkát végzett mégis. Leányait fokozatosan emelkedő sorban házasitotta ki: *Karagyorgyevics* herceg után következett *Leuchtenberg* herceg, majd egy valóságos orosz nagyherceg és végül az olasz trónörökös. Családi összeköttetései segitségével *Nikita* tényező lett az európai politikában és máris ugy emlegetik őt, mint közvetitőt a hármas-szövetség fölrobbantására és Olaszország hozzákapcsolására az orosz-francia szövetséghez. Ettől egyelőre nem kell tartani. Ha *Nikita* negyven éves uralkodása alatt — ennek jubileumát üli ma — nem zavart vizet, valószinüleg ezután sem fog ilyesmire vállalkozni.

A jubileum lefolyásáról a következő táviratokat kaptuk:

Cettinye, december 20.

A fejedelem tegnap délelőtt szemlét tartott a csapatokon, amelyek az egész országból nagy számmal összesereglett nép lelkes tüntetése mellett vonultak el előtte. A délelőtt folyamán istentisztelet volt az udvari kápolnában, amelyen jelen volt a fejedelmi pár, az udvari és állami méltóságok és a diplomáciai kar.

Cettinye, december 20.

A fejedelmi palota diszteremében tegnap az állami méltóságok és a diplomáciai testület jelenlétében beszédet intéztek *Nikita* fejedelemhez, amelyben fölszólitották, hogy a montenegrói nép hálája jeléül azokért a jótéteményekért, amelyekben a népet negyven évi uralkodása alatt részesitette, *vegye föl a királyi fenség cimet.*

A fejedelem helybenhagyólag válaszolt, és köszönetet mondott az államtanácsnak hálájáért és odaadásáért.

Azután a diplomáciai kar, az államtanács és az egyes méltóságok szerencsét kivántak a fejedelemnek, majd mindnyájan elmentek a metropolita-templomban celebrált ünnepi Tedeumra, amely után a fejedelem a gratulációkat fogadta.

*

Törökországgal vivott harcai közepette is időt talált *Nikita* fejedelem arra, hogy a muzsákkal foglalkozzék. Jeles poéta s müvei örökbecsüek a szerb irodalom-történetben. Legjelesebb költői terméke a *Balkán császárnője* (Balkanska Carica) cimü drámája, amelyet mély költőiség és virtuóz szinpadi technika jellemez. Ezt több európai nyelvre is leforditották. Továbbá *A költő és a nimfa* (Piésnik i vila) cimü hősköltemény; számos egyházi és világi dal; végül az *Alant, alant, a hegyek mögött* (O namo, o namo, za brda ona) kezdetü hazafias himnusz.

Nikita 1860. november 9-én kelt egybe Milena Petrowná-val, Beliki-Vojvodan-Peter-Bukolic nemzeti hős és tábornok gyönyörü leányával. Nem győzik magasztalni a szép fejedelemasszony fennkölt gondolkodását és ragyogó szépségét. Nem hiába keresztelte el a nép *kelet csillagának.*

Nikita immár negyven esztendeje él boldog házasságban nejével s uralkodása jubileumával egyetemben, felhőtlen házassága negyvenedik évfordulóját is megünnepelhette. Házasságából 10 gyermek származott: Zorka *Péter* orosz nagyherceg neje, meghalt, Stane, *Leuchtenberg* herceg felesége; *Danilo* trónörökös, aki *Jutta* mecklenburg-strelitzi hercegnőt vette nőül; *Anna*, most *Battenberg* hercegnő; *Mirkó*, *Xenia*, *Bjera*, *Péter* és végül a család büszkesége és szemefénye: *Elena* Olaszország királynője.

Hadi tettei között nevezetes az 1876-iki hadjárat, amelylyel Hercegovinát el akarta ragadni Törökországtól. A török sereg nyolcszor akkora volt, mint

az övé s a hires *Muktár* basa volt a parancsnoka; *Nikita* fejedelem mégis Mostárig hatolt, majd a rákövetkező nap reggelén Bucidolnál tönkreverte ellenfeleit. *Muktár* basa hanyatthomlok menekült, *Selim* basa pedig a csatatéren lelte halálát. Ez az óriási diadal, mely tömérdek hadizsákmányt szerzett a földi javakban nem duskálkodó Montenegrónak, mindenekelőtt a fejedelem személyes bátorságának és fényes hadvezéri talentumának köszönhető.

1877-ben folytatódott Montenegro dicsőséges szereplése a török háboruban. Nikita Ostrogtól Spusig üldözte *Szolimán* pasát s olyan katonai szituációt teremtett, hogy a törökök azonnal visszavonultak a csatatérről s beszüntették hadmüveleteiket, noha Bulgáriában és Rumélában az oroszokkal szemben még sokáig folyt a harc váltakozó szerencsével. A berlini egyezség értelmében Montenegro Antivari, Dulcigno, Niksits, Podgorica, Spus és Zabljak városokat és Lessendva és Branjmei szigeteket kapta jutalmul. Ezután hosszu ideig áldásos béke köszöntött be a kis birodalomba. A fejedelem mindazáltal nem pihent tétlenül babérain s hazája zilált gazdasági helyzetének felvirágoztatásán dolgozott. Montenegro apraja-nagyja nemzeti hősként dicsőitette; a külföld elismerte nagy kvalitásait; *III. Sándor* cár pedig barátságával tüntette ki. Erre vall hires tósztja, melyben a következőképpen köszöntötte fel Montenegro fejedelmét:

— *Nikita*, montenegrói fejedelem ő fenségének, legvitézebb bajtársamnak és hüséges barátomnak egészségére üritem poharamat.

*

A fejedelem palotája egyszerü. Szélesebb, téres hely vezet a csarnokba. Jobbra, a földszinten van a fejedelem dolgozó szobája. Szürke terítős asztalon könyvek hevernek, leginkább a fejedelem müvei. Legkedvesebb könyve *Arvanit hercegről* szól. Ezt *Mirko* hercegnek ajánlotta s ennek azt a kegyes oktatást adja benne, hogy legyen hü *Danilo* testvéréhez. Ez az *Arvanit* különben a *Crnojevics*-dinasztia tagja volt, amely dinasztia a Petrovics-ház előtt uralkodott Montenegróban.

A dolgozó szobával átellenben van egy kis őrszoba a könyvtárral. Az első emeleten van a kihallgatási terem s ott *Sándor* cár, *Miklós* cár és *Ferenc József* király képei díszelegnek. Aztán következnek a fejedelem, fejedelemnő s a hercegek és hercegnők lakásai.

Többet mutat a trónörökös palotája, amely modernebb izlésü. A földszinti elfogadó terem pompás butorokkal, tükrökkel, képekkel van fölszerelve. Aztán két csinos budoár zárja be a sort.

A fejedelem és neje hü maradt a nemzeti viselethez. De leányai már az európai divathoz alkalmazkodtak, csak *Xenia* hercegnő kivétel s a kis *Bjera* herceg.

A közönséghez.

Öt esztendő nehéz, fáradtságos munkája van mögöttünk. Büszkén, önérzettel tekintünk vissza erre a multra, mert az az örömteljes tudat emeli szivünket, hogy a magyar közönség igaz érzése szólalt meg minden sorunkban és mindenkor érdek nélkül, önzetlen lelkesedéssel küzdöttünk minden magyar lélek, minden magyar osztály szabadságáért és haladásáért. Küzdelmes pályánkon nem volt egyéb támogatásunk a közönség szereteténél, amely a napisajtó történetében páratlan lelkesedéssel állt mellénk és soha nem muló hálával tartozunk a közönségnek azért, hogy a *Budapesti Naplót* a legelső sorba emelte a szabad nemzeti müvelődés nemes versenyében.

Igy forrasztottak össze egy családdá bennünket a közönséggel a hála és szeretet. És a kötelesség szava érlelte meg bennünk azt a gondolatot, hogy bevonjuk a humanizmus, az emberszeretet egyik leghatalmasabb, legszebb intézményébe, a balesetbiztositásba lapunk minden előfizetőjét, bevonjuk ugy, hogy *semmiféle külön megterhelése nem származik belőle*, hogy biztositva legyen a modern élet ezer szerencsétlensége ellen abban a pillanatban, amelyben beállt a *Budapesti Napló* előfizetői sorába. A *Budapesti Napló* előfizetői baleset ellen biztositott felekké válnak, a nélkül, hogy az előfizetésen kivül egy krajcárjukba is kerülne.

A *Budapesti Napló* a mannheimi biztositó társaság budapesti képviselősége által minden egyes előfizetőjét, tehát azokat, akiknek régi előfizetése január elsején tul terjed, s azokat, akik január elseje után lépnek előfizetőink sorába, baleset ellen biztositja. A lap kiadóhivatala a régi előfizetőknek karácsony napjára, az ujonnan belépő előfizetőknek az előfizetés beérkezte után elküldi a biztositási kötvényt, amely magában foglalja a biztositottság feltételeit. E kötvény oly sérülések következményei ellen biztosit, amelyek baleset által halált, vagy a keresetképességben való maradandó károsodást vonnak maguk után.

Az előfizetési dij lefizetését, ha baleset következnék be, nyugtával, vagy postai utalványnyal kell igazolni s a biztositás az előfizetési idő első napjának déli órájában kezdődik. Aki tehát mától fogva január elsején túlra fizet elő a *Budapesti Naplóra*, annak biztositási igénye már január elsején, déli 12 órakor kezdődik s tart ama nap déli 12 órájáig, amelyen az előfizetés lejár.

A haditartalék gyakorlatainál és a honvédségi gyakorlatoknál előforduló balesetek is bennfoglaltatnak a biztositásban.

A biztositott, ha baleset éri, azonnal, táviratban bejelenti az esetet a *Budapesti Napló* szerkesztőségének és a baleset mérvének megállapitása után a biztositási összeget, vagy annak megfelelő részét a társulat haladéktalanul megküldi. *Halál esetében* a biztositási összeg *kétezer korona*; rokkantság esetében, azaz mikor teljesen keresetképtelenné válik a biztositott, szintén *kétezer korona* a biztositási összeg.

Ha valaki keresetképességét maradandóan, de csak részben veszti el, ugy a *Budapesti Napló* szerkesztőségében letett járadéktáblázat szerint számitják ki a kárvallott igényét.

Azok az előfizetők, akik *több példányra* fizetnek elő, legfeljebb *két kártéritési összegre*, azaz *négyezer koronára* tarthatnak igényt.

HIREK.

Themis, a konyhahölgy.

Egy képviselő a horvát tartománygyülés mai ülésében felpanaszolta, hogy egy vidéki szatócsot a horvát bíróság két heti áristomra itélt, mert sajtot mert pakkolni olyan papirosba, melyre a — *horvát bán egyik beszéde volt nyomtatva.*

Ezt egy telegramm jelenti. Igaz-e, nem-e: a jó Isten tudja. Inkább nem igaz. De talán mégis. S akkor nehéz mellette elsuhanni. Az embernek eszébe jut, hogy élt valaha egy Shakespeare nevü ur, aki szintén elég szerencsés volt a dolgait nyomtatásban látni, de azért bizonyára nem kutatta, hogy micsoda sors vár a világban arra a nyomtatott papirosra. Históriás könyv is van elég, melyben királyok és hősök beszédei vannak lenyomtatva s ezekkel a könyvekkel is megesik, hogy rakoncátlan nebulók furcsán bánnak velük. A poéták könyveiről pedig régen ismert dolog, hogy a végin sajtot pakkolnak beléjük. De tudja az Isten, talán még kellemetlenebb sors is várhat rájuk. Mert habent sua fata libelli.

És Horvátországban akad egy bíróság, mely áristomra itéli a szatócsot, mert sajtot pakkol az ujságpapirosba, pedig rá van nyomtatva a bán beszéde!

No, a bán, az ártatlan ebben a dologban. Az bizonyos. Ekkora izléstelenség nem telik ki mástól, csak bizantinus szolgától, aki hajdan megsüvegelte a Gessler kalapját, ma pedig szentnek veszi a papirost is, melyre a hatalmas ur nehány szava van nyomtatva. Az ilyen szolgának a kalap már a fejet is jelenti, a nyomtatott beszéd pedig a szónokot is. Már most ha azt olvasná az ember, hogy van a bánnak egy régi, hüséges huszárja, aki tettlegességre vetemedik, ha valaki az ő gazdájának az eldobott rongyával nem bánik kellő tisztességtudással: hát mosolyogna rajta. Valahogy illik ez a tempó a hüséges huszárhoz. Azért szolga. De hogy bíróság akadjon, mely a bán eldobott rongyának — mert a beszéd akkor tette meg kötelességét, ha elmondták s mikor sokszorositják, már csak rongy — ekkora tiszteletet követeljen, ez egyszerüen érthetetlen. Ez a boldogtalan biró korlátoltságában azt hitte, hogy a bánnak tetsző dolgot müvel. Azt hitte, hogy bizantinizmusza karriert biztosit neki. Vagy ő tudja, hogy mit hitt. S egy ostobaságért kompromittálta Themist, akinek konyhahölgyyé kellett vedlenie, hogy igy itéljen. Minden méltóságból ki kellett vetkőznie, hogy ne a panaszost, hanem a szatócsot dobja áristomba.

Hát ilyesmi másutt már csakugyan nem történhetik. Azt hittük, hogy minket Horvátországtól a Dráva választ el. Dehogy a Dráva. Egy világoceán...

K.

Budapest, december 20.

— **BUDAPESTI NAPLÓ.** December 15-én uj előfizetés nyilt a Budapesti Naplóra. Kérjük azokat a tisztelt olvasóinkat, akiknek az előfizetése ezen a napon lejárt, méltóztassanak a megujitásról idejekorán gondoskodni, hogy a lapot akadálytalanul küldhessük tovább.

— **Személyi hir.** Gróf *Lónyai* Elemér és neje ma Meránba érkeztek.

— **Klotild főhercegnő Budapesten.** *Klotild* főhercegnő, József főherceg felesége, ma reggel leányaival együtt a fővárosba érkezett Alcsuthról s a budai főhercegi palotába szállt. A főhercegi család ma délután fél háromkor elutazott Fiuméba, ahol a tavaszig marad.

— **A primási udvarból.** *Vaszary* Kolos biboros hercegprimás az idei karácsonyi ünnepeket Budapesten tölti dr. *Walter* Gyula pápai prelátus, primási irodaigazgatóval együtt, aki a Rómában tartózkodó *Kohl* Medárd püspököt helyettesiti. A hercegprimás a karácsonyi ünnepek alatt nem pontifikál, mert a zord időben nem szabad kimozdulnia a szobájából.

— **Kitüntés.** A hivatalos lap mai száma az alábbi legfelsőbb királyi kitüntetésről ad hirt:

Személyem körüli magyar miniszterem előterjesztése folytán *Kepf* Manó, a Goldberger Sámuel F. és fiai budapesti gyári és nagykereskedő cég alkalmazottjának, sok évi hü szolgálata elismeréséül, az *arany érdemkeresztet* adományozom.

Kelt Bécsben, 1900. évi december hó 11-én.

FERENC JÓZSEF, s. k.

Gróf Széchényi Gyula s. k.

Széles körükben igaz örömöt fog okozni e királyi kitüntetés, mert a magyar iparosvilágban és a magántisztviselők derék testületében egyformán ismerik *Kepf* Manó érdemeit. A kitüntetett öreg ur egyik legtiszteletreméltóbb alakja a magyar iparnak, aki ötvenesztendő önzetlen, lelkes buzgalmu munkájával nemcsak egy áldásosan müködő gyártelepet virágoztatott föl, de nagyon sokat tett iparunk fejlesztéséért, egy képzett, jóravaló magyar munkásnép boldogulása érdekében is. *Kepf* Manónak nagyon sok érdeme van abban, hogy a Goldberger Sámuel és fiai cég gyára nemcsak itthon sikerrel kelhetett versenyre az osztrák ipar termékeivel, de gyártmányainak jelentékeny piacot biztositott a külföldön is. Ily férfiu munkásságának megbecsülése kétszeres öröme a jó embereknek, de méltán büszkesége a gyár tulajdonosainak is és mindazoknak, akik a kitüntetett férfiuval együtt dolgoznak a magyar ipar fejlesztésén.

— **Az orleansi herceg Máramarosban.** *Máramaros Szigetről* táviratozzák nekünk: *Fülöp* orleansi herceg, aki *József Ágost* főhercegnek kabola-polyánai vadászterületén három napig medvékre és vaddisznókra fog vadászni, ma délelőtt a rendes személyvonattal Máramaros-Szigetre érkezett. A pályaudvaron báró *Roszner* Ervin főispán fogadta *József* főherceg vejét és a nagy számban egybegyült közönség lelkesen megéljenezte. A herceg a tiszteletére megjelent előkelőségek bemutatása után a főispán négyes fogatán a fellobogózott városon keresztül Kabola-Polyánára hajtatott, ahol *Tomcsányi* Gusztáv erdőigazgató már minden intézkedést megtett a vadászat sikere érdekében. A herceg délben érkezett Kabola-Polyánára s azonnal kiment a vadászterületre. A szépen sikerült vadászaton a herceg eddig egy vaddisznót ejtett el.

— **A Rosthorn-pár kitüntetése.** Egy bécsi lap közlése szerint ő felsége *Rosthorn* pekingi követségi tanácsosnak és feleségének a *hadiérmet* adományozta.

— **Vörösmarty szobra.** A Vörösmarty-ünnep utolsó akkordjai rezegtetik már meg a magyarság szivét, de az a lelkes mozgalom, amely szobrot állit a *Szózat* költőjének az ország szivében, még folyvást nő erőben, buzgalomban. Legutóbb Szabadka városa szavazott meg 600 koronát a hazafias és kegyeletes célra. E szép összeg adományozása annál örvendetesebb, mert a tanács csak 200 koronával vélte megválthatni a nagy alföldi város hálaját a halhatatlan költő emléke iránt. De felállott *Mamusich* Ágoston és maró gunnyal mutatott rá ez összeg nevetségesen csekély voltára és lelkesitő beszédének hatása alatt szavazta meg a derék város közgyülése azt az adományt, amely méltó Szabadka közönségéhez és a költő-fejedelem emlékéhez. — Szinte szokatlan, de annál elismerésre méltóbb módon csatlakozott a nemes mozgalomhoz *Bubics* Zsigmond Kassa minden szép és nemes ügyért lelkesülő ősz püspöke. A rajongó hazaszeretetéről ismert főpap pásztorlevélben hivta föl papságát és hiveit az adakozásra, ujra megmutatva a katolikus egyház papjainak azt a teret, amelyen munkálkodva tisztelet és becsülés fáradozásuk jutalma. Pásztorlevelében a nagytudományu egyházfejedelem poétikus nyelven mondja el, ki volt Vörösmarty a nemzetnek és igy végzi:

> Szülőmegyéjének székvárosa: Fejérvár, harmincnégy évvel ezelőtt szobrot állitott a megye nagy fiának s azt országos ünnepiesség keretében leplezte le. De a költőt, aki nemcsak a megyéé, hanem az egész országé volt, megilleti az a dicsőség, hogy az ország szivében is hozzá méltó emlék hirdesse nagy nevét, hatalmas alkotását.

Szivünk óhajtása, hogy a nemes szivü főpásztor példája követőkre találjon püspöktársai közt.

— **Perczel Béni halála.** *Perczel* Béni országgyülési képviselőt, aki tegnap délben meghalt, ma reggel helyezték ravatalra a Klotild-palotában levő lakásán. A megboldogult délszaki növényzettel övezett érckoporsóban fekszik. A gyászposztóval bevont termet koszoruk boritják, közöttük a képviselőháznak gyönyörü koszoruja. A családnak sokan fejezték ki részvétüket: *Széll* Kálmán, miniszterelnök és a kormány összes tagjai is kondoleáltak. A temetés holnap, pénteken délután ½3 órakor lesz a Klotild-palotából. Az elhunytat a Kerepesi-uti temetőben fogják örök nyugalomra helyezni.

— **Ötven ebéd, száz vacsora.** Jön a karácsony — s vannak ebben a nagy városban emberek, akinek a Jézus Krisztus születése napjára ebéd se jut. Aki ugy hozzászokott az ebédeléshez, mint amilyen természetes az, hogy a tüdőnket levegővel tápláljuk, az nem is igen tudja megérteni ezt az állapotot, az olyan delet, amikor hiába harangoznak, nem adja be senki az asztalra a levest. Azonban ezekre a szegény emberekre is gondolnak a jobbmódúak és jólelkűek. *Schitter* Vince kőbányai vendéglős ötven utalványt adott át a tizedik kerület előljárójának. Az utalványok fölmutatója egy adag levest, hurkát és kenyeret kap a Liget-tér 4-ik számu házban levő vendéglőben. Az utalványokat délután négy és hat óra között osztja ki az előljáróság. Az ebéd mellé a kenyeret *Neumann* János pékmester adja. — Száz helynélküli pincért pedig *Windt* Márton pincérügynök invitált meg vacsorára, holnapután huszonkettedikén estére. Az utalványokat a Molnár-utca huszonkilencedik szám alatti irodájában adja ki, a vacsorát pedig ugyancsak ebben az utcában az ötödik szám alatt a Bárány-féle vendéglőben tálalják fel délután öt és kilenc között.

— **Szivügyek a szenátusban.** A spanyol szenátus tegnap tárgyalta az asturiai hercegnő házasságkötéséről szóló üzenetet. Mint Madridból táviratozzák, a szenátus százötvenkét szavazattal száznegyvenkilenc ellen elfogadta az üzenetet. A szabadelvüek ellene szavaztak. Most már mi sem áll utjában az esküvőnek, amely valószinüleg január végén lesz.

— **A karácsonyi posta-szállitás.** A budapesti postaigazgatóság a következők közlésére kért fel bennünket: Tapasztalás szerint a karácsonyi időszak alatt postára adott csomagok egy részéről a rosszul felragasztott cimirat leválik, aminek következtében aztán a csomagot kézbesiteni nem lehet. Az ily csomagoknak gyorsan romló tárgyakból álló tartalmát a postai szabályok értelmében nyilvános árverésen el kell adni. Ez az árverés december 20-ikától bezárólag a jövő 1901. évi január 2-ikáig naponta délelőtt 11 óra 30 perckor és délután 5 órakor a csomag-nyomozó postahivatal hivatalos helyiségében (VII. Aréna-ut 2. sz. I. em.) lesz, amelyre a vevni szándékozókat az igazgatóság ezennel meghivja.

— **Letartóztatott bankigazgató.** *Berlin*ből jelentik, hogy *Sanden* kereskedelmi tanácsost, a porosz jelzálogbank igazgatóját, a berlini államügyészség megkeresésére ma délelőtt *Potsdam*ban letartóztatták és Berlinbe kisérték, ahol a moabiti vizsgálati fogházba internálták.

— **Mesemondás az iskolában.** *Balassa* Jenő, a *Vigszinház* érdemes müvésze, a gyermekek kedvelt Basa bácsija, megindulva azon az általános nyomoron, mely az iskolák termeibe is beleveti sötét árnyékát, elhatározta, hogy müvészetével hozzájárul e szomoru kép enyhitéséhez. Tudomására adta az igazgatóknak, hogy minden honorárium nélkül felolvasásokat fog tartani a középiskolákban. A csekély belépő dijból befolyó jövedelmet pedig az illető iskola szegény tanulóinak segélyezésére ajánlja fel. E felolvasások elsejét ma délután tartotta meg a Bulyovszky-utcai állami főreáliskolában. Müsora főleg magyar népmesékből állott és ezeket annyi müvészettel, olyan szivhez szólón adta elő, hogy nemcsak az ifjuság, amely zsufolásig megtöltötte az intézet nagy tornatermét, hanem a megjelent érdeklődő közönség is szünni nem akaró tapsokkal fejezte ki elismerését. A belépődijakból összegyült összeg meghaladja a száz koronát és bizony-bizony nagy áldás ez ilyenkor, mikor nem egy szegény diák éhezve, fázva kénytelen iskolai kötelességeit végezni. S e müvészi előadásoknak kettős a haszna. Nemcsak emberbaráti szempontból ajánlatos e felolvasások meghonositása, hanem a müvészi és nemzeti nevelés szempontjából is. Mert kevés müvészünk van, aki a magyar verse szépségeit, a benne megnyilatkozó sajátos felfogást, érzést ugy tudná megszólaltatni, mint *Balassa*, aki e magasztos munkájával egyszerre csöpögteti a kis világ fogékony szivébe a müvészetet és a szivjóságot.

— **Időjóslás egy fél esztendőre.** A németek leveli békája, tudós professzor Falb Rudolf, már akcióba lépett a jövő esztendőt illetőleg is és közzétette egyelőre egy félesztendőre előirányzott időjárás-mérlegét. Az előirányzat egyszerüen szerény. Alig foglalhatik benne kritikus idő s bizonyára mindnyájunk helyeslésével találkozik a programmon a tél előirányzata. Ez a tél tudniillik enyhe, becsületes, szegény embernek való tél lesz — s bár igaza lenne Falbnak.

Különben itt van az egész félesztendei programm.

> *Január.* Eleinte száraz idő, aránylag alacsony temperaturával és kevés hóval. A hónap közepe felé melegebb idő, mérsékelt havazással. Az utolsó héten sok hó és általában nedves időjárás.
>
> *Február.* A hónap első harmada nagyon esős. A második harmadban ritkább a csapadék, a hó. A hőmérséklet általánosan emelkedik. A harmadik harmadban szaporodik a csapadék. Nagy havazás. Minthogy a hőmérséklet rendkivül magasra emelkedik, a hó olvadása árvizet okozhat.
>
> *Március:* A hónap első felében sok a hó, helyenként vihar, a hőmérséklet csaknem normális, Nyugat-Európában sok eső; a hónap második felében nyugaton száraz, Közép-Európában esős idő, eleinte sok viharral és általában magas hőmérséklettel. Egészben véve ez a hónap nagyon nedves.
>
> *Április:* Ebben a hónapban öt szakot lehet megkülönböztetni. Az első: sok csapadék egész Közép-Európában mérsékelt havazással; a második: szárazabb idő hó nélkül, normális hőmérséklettel; a harmadik: nagy esőzés, vihar, lassankint süllyedő temperatura; a negyedik: meglehetősen száraz idő kevés hóval; az ötödik: sok vihar, az esőzés szaporodása aránylag magas hőmérséklettel.
>
> *Május:* Az egész hónap nedves. A hónap második felében magasabb a temperatura. A hónap második harmadában sok vihar.
>
> *Junius:* Ez a hónap sokkal szárazabb, mint a május. Mindazonáltal nagyobb időközökben akkor is jelentékeny eső van. A vihar a második harmadban ritkább, mint az elsőben és a harmadikban. Egészben véve junius kedvező az időjárás.

— **Egy kép az idegenből.** Az *Idtin* cimü Norvég képesujság legutolsó száma *Bilger Schöldströmnek*, a hires müforditónak arcképét hozza. Ez az arckép már csak azért is érdekes, mert az, akit ábrázol, nagy szeretettel és éppen olyan nagy müvészettel fordította le hazája nyelvére *Petőfi* Sándort, *Jókai* Mórt és *Mikszáth* Kálmánt. A másik érdekessége a fotografiának az, hogy a poéta magyar-szeretetéről és a magyar viszonyok iránt való érdeklődéséről tanuskodik. Az arcképen ugyanis két ujságot örökitett meg a fotografáló masina. Az Idtint és egy magyar lapot, a *Budapesti Napló*t, amely, amint egyik norvég barátunk irja, mindennapos, kedves olvasmánya Schöldströmnek.

— **Magyar betörők Bécsben.** *Bécs*ből jelenti tudósitónk: A negyedik kerületi rendőrség két betörőt fogott el ma délután. Az egyik *Fuchs* Sándor, székesfehérvári borbélylegénynek, a másik pedig *Kovács* Károly budapesti kovácslegénynek mondta magát. Nemrégen jöttek Debrecenből s Bécsben a romániai konzulnál törtek be.

— **Az ingyen kenyér.** Első napon csak négyezer volt a karéj, a második napon megszaporodott egy-két ezerrel, ma már tizezer és háromszáz karajt szeltek a Podmaniczky-utcai boltban, ahol a kenyeret osztják az éheseknek. Első napon korán reggel kezdték a nagyon éhesek és végképp elszántak. Oda nyujtották a tenyerüket határozottan, habozás nélkül, hogy elfogadják az édes, puha kenyeret. A hátuk mögött a boltban és künn az utcán egyre szaporodott a sompolygók serege. Ezekben még egy kis gyávaság volt és a kételkedés is lappangott, hátha nem is komoly az eset. Hogy a szerencsétlen, akinek nincs meg a betevő falatja, minden ellenérték nélkül táplálékhoz jusson, hacsak a legszükségesebbhez is, — ez még uj volt nekik. Aztán ők is beilleszkedtek a társaságba és mind szaporábban fogyott a kenyér, szakadatlanul. Egészen elfogyott, a boltot becsukták. A hir szerte terjedt a városban és később délután és másnap a reggeli ködben nőttön-nőtt a sereg. Most már egész bucsujárás özönlik a Podmaniczky-utca felé. Hát ennyi éhes száj van ebben a városban!? . . . Tizezer és háromszáz kenyér ma. Holnap több, egy nappal odébb még több. Lesz-e elég kenyér? Aki csak kenyeret kér, annak adni kell pedig . . . Jó, hogy ragadós a példa és állandóvá lesz az adakozás. — En is adok! — En is! — Mi is, mi is hozzájárulunk az éhség csillapitásához! — hangzik már sok felől. Jól van ez igy. Hogy ki ne fogyjon a kenyér s ha kicsiny az az egy bolt, nyiljon még egy másik és egy harmadik. Egy nagy etetés legyen ez a város. Amig csak szükség van erre. Amig munkába nem szereznek el minden dologra való kezet . . .

— **A párisi magyar kiállitás sikere.** *Hegedüs* Sándor kereskedelmi miniszter, midőn *Lukács* Béla, a párisi világkiállitás magyar osztályának kormánybiztosa, legutóbb hazatért, *Picard*hoz, a világkiállitás vezérbiztosához levelet intézett, közölve vele, hogy *Lukács* Béla kormánybiztosnak komoly megbetegedés miatt ott kell hagynia Párist és a világkiállitás teendőit *Miklós* Ödön helyettes kormánybiztos vette át. Egyuttal megköszönte azt a szives előzékenységet, amelyet a vezérbiztos a kiállitás magyar osztálya iránt eddig is tanusitott. Picard erre levélben felelt, melyben a leghizelgőbben nyilatkozik ugy a kiállitás magyar osztályáról, mint annak vezetőiről. A levél eképen hangzik:

> Miniszter ur! Nagyméltóságod levele mélyen meghatott. Munkatársaim és magam nagy hálával tartozunk azért a megtisztelő bizonyitványért, melyet részünkre kiállitott. Engedje meg már most Nagyméltóságod elmondani: mennyire boldoggá tett az a nagy és megérdemelt siker, melyet az ön szép országa e világkiállitáson aratott. A magyar osztály óriási remekmü volt és végbetetlen müvészet bélyegét viselte magán. Az Önök palotái és épitkezései, valamint a kiállitott termékek mind bámulatraméltó civilizáció hatalmas benyomását teszik. Az önök küldötteit és kiállitóit az első naptól az utolsóig elhalmazták dicséretekkel. Büszke lehet erre Magyarország. *Lukács* Bélának, az önök kitünő kormánybiztosának betegségét őszintén fájlalom. Az ő képességei, magas fokú értelmisége, kitünő jelleme s folyton szivélyes viszonyunk élénk rokonérzéssel és ragaszkodással töltöttek el iránta. Vajha egészsége mielőbb teljesen helyreállna. Nagyméltóságod meg lehet győződve, hogy *Miklós* Ödön ur nálunk mindig a legbarátságosabb fogadtatásra számithat. Legyen szabad Nagyméltóságodnak ez alkalommal magas jóakaratáért köszönetet mondanom és biztositanom Önt arról, hogy az 1900. év e békemüve országaink kapcsait még szorosabbra füzte. Fogadja kitünő tiszteletem nyilvánitását. *Picard* A. s. k., vezérbiztos.

— **Rabló sasok.** Szegény ember fája künn terem az erdőn. A vad rengetegben, ahol verdesi a téli szél a galyakat a sudar fákról, hogy didergő emberek felszedegethessék. Galyat szedni ment ki az erdőre az északi kárpátok között Polnarón, Davidovics Mihályné s magával vitte jól bepólyázva kis fiát. Amig szedegette a galyat, a kicsikét egy tisztásra tette le az erdő aljában. Mire galyakkal megrakodva visszatért, a pólyának csak véres rongyait találta. Az asszony sirva kereste gyermeke gyilkosainak nyomát. Azt hitte eleinte, hogy farkasok tépték széjjel. E közben két sas szállott le a fenyves erdő feletti szikláról s az egyik lecsapott a tisztásra és az ott maradt véres rongyokat felkapván a földről, visszaszállott fészkére. Az asszony erre hazafutott s kétségbeesett jajgatásával fellármázta a falut. Férfiak, legények pisztolylyal, baltával felfegyverkezve, megrohanták a sasfészket s az egyik sast megsebesitették, de elfogni nem birták, a másik sas elmenekült. A jégtől, hótól boritott sziklák között a sas-észek körül, megtalálták az elrabolt gyermek csontjait és a fejét.

A legszebb karácsonyi ajándék a könyv. Mutasd meg könyvtárodat és mondom ki vagy!

— **Krüger meggyanusitása.** Az angolok mindenképpen lehetetlenné akarják tenni Krügert s mint az egész hadviselésben, ugy ebben a manőverben sem válogatósak az eszközökben. Azzal gyanusitják a boerokat, hogy hatalmas összeg pénzzel igyekeznek hangulatot csinálni az elnökük mellett s ebből persze az következik, hogy mind az a rokonszenv és lelkesedés, amivel például a németek fogadták Krüger apót, szervezve van, akárcsak a szinházi klakk. Egy nagy angol lap közöl erre nézve egy berlini levelet, amiben többek közt ez foglaltatik:

— Hihetetlen összegeket költött a boerok egy embere arra a célra, hogy az utazó Krüger elnöknek a nép lelkesedését biztositsa. Az itt történt korrupcióról és megvesztegetésekről a világnak sejtelme sem lehet. Az e célra Kölnbe küldött ügynökök gaz viselkedése botrányos volt. A levél azzal végződik, hogy: Krüger ur bizonyára be fogja végre látni, hogy neki Európában nincs már semmi keresni valója. Mindent elveszitett, legfőképpen pedig azt a pénzt, amelyet ő és ügynökei megvesztegetésekre forditottak.

A Leipziger Neueste Nachrichten haragos kitöréssel felel a német nép érzületének ilyen durva meggyanusitására és kijelenti, hogy a németek szivbeli szimpátiájuknak adtak csak kifejezést, amikor a boer köztársaság elnökét tiszteletreméltó ovációkban részesitették. Az angol részről elhangzott aljas vádakkal szemben a nevezett lap csak a következő tényt konstatálja.

A De Beers-Compagnie, amelynek Cecil Rhodes az egyik vezetője s amely testvérvállalata a hirhedt Chartered-Compnak, az 1899. évről szóló, titkos üzleti kimutatásában a következő tételeket szerepelteti:

Agitacionális célokra szánt külön alap:
Köln 1.440,000 korona.
Berlin 8.400,000 korona.

A „L. N. N." tagadja, hogy a boeroknak egyáltalában szükségük is lett volna arra, hogy pénzzel szerezzék meg a németek rokonszenvét; de kérdi, hogy mire forditották az angolok az agitacionális alapnak a milliót.

— **Betörés az erzsébetvárosi templomba.** Vakmerő betörés történt az éjszaka a fővárosban; ösmeretlen tettesek belopóztak a nemrég megáldott erzsébetvárosi templomba, feltörték a perselyeket és minden készpénzt magukkal vittek. Az oltári edényeket, ezüst kelyheket a gonosztevők érintetlenül hagyták; egy álkulccsal felnyitott fiókban őrzött takarékpénztári könyv szintén bántatlanul maradt. Minden valószinüség szerint a templom bezárása előtt rejtőztek el a betörők s mikor minden elcsöndesült körülöttük, hozzáláttak a munkához. Letörték a falhoz erősitett perselyeket és felfeszitették; azután bementek a sekrestyébe, álkulccsal felnyitottak egy fiókot, amelyben szegényeknek szánt 9 frt 43 krnyi összeg és egy 300 forintról szóló takarékpénztári könyvecske volt. A könyvet, amely könnyen áruló lehetett volna, a bünösök nem vitték el. Három Wertheim-szerkezetü kisebb pénzláda felfeszitésén eredménytelenül fáradoztak, mert a zár nem engedett. Miután igy munkájukat részben befejezték, az oltár mögé támasztott létrán felmásztak egy diszes, nagy, festett üvegablakig, azt beverték, felfeszitették az előtte levő dróthálót és azon akartak menekülni. De az ablak magas volt, a magukkal hozott és a helyszinen felejtett kötél pedig rövidnek bizonyulhatott, ezért más uton igyekeztek menekülni. A sekrestye fölött levő kis helyiség ablakán át elérték a villámháritót és azon ereszkedtek le a földre. Az ablakot, amelyen kimásztak, nyitva hagyták. A betörést már a kora reggeli órákban észrevette *Kányay* János másodsekrestyés. Rögtön jelentést tett *Tóthfalussy* plébánosnak, aki viszont a rendőrséget értesitette a történtekről. A meginditott vizsgálat eddig eredménytelen maradt s csak annyit állapitottak meg, hogy az ellopott pénz nem lehet több száz koronánál. A plébános már több izben kérte a VII. kerületi kapitányság vezetőjét, hogy állitson rendőrposztot a szegényháztérre, de eredménytelenül. Igy esett meg hogy a nagy költséggel felépitett és mükincsekkel gazdagitott templom teljesen őrizetlen maradt.

— **Házasság.** *Kepes* László, Arad város jegyzője, ma vezette oltár elé *Harmath* Józsa kisasszonyt, *Solymosi* Eleknek, a Népszinház tagjának sógornőjét.

Rothmann Lipót eljegyezte *Wiener* Sarolta kisasszonyt, *Rothmann* Simon gyámleányát Budapesten.

Philip Ede ujpesti kántor (okl. tanitó) eljegyezte *Schvarcz* Jónás háztulajdonos kedves leányát *Jankát* Ujpesten.

— **Körözött vasuti hivatalnok.** A kalsruhei rendőrség körözvényben tudatta a főkapitánysággal, hogy *Greiner* János vasuti hivatalnok egy waggon árucikket ellopatott s ennek az eladási árából befolyt 14.000 márkával megszökött. A szökevény erős termetü, fekete haju ember s hosszu szakálla van. A németen kivül — jól beszéli a francia nyelvet. Különös ismertető jelei közé tartozik, hogy beszéd közben egyes szavakat elnyel, szenvedélyes pipásember s igy majd mindig rövidszáru pipából füstöl. A rendőrség kézrekeritésére megtette a szükséges intézkedéseket.

— **Zola Emil levele.** *Páris*-ban most nehány hete fiatal festők, zenészek, költők és irók megalapitották a *modern esthetikusok kollégiumát*. Az uj társulat egyesiteni kivánja mindazokat a művészeket, akik egyéni fogalmat alkottak maguknak a szépségről és mindjárt az első ülésén *Zola* Emilt választotta meg elnökének. Zola a következő érdekes levélben mondott köszönetet a megtisztelő bizalomért:

Páris, 1900. december 8.

Igen tisztelt uraim!

Mindig vallottam, hogy az esthetikai oktatásnak nem lehet értékes eredménye, mert az igazi zseninek nem kell támogatás, nem kell utmutató; önállóan fejlődik abban az irányban, amelyet helyesnek vall. De azért megértem és méltányolom az önök törekvését. Önök nem akarják szabályokkal és formulákkal korlátozni az egyéni fejlődést; az önök igyekezete, ha helyesen látok, csak oda irányul, hogy a törekvő és tehetséges kezdők, akik egy megtöretlen ut, egy uj irány bozótos, tüskés labirintján akarnak áthatolni, az önök lelkes, buzditó társaságában, bátorságukat, munkakedvüket minden csalódás után ujra megtalálják.

És éppen ezért örömmel szegődöm önök közé, igaz irodalmi barátsággal. Nagyon örülök az önök kisérletének, mert egy ujabb tünetét látom benne annak a nagy evolucionak, mely mostanában alapjából forgatja ki a mi kis irodalmi és müvészi világunkat. Egy fuvalat suhant el fölöttünk és meg akarjuk sürgetni az igazságot, élni akarjuk az igazi életet, hogy megvalósuljon minél több boldogság.

És ime önök nem akartak várni, mig szájukba hull az égi manna, hanem tömörülnek és cselekesznek!

Tenni! Tenni! Cselekedni kell mindnyájunknak! Nincs nagyobb bün a tétlenségnél ilyen időben, amikor a mult vészes hatalma fenséges küzdelmet viv a holnap ébredő törekvéseivel. Az a kérdés kerül dülőre: nem tesz-e az egész emberiség egy lépést hátrafelé, nem csik-e vissza a hamis igazságok rabságába még egy évszázadra? És ugy-e bár, ha cselekszünk, ha tanfolyamokat nyitunk, ha magunk közé gyüjtjük az önök korabeli fiatal embereket, hasznos feladatot végzünk? Egymás szükségén segithetnek, egymás hitét támogathatják!

Ugy lehet, tanitásuk eredménytelen marad és egyesüléseikből nem fognak uj zsenik születni. Fáradságuk azért nem lesz haszontalan. Közeledni fognak egymáshoz, meg fognak ismerkedni és azt, aki hivatva van valamikor mesterükké lenni, a rajongás hevitő lángjával vehetik körül, mert a fejlődő nagyságnak erre szüksége van. És egy kedvező környezetet fognak teremteni és tisztázni fogják az igazán szép fogalmát, ami valamikor talán épp oly fontos kérdés lesz, mint ma a mindennapi kenyér.

Az önöké vagyok és baráti szeretettel szoritok kezet mindnyájukkal.

Zola Emil.

— **Egy világhirü sebész halála.** Lyonban e hónapnak 11-ikén elhunyt egy világhirü francia sebésztanár, Leopold *Ollier*. Benne a lyoni orvos-egyetem egyik legkiválóbb diszét, az orvos-tudomány egyik legjelentősebb képviselőjét gyászolja. Hogy a test egyes részeinek betegsége miatt nem kell most már az egész tagot levágni, nagyrészt Olliernek köszönhető; ő bebizonyitotta, hogy elég a csontnak az eltávolitása, csak a csont körülötti sejtszövet maradjon épségben. Ollier a legnagyobb erélylyel küzdött a csonkitás elve mellett, amely szerint csak a beteg rész távolitandó el, ellentétben az azelőtt szokásos föltétlen amputálással. Csonkitásokat már a tizennyolcadik században végzett *Pach* Liverpoolban, *Moreau* Bar-le-Duc-ben. *Duhamel* is ismerte a csontkörülötti sejtszövet csontképző erejét, de csak elméletben. Gyakorlati kisérletekkel Ollier bizonyitotta ezt be állatokon. Az ő tudományos felfedezései korszakalkotók a csontbetegségek gyógytanában. Nemcsak elméleteket állitott fel, de csonkitó müszereket is konstruált, fáradozásának első gyümölcsét *Verneuil* sebész professzor aratta Párisban, aki a csonkitások hosszu sorozatát a könyökizületen végrehajtott mütéttel kezdte meg. Az eredmény kitünő volt. Ollier uj módszeréről könyvet is irt, amelyet mindenütt a legnagyobb elismeréssel fogadtak. Az ujfajta operációk előnye a német-francia háboruban bizonyult be először: tapasztalták ott, hogy az amputált sebesültek közt sokkal nagyobb volt a halálozás aránya, mint a csonkitottak közt. Mindinkább nagyobb tért hódított a modern-sebészetben a csonkitás. Nem egy eset volt arra is, hogy gümőkóros beteg testrészének csonkitása magára a tüdőgümőkórra is kedvező befolyással volt. Németországban Ollier munkáskodásának különösen nagy volt a hatása; a legtekintélyesebb német sebészek, mint *Bruns*, *Langenbeck*, *König*, *Volkmann* fejlesztették tovább az elméletét.

— **Ongyilkos pénztárosnő.** Ma délután az uj Műcsarnok közelében mellbe lőtte magát egy 20—22 évesnek látszó, uriasan öltözött nő és rövid idő alatt meghalt. A rendőrség megállapitotta, hogy az illető *Kovács* Viktória, titeli születésü kávéházi pénztárosnő, aki legutóbb a Lehel-kávéházban volt alkalmazva. Tettét gyógyithatatlan betegsége miatt követte el. Bevitték a boncoló intézetbe.

— **Márkus István kutyája.** Az öreg Márkus Istvánt eltemették a debreceni temetőbe. Meghalt, beföldelték és azzal vége. A halottas kocsis a kocsi bakjához verte a pipáját, rágyujtott s vigan csörditett a lovak közé. Azok pedig ugy mentek vissza a temetőből, mintha lakodalomból jönnének. Az emberek is elfeledték a harmincadik lépésnél az egész esetet.

— Meghalt. Az Isten nyugoszsza! Márkus Istvánnak volt azonban egy öklömnyi kutyája. Ez a kutya ott ült a sirhalmon s vonyitott. Még akkor is vonyitott, mikor már a többiek mind otthon voltak. Valami kutyabetegség szorongatta a torkát, attól nyivákolt olyan keservesen, hogy a temetőcsősz is kiindult utánanézni. Mire odaért a kutyához, már akkorra az is halott volt. Megölte a kutyabetegség: a hüség.

Ugy hangzik ez a hir, mintha a gyerekeink abcés könyvéből való volna, holott valóságosan megesett tegnap Debrecenben, amiből le lehet vonni a morált.

— **A borotválkozás veszedelmei.** A hajátidőnként lenyiratót és a borotválkozó emberiséget nagy veszedelem környékezi. Vasárnap vagy ünnepnap, ha rászánja magát valaki a borotválkozás aktusára, előre soha sem tudhatja, hogy nem fog-e félig szappanosan, félig megborotválva, balról megkurtitott hajjal, jobbról dus fürtökkel távozni a fodrásza müterméből. A kinos bizonytalanságnak a rendőrség az okozója, a rendőrség, amelyről olyan gyakran szól a dal. Legsajátosabb toilette-gondoskodásainkba is immáron beleavatkozott a maga közvetett eszközeivel a főváros egynémely kerületi kapitánysága, egyelőre csak a hetedik és a nyolcadik. Ez a két kapitányság kis törvénymagyarázási polémiába keveredett egymással. A vitatkozás furcsa mindenképpen. Akár egyik paragrafusnak, akár a másiknak derül ki az igaza, szomoru emlékeket fog emlékezetül hátrahagyni a vita a budapesti borbélyoknál. Az a kérdés: szabad-e vásár és bucsu előtt való napon nyitva tartani a borbély-üzletet, vagy nem? A vasárnapi munkaszünet életbe léptetése óta a budapesti borbélyok vásár és bucsu előtt egész napon át vigan szappanoztak és borotváltak. A mult hónapban azonban a VII. kerületi kapitányság várallanul uj álláspontra helyezkedett és a kerületi borbélyokat sorba a rendőrségre citálta, mert vásár előtt való nap nem zárták be a boltjaikat. A megidézésnek büntetés lett a vége. És amikor a VII. kerületi borbélyok keservesen lefizették a büntetéspénzt, a VIII. kerület borbélyai, mivel éppen bucsu előtt való vasárnap volt, nyugodtan éltek a régi szabadsággal és egész nap dolgoztak. A szomszéd kerületek borbélyai egymásra tekintettek és kivánesian kérdezték egymástól, hol az igazság, a VII. vagy a VIII. kerületben-e? És most a borbélyok csak azt látják, hogy a rendőrség nagy ur, nagy a félelem, mert ki tudja: valamelyik ünnepnap nem toppan-e be egy rendőr a szalonba az ukázzal, hogy tilos a hajvágás, szappanozás, borotválkozás? A szegény halandó pedig, aki tilos dologra adta a fejét, kimehet majd az utcára félig megborotválva, szappanosan, nedvesen. Hja, aki a borbélyhoz megy, nézze át előbb a vasárnapi munkaszünetről szóló törvényt, indokolásával, rendeleteivel, gyakorlataival egyetemben...

— **A medikus-táncestély.** Az 1901. február 9-ikén tartandó Medikus-táncestély tisztikara a következőleg alakult meg: Elnökük: Nádosy István, Navratil Dezső. Alelnökök: Groó Béla, Hlatky Tivadar, Mihálkovics Elemér, itj. Morelli Gusztáv, Simaházi Tóth Gida. Pénztárosok: Szirmay Kálmán és Stuhmer Frigyes. Ellenőr: Dollinger Béla. Főtitkár: Mutschenbacher Tivadar. Titkár: Itj. Benczur Gyula. Háznagy: Erkel Lajos. Jegyzők: Hankó Vilmos, Kortsák Rezső, Schmidt Béla és Zsigmondy Zoltán. A rendezőség a védnökséget dr. bókai Bókay Árpád egyetemi tanárnak ajánlotta fel, ki azt el is fogadta. A rendezőség a Hirlapirók Nyugdijintézetének hatvan koronát szavazott meg.

— **Kettős öngyilkossági kisérlet.** *Kain* Károly és *Stolcz* Ferenc asztalosmesterek nagyon jó barátok voltak. Minden idejüket együtt töltötték, sőt ezelőtt pár hónappal közös mühelyt nyitottak a Kender-utca 10-ik szám alatt. Az üzlet nem ment valami jól és a két jó barát elhatározta, hogy öngyilkossá lesz. Megbeszélték szépen az öngyilkosság módozatait és ma estefelé betértek egy nagyfuvaros-utcai pálinkamérésbe, hogy egy kis bátorságot igyanak. A jófélé pálinka azután megoldotta a nyelvüket s a pálinkamérésben mindenkinek elmondták, hogy ma este közös elhatározással itt hagyják a világot. Az üzlet tulajdonosa is meghallotta ezt és a sötét tervről rögtön értesitette Kain Károlynak a sógorát, *Guth* Adolf nyomdászt. Időközben azonban a két jóbarát hazament és hozzá készült az öngyilkossághoz. Összecsókolták egymást, azután Stolcz felkapta az asztalról az revolvert és agyon akarta magát lőni. Ebben a pillanatban érkezett oda Guth Adolf, a nyomdász, egy hatalmas kalapácscsal és kiütötte Stolcz kezéből a revolvert, amely elsült. Szerencsére a golyó senkiben sem tett kárt. Kain Károly a következő pillanatban felkapta a földről a revolvert és a jobb mellébe lőtt bele. A lövés nem ütött sulyos sebet, mert Guth a

kalapácscsal Kain karjára ütött és a golyó az ütés következtében félrecsuszott. Kain még egyszer elsütötte a revolvert, de a második lövés nem talált. Kaint az előhivott rendőr bevitte a dologházi kórházba, ahol bekötözték a sebeit és azután a rendőrrel a főkapitányságra küldték. Itt beszélte el az öngyilkosságot, amely szerencsére jól végződött a két jóbarátra nézve. A rendőrség jegyzőkönyvet vett fel velük és elbocsátotta őket.

— **Elfogott tolvajok.** Tegnap este 9 óra tájban a Kálvária-tér 16. számu ház zálogüzletében megjelent *Spitzer* Izidor, budapesti születésü, 23 éves csavargó s egy csomó ruhanemüt akart elzálogositani, amelynek nagy része finom fehérneműből állt s H. I., H. K., H. A. monogrammokkal s 152, 153 számjellel voltak ellátva. A mikor megkérdezték, hogy honnan szerezte a holmit, azt mondotta, hogy *Lázár* Imrétől kapta, de róla egyéb felvilágositást adni nem tudott. Lázár társaságában látta *Steiner* Ödön nagykanizsai születésü 20 éves, rovott multu embert is, akinek szintén fehérnemükkel telt csomag volt a kezében. A rendőrség Spitzer Izidort előzetesen letartóztatta, mert valószinü, hogy a nála talált holmik a legutóbb történt hamisitott kulcsokkal való betörésekből származnak.

— **Gyilkos aggastyán.** *Athén*-ből jelentik, hogy ott nagy feltünést kelt egy gyilkosság, amelyet egy hetvennégy éves öreg ember követett el. A vagyonos öreg viszálykodásban élt a nővérével. Ennek az volt az oka, hogy testvére, egy gyermektelen özvegyasszony, kétszázezer drachma értékü vagyonát végrendeletében egy távoli rokonára hagyta s unokaöccsét, akit a kapitány nagyon szeretett, kirekesztette az örökségből. A minap a kapitány a nyilt utcán találkozott testvérével s rövid szóváltás után három késszurással megölte. A gyilkost azonnal letartóztatták. A vizsgálóbiró előtt igy nyilatkozott: A mi megtörtént, azt többé nem lehet megváltoztatni. A közvélemény igazat fog nekem adni, ha megtudja, hogy milyen ördögi asszony volt a testvérem.

— **Rendőri hirek.** *Berger* Lipót hordár ma reggel a Márton-utca 18. szám alatt lévő házban felakasztotta magát s mire észrevették, meghalt. — A rendőrség letartóztatta *Echstein* Lipót és József fiatal csavargókat, mert az iskolás fiukat az utcán téli kabátjuktól megfosztották. A két fiatal tolvaj tiz ilyen esetet ismer be.

— **Jubiláló ujság.** A Bécsben megjelenő *Wiener Landwirthschaftliche Zeitung* a jelen évvel tölti be ötvenedik évfolyamát. A jubiláló ujság mindig meleg rokonszenvvel tárgyalta a magyar gazdasági viszonyokat és sok magyar munkatársa is van. Jelenlegi szerkesztője *Hitschmann* Hugó.

— **A báli szezon** közeledtével felhivjuk t. olvasóink figyelmét Mm. *Legrand* elsőrangu divat-szalonjára, Váci-utca 10., ahol a legmodernebb és a legizlésesebb toalettek saját rajz és kompozició után készülnek, ugy hogy itt nem sablónos modellek után, hanem mindenki alakjának, arcának tekintetbe vételével kapja a legremekebb toaletteket mérsékelt árakon.

(x) **Egyenruhák,** diszöltönyök és libériák, olasz vivószerek igen olcsón kaphatók *Tiller* Mór és Társa cs. és kir. udvari szállitóknál Budapest, Váci-utca 35.

(x) **Esernyők** feltünő olcsón Détschynél, *József-tér.*

(x) **Kérjünk mindenütt Emke-gyujtót!**

(x) **Ragyogó karácsonyfadisz.**
Uj! Football társasjáték frt 2.—.
Halifax frt 1.50. Kertész Tódornál.

(x) **Feltünést keltő** karácsonyi ajándék: hölgyek részére, szecessziós selyem harisnyakötő párja 1 frt. urak részére elegáns selyem nadrágtartó 1 frt 25-től feljebb. Kapható *Kertész* Pál divatáru házában Kerepesi-ut 44., a Népszinházzal szemben.

SZINHÁZ, ZENE.

** **Operaház.** Ma este került szinre másodszor az *Operaház*ban *Offenbach* fantasztikus dalmüve: *Hoffmann meséi*, amely ugy látszik csakugyan kasszadarabja lesz a már régóta szerencse nélkül való intézetnek. A nézőteret zsufolásig töltötte meg a közönség, ami eddig premiéreknél sem történt meg. A mai előadás különben veszélyben forgott, mert *Takács* Mihály, az egyik főszerep személyesitője, betegsége miatt délben lemondott. És a kettős szereposztás ezuttal először alkalmazott elve megmentette az intézetet a káros müsorváltozástól: *Coppelius-Departutto-Miracle* hármas szerepében *Mihályi* Ferenc ugrott be, akit eddig nem igen szoktunk látni elsőrangu szerepben. *Mihályi* az intézetnek igen derék és hasznavehető tagja, aki már öt év előtt egyszer minden próba nélkül beugrott, mint Eschenbachi Wolfram, derekasan megmentvén a veszélyeztetett *Tannhäuser*-előadást. Ezuttal nagyon készült *Hoffmann meséi* Mefisztójának hármas szerepére, mégis hirtelen történt, hogy a lámpák elé kellett állnia; annál többre becsülendő mai sikere. Természetes, hogy adósunk maradt *Takács* Mihály ragyogó organumával és vesékig ható énekével, de értelmes deklamációja és biztos muzsikálissága ezért némi kárpótlást nyujtott. Szinte meglepetést keltett tudatos, nyugodt és jellemző szinészi ábrázolásával, amely a közönség mélyebb érdeklődését is kiérdemelte. — *Mihályi* eddigi szerepében *Kornait* láttuk, aki *Schlemilt* igazán csak közvetlenül az előadás előtt tanulhatta meg, de azért snájdig biztonsággal ugrott be és játékban meg énekben nagyon jó volt. De miért nem beretváltatta le *Kornai* bajszát — a főrendező? — A többi szereposztás a régi volt. És ugy tetszik, mintha ez a fényesen kiállitott darab ma még mélyebb hatást keltett volna, mint a premièren. *(G.)*

** **Vigszinház.** *Blaha* Lujzát láttuk ma este ujra a *Vigszinház*ban s a müvésznővel a dalos jókedv költözött ismét egy estére a lipót-körüti szinház nézőterére. Nem tehetünk róla, de Budapestnek ebben a legszebb szinházában mintha jobban esnék a fülnek a nóta, mint egyebütt, különösen, ha *Blaha* Lujza csattogja. A müvésznő különben a *Rudolf trónörökös Egyesület* javára tette át dalos hazáját egy estére a *Vigszinház* szinpadára s az *Arany Kakas* cimü bohózat fogadósnéjának a kackiás szerepében lépett fel, amelyben már zajos sikerei voltak a *Vigszinház*ban. Sikere ma is teljes volt s nótáiban, pattogó játékában egyaránt nagy gyönyörüsége telt az előkelő közönségnek, amely megtöltötte a házat. Az egyébként is jóizü előadásban *Hegedüs*, *Szathmáry*, *Góth*, *Tapolczai* vettek részt ismert jeles alakitásaikkal. *(M—s)*

** **Rosenthal második hangversenye.** Ma este tartotta meg *Rosenthal*, ez a hatalmas zongora-titán második hangversenyét a *Vigadó* nagytermében, ahol a közönség ismét álmélkodva és elragadtatva tapsolt az ő rejtelmesen hatalmas müvészetének. Már az első hangverseny alkalmából zengtük a mester dicséretét, akit csak félig jellemeznek, kik a zongora Paganinijának mondják. *Rosenthal* sokkal több, mint a zongoratechnikának csudatevő szuverénje, — mélységes és hatalmas müvész, egyike azoknak a kiválasztottaknak, akik előtt a lángelmék birodalmainak kapui megnyilnak, hogy oda a hivőket bevezesse. Ma *Beethoven* birodalmának gigászi szépségei között vándoroltunk vele: a mester utolsó szonátáját (c. moll. opus 111.) játszotta el — mit mondjunk egyebet? — méltó müvészettel. Nem volt ez didaktikus magyarázat, amely kathedrai szárazsággal elemzi az egyes tételeket, hogy alkotó részeire bontsa, mint ahogyan a Beethoven professzoroktól kapjuk, hanem egységes, elragadó, élő interpretálás, amely modorában csaknem ihlett rögtönzés zseniális szülemenyének tetszett. És milyen rubatokat hallottunk! — Elragadó varázszsal hangzott fel ujjai alól *Schumann: Etudes symphoniques* cimü (XIII.) opusa, amelyet gyakran hallunk hangversenytermeinkben és amely *Rosenthal* előadásában csaknem ujdonságként hatott. — *Chopin* müveinek magyarázására különösen hivatott a nagy kompunista honfitársa, aki mai programmjába a *Berceuset*, *Barcarolet*, *mazurkát* és egy *keringőt* vett föl; mindezeket azonban már hallottuk tőle. — *Schubert*: *Lindenbaumját* *Lisz t* zongoraátiratában szivhez szóló bensőséggel játszotta, — ugyszólván elénekelte a zongorán. Végül egy brilliáns kompozicióját *(A pillangók)* mutatta be a fáradhatatlan müvész, aki mint komponista talán csak sa át magának dolgozik, mert ezt a sziporkázó, elmés müvet rajta kivül nagyon kevesen vehetik föl müsorukba. A grandiózusan előadott Liszt-féle *Tarantella* (*Portici némából*) olyan tapsviharra ragadta a közönséget, hogy *Rosenthal*, mintha acéllujjai fáradságot nem ismernének, ráadásra szánta el magát. Eljátszotta a *Bécsi Karnevalt*, amely Strauss-féle keringők motivumaiból épül. Szinte rémes volt nézni meg hallgatni ezt az elegánsul ördöngős bravurt. Két-három dallam gyöngyözik elő egyszerre, hihetetlen kombinációkban keresztezve egymást — csupa bravur és kellem, — no meg álmélkodásba ejtő csuda. Ez már „Übervirtousität."

** **Uj szinigazgató.** A győri szinház uj igazgatójává a városi tanács *Békés* Gyulát választotta meg.

** **Magyar Szinház.** A *Magyar Szinház*ban ma este *A Gyurkovics-lányok*at adták egy hirtelen szerepváltozással. Katinka szerepét *Rózsa* Lili helyett *Dóry* Margit játszotta, aki csak ugy beugrott a szerepbe s legnagyobb dicséretére szolgál, hogy a hirtelen beugrást alig lehetett észrevenni játékán. Ez a fiatal szinésznő utóbbi időben egyáltalában sok bizonyságát adja nagy használhatóságán kivül mind izmosabban fejlődő tehetségének is. A népszerü *Herczeg*-darabot különben szép közönség nézte végig.

** **Premiere az Uránlában.** Holnap, pénteken, lesz *Lyka* Károly müvészeti tanulmányának, a *Secessziónak* bemutató előadása. A darab három részből áll. Az I. felvonásban a secessió születését látjuk, a II-dikban térfoglalását az épitészet, a butoripar és általában az iparmüvészet terén, végül a III. részben a festészet és a szobrászat secesszióját.

** **Odillon asszony Pozsonyban.** *Odillon* asszony karácsony hetében a *pozsonyi* Városi Szinházban vendégszerepel. A müvésznő, aki ezuttal először játszik Kraxelhuberék előtt, *A kaméliás hölgy*-ben fog fellépni.

** **Olasz tanulmány az Ember tragédiájáról.** *Rómá*ból irja tudósitónk: *Dario* Carraroli, *mondovii* professzor, aki hosszabb idő óta foglalkozik a magyar irodalommal s Petőfiről pár év előtt terjedelmes essayt irt az *Antologia Nuovában*, most a *Rivista d'Italia*ban hosszu tanulmányt közöl Madáchról: *Un poeta ungherese pessimista* cim alatt, „Aki megirja a pessimizmus történetét," ugy kezdődik a tanulmány, „nem szabad, hogy megfeledkezzék Madách Imre életéről és müveiről, egyikéről a legnagyobb iróknak és legkitünőbb költőknek, melyekkel a magyar irodalom büszkélkedhetik. Oly korban született és élve, melyet rettenetes tragikus politikai események mozgattak és zavartak föl, megcsalatva hazája függetlenségének reményében, elárulva a legbensőbb családi ügyekben, Madách, ki természeténél fogva hajlott az idealizmusra és a fájdalomra, oly történai és lelki körülmények között élt, amelyek a legalkalmasabbak voltak, hogy fogékonnyá tegyék és megtermékenyitsék lelkében a Schopenhauer és iskolája vigasztalan filozófiáját." E bevezetés után elmondja életét és különösen az *Ember tragédiájával* foglalkozik hosszasan. Tanulmánya befejezésében azt irja, hogy szomoruak, könnyezők voltak Cowper, Byron, Schiller, Musset, Lenau is, de a pesszimisták legnagyobbja, Leopardi mellé csak Madách sorakozik méltóan. — Az essayből külön lenyomat jelent meg a *Dante-Társaság* kiadásában. *(Sz. Zs.)*

** **A Vigszinház játékterve.** A *Vigszinház* ebben az esztendőben már nem hoz uj darabot, mert a *Tartalékos férj* és a *Feleségem nem sikkes* teljes mértékben leköti a közönség érdeklődését. December 23-ikától 31-éig *Sorma* Ágnes vendégjátéka tölti ki a müsort, ez idő alatt a szinház személyzete a januári bemutatókra készül. Az ujesztendő első ujdonsága Albin *Valabrégue*nek *A férjek öröme* cimü bohózata lesz, ezt pedig két eredeti egyfelvonásos: a *Hóbortos Márta* és a *Szálka* követi. Január végén ismét eredeti darabot hoz a szinház: *Herczeg* Ferenc *Ocskay-brigadérosát*, amelyre a szinház egész személyzete nagy gonda készül.

** **A Népszinház ujdonsága.** *Suppé*nak *A modell* cimü operettje, amelyről már megirtuk, hogy legközelebbi ujdonsága lesz a *Népszinház*nak, január első felében fog bemutatóra kerülni. A *Suppé*-operett után *A cirkuszos leány* (The circus girl) cimü angol operett fog következni, amelynek zenéjét *Caryll* és *Monckton*, szövegét pedig négyen is: *Tanner*, *Dorlings*, *Greenbank* és *Ross* irták. Az operettet *Fái* Béla és *Faragó* Jenő forditják.

** **Megyeri Dezső vidéki körúton.** *Megyeri* Dezső, a *kolozsvári* szinház uj igazgatója, aki ez idő szerint tudvalevőleg a *Népszinház*nál rendezői állást tölt be, mint értesülünk, még ettől az állásától való végleges megvá ása előtt, ami március végén történik meg, több heti szabadságot vesz a *Népszinház*tól és vidéki utra indul. *Megyeri a kolozsvári Nemzeti Szinház* uj társulatának megszervezése céljából a vidéki szinházakat sorra fogja látogatni.

** **Francia operett-társulat a Magyar Szinházban.** A *Pierny* kisasszony vezetése alatt álló francia operettársulat, amelynek vendégjátékáról már adtunk hirt, szombaton és vasárnap játszik a *Magyar Szinház*ban. Az igazgatóság a második estén a nálunk ismeretlen *La Rusotte* helyett a *La femme à papa* cimü vaudeville-ben lépteti fel a társulatot. A francia társulat karmestere Leon *Vasseur*, a hirneves operettszerző, aki nemcsak a zenekart vezeti, hanem *Pierny* kisasszony finom kupléit zongorajátékkal is kiséri. A jegyeket, melyeket már az elárusitás kezdetén nagy számmal váltott meg a főváros legelőkelőbb közönsége, a következő árak mellett árulják a *Magyar Szinház* pénztáránál és *Bárd* Ferenc jegyirodáiban:

Földszinti páholy 30 korona, erkély-páholy 26 korona, emeleti páholy 20 korona, földszinti zsölye 7 korona, I. r. támlásszék 6 korona, II. r. támlásszék 5 korona, földszinti körszék 3 korona, I. erkély I. sor 6 korona, II—VI. sor 4 korona, VII—XIV. sor 3 korona, II. erkély közép I. sor 2 korona, II—VI. sor 1 korona 40 fillér, II. erkély, oldal I. sor 1 korona 60 fillér, II—IV. sor 60 fillér, karzati zártszék I—III. sor 80 fillér, IV—X. sor 60 fillér.

** **Miss Halton vendégjátéka.** Miss *Halton*nak erre a hétre kitüzött három vendégjátéka közül holnap, pénteken, lesz az utolsó. Ugy értesülünk, hogy az angol szubrett a jövő hét során még három estén fog fellépni.

** **Sudermann lengyelül.** *Sudermann*-nak *Johannisfeuer* cimü uj drámáját, a napokban előadták a *krakkói* lengyel szinházban. A drámának nagy sikere volt.

** **Girardi Oroszországban.** *Girardi*, egy *bécsi* ujság értesülése szerint, bohózat-társulatot szervez, amelylyel oroszországi körutra megy. A társulat a nagy orosz városokat járja be.

** **Berlini Roland, mint dráma.** *Leoncavallo*, tudvalevőleg éppen most dolgozik *Berlini Roland* cimü dalmüvén, amelynek megirására a német császártól egyenesen megbizást kapott. Egy német szinpadi iró, *Silezius* Ferenc ugyanez alatt a cim alatt drámát irt, amely a napokban került először szinre a *berlini* Lujza-szinházban. A darabnak igen nagy sikere volt.

** **Magyar népszínművek Finnországban.** A *helsingforsi* Nemzeti Színház most készül bemutatni *Csepreghy* Ferencnek *A sárga csikó* című színművét, melynek finn címe: *Keltainen varsa.* Csepreghy műve különben nem az első magyar népszínmű, mely *Helsingfors*ban színre kerül. *A Falu rossza, Piros bugyelláris* és *A cigány* már régóta müsoron vannak a finneknél. *A sárga csikó* bemutatóját a jövő év elejére tervezik.

** **Schratt asszonyról.** *Schratt* Katalin asszonyról, a *bécsi* Burg-színház volt művésznőjéről, akiről utóbbi időben ismét sok szó esik a sajtóban, a *Berliner Börsen-Courir* egy *müncheni* levelezője a következő nem érdektelen sorokat irja: *Schratt* Katalin asszony hosszabb vendégszerepléso, (amely voltaképpen a művésznő visszatérését jelentené a *bécsi* Burg-színházhoz) állitólag március havában fog megkezdődni. Itt ugy tudják, hogy ebben az irányban *Gizella* főhercegasszony gyakorolt döntő befolyást, aki a művésznőt, tudvalévőleg, több izben fogadta. Egy másik beavatott forrás szerint azonban *Schratt* asszony nem fog visszatérni a *bécsi* udvari színházhoz, hanem hosszabb utra fogja kisérni *Trani* grófnét a megboldogult *Erzsébet* királyné nővérét. (*Schratt* asszonynak legutóbbi *római* utja, *Trani* grófné társaságában, ezt az utóbbi feltevést látszik igazolni. *A szerk.*)

** **Bárkány Mária másodszor Párisban.** *Bárkány* Mária, a német tragika, akinek nagyon szép sikerei voltak legutóbb *Párisban*, a jövő tavaszon másodszor is felkeresi a francia fővarost. A művésznő legalább igy nyilatkozott egy német ujságiró előtt. Legközelebbi utja Amerikába lesz, ahol egyik *newyorki* színházban fog vendégszerepelni.

** **A magyar színészet Fiuméban.** Legutóbb az a sajnálatos körülmény esett meg, hogy *Fiumé*ba egy olyan szintársulat vonult be, amely csak arra volt alkalmas, hogy a magyar szinművészetet kompromittálja. Az *Országos Színész-Egyesület* elnöke ebből az esetből kifolyólag a következő megkeresést intézte gróf *Szapáry* László *fiumei* kormányzóhoz:

> Azon alkalomból hogy a *Magyar Tengerpart* című hirlap 267-ik számában nyilt levelet intézett az Országos Színészegyesülethez, a nemrég ott megfordult magyar szintársulatot panaszolva, központi igazgató-tanácsunk indittatva érezte magát a sajnálatos esettel foglalkozni és f. évi december 4-ki üléséből Kormányzó Urat tiszteletlel felkéri, kegyeskedjék a helyhatósági engedély kiadásánál jövőben oda hatni, hogy — mintán az ottani engedélyt adó hatóság nem ismerheti a szintársulatokat, szíveskedjék az illető folyamodóról az Országos Színészegyesület központi igazgató-tanácsától (Budapest, Külső-Kerepesi-ut 9. sz.) esetről-esetre véleményt kérni aminthogy ezt megteszi még a székesfővárosi államrendőrség főkapitánya is, azon okból, mert a szinigazgatókat, azok körülményeit, társulatuk működését leginkább ismeri egyesületünk vezetősége és ez oda fog hatni véleményadásában, hogy jövőben a magyar színészetre szégyenthozó társulatoktól Fiume város és t. közönsége megkiméltessék. Budapesten, 1900. évi december 10-én. Kiváló tisztelettel: *Molnár László* elnök. *Vedress Gyula* titkár.

** **Hangverseny.** Az Országos Magyar Királyi Zeneakadémia 21-ikén este ½8 órakor Beethoven emlékére hangversenyt rendez az intézet dísztermében. A hangverseny műsora a következő: 1. Beethoven. *Szonáta* (fis-dur), Kolnibaloczky Erna. 2. Beethoven. *Magándal* „Fidelio"-ból, Flatt Gizella. 3. Beethoven. *Vonós négyes* (c-dur), Anisz Aladár, Steiner Hugó, Kőszegi Sándor, Humpbreys Richárd. 4. Beethoven. *Ah, perfido!* verseny-ária, Márkus Aranka. 5. Beethovnn. *Ötös* (es-dur). Zongora: Maleczky Bianka. Oboa: Drechsler Samu. Klarinét: Selzer Adolf. Fagót: Fuchs János. Kürt: Thier János. 6. Beethoven. *Skót dalok.* Ének: Héderváry Erzsébet. Zongora: Erkel Gyula tanár. Hegedü: Kőszegi Sándor. Gordonka: Kun Emil. 7. Beethoven. *Athén romjai.* ábránd, Ipolyi Valéria. Második zongorán kiséri: Durigo Ilona.

** **Schläger asszony szinpadon.** *Schläger* Antónia asszonyt a *bécsi* udvari opera első drámai primadonnája, tegnap ismét szinpadra lépett, még pedig a *bécsi* An der Wien-szinházban. A művésznő önkénytelen visszalépése az udvari operától nem minden zaj nélkül ment végbe ezelőtt négy esztendővel. A közönség tüntető ovációkkal halmozta el. Ezek a tüntetések tegnap megismétlődtek, mikor a művésznő a *Cavalleria rusticana*ban ujra a *bécsi* közönség elébe lépett. Több, mint harmincszor hivták a lámpák elébe.

** **Wagner Siegfried és a bécsi opera.** A *bécsi* ujságokat az a hir járta be, hogy *Wagner* Siegfried uj operáját, a *Szeleverdi herceget*, a bécsi operának ajánlotta fel, de *Mahler* igazgató lemondott arról, hogy a dalmü a *bécsi* operában kerüljön először színre. Ezt a hirt maga *Wagner* Siegfried a következő nyilatkozattal cáfolja meg:

> Uj dalművemnek első előadásánál a bécsi opera tekintetbe sem jöhetett, minthogy köztem és báró *Possart* intendáns között már két esztendő óta az a megállapodás áll fenn, hogy dalművem először a *münchení* operában kerüljön színre.

** **A Charley nénje szerzője.** Charles H. *Hoit*, a *Charley nénje* híres szerzője, néhány nappal ezelőtt meghalt egy *newyorki* elmegyógyintézetben, ahol az elborult elméjü amerikai bohózatiró már egy év óta töltötte életének napjait. Az elhunyt, aki egész sereg óriási sikert ért darabot irt, nagy vagyont hagyott hátra, amelyet tantiémjeiből szerzett. Egy-két darabja, amelyek közé a *Charley nénje* is tartozott, igazi aranybányák voltak. Végrendeletében amelyet hátrahagyott, gazdagon emlékezett meg barátairól s az Egyesült Államok két nagy színészegyesületéről. Az utóbbiaknak hagyományozta nagy részét azoknak a tantiémeknek, amelyeket darabjai még ezután hajtani fognak.

** **L'Aiglon Claszországban.** Egy vendégszereplő francia szintársulat a *milanoi Teatro dei Filodrammatici*ben a napokban előadta *Rostand*nak *L'Aiglon* című darabját. A darab *Milanóban* megbukott, mert — az ottani kritika szerint — unalmas.

** **Az orosz szinmüirodalom hanyatlása.** *Mecserszky* herceg *Grasdanin* című lapjában érdekes cikket ir az orosz szinmüirodalom hanyatlásáról. Az orosz szindaraboknak, irja, egyáltalában nincs belső értékük. A szinházak által előadott darabokat a közönség nem minőség, hanem mennyiség szerint taksálja. Minden héten lehetőleg uj darabot kell előadni. A cenzurának havonkint százszámra nyujtják be a darabokat s ezek száma évenkint több ezerre rug. Ezek mind szinre kerülnek. A cikk irója azt mondja, hogy az orosz udvari szinházak uj vezetőjétől azt remélte, hogy az orosz szinpad szinvonalát emelni fogja, de ebben a föltevésében megcsalódott. Az orosz szinházak alacsony a szinvonala s alacsony marad továbbra is. Ugyanigy nyilatkozik a cikkiró herceg az orosz szinmüvészetről is s azt mondja, hogy az orosz szinészek, mint müvészek, követ sem érnek.

** **Gabriele d'Anunzio—Duse-nak.** Egy angol folyóirat, a *The Literature*, azzal az érdekes hirrel lepi meg a világot, hogy Gabriele *D'Anunzio*, az ismert olasz iró, akinek nevét még nemrégiben sürün emlegették a *Duse* Eleonoráéval együtt (*Fuoco* című regénye ötleteből), *Francesca de Rimini* cimmel uj tragédiát fejezett be, amelynek cimszerepét egyenesen *Duse* számára irta. Ezzel egyidejüleg az a távirati hir érkezett *Rómá*ból, hogy *Duse* Eleonora Portugáliában komolyan megbetegedett. A müvésznő lemond tervezett spanyolországi körutjáról és a Rivierára megy.

** **Vidéki színészet.** A *kecskeméti* szinbázban a közönség állandó érdeklődése mellett folynak az előadások. *Kövessy* Albert igazgató mindent elkövet hogy a közönség igényeit kielégitse. Eddig megszerezte és nagy mügonddal készül a fővárosi szinházak következő ujdonságaira: A bölcső, New-York szépe, Balek, Cyrano de Bergerac, Asszonyregiment, Bibliás asszony, Coralie és társa, Anyaföld, Kis mama. A társulat a *Szentiványéji álom* és *Hunyadi László* opera előadására is készül. Az operette-előadásokban Aradi Aranka, Hódosi Jolán, Barcs Aranka, Károlyiné, Sarkadi, Kömley, Szentmiklóssy tüntetik ki magukat. A drámában Makó Ayda, Garay Ilona, Ebergényiné, Almássy Endre és Somlay Artur a közönség kedvencei.

** **Elite müvészest a Telefon Hirmondóban.** Az idei hangverseny-saison legnagyobbszerü müvészestélye lesz bizonyára az a koncert, melyet ma este rendez karácsonyi ajándékul előfizetőinek a Telefon Hirmondó szerkesztősége, a főváros iró- és müvészvilágának közreműködésével. A müvészestélyre, — mely fél 9 órakor veszi kezdetét — a következők igérték meg közreműködésüket: *Bojár* Teruska, *Csillag* Teréz, *Gazsi* Mariska, *Hegyi* Aranka, *Lichtenstein* Dóra, *Noszeda* Tivadarné és *Zilahi* Gyuláné urnők, dr. *Hódy* Lajos, *Jakab* Ödön, *Kertész* Ödön, *Kornay* Richard, *Kürthy* Emil, *Noszeda* Károly, *Szendrői* Lajos és *Zöldy* Marci urak. — A hangverseny után 10 óráig az est folyamán érkezett hirek és táviratok felolvasása következik, azután pedig még 11 óráig az *Emke*-kávéházban játszó cigánybanda muzsikája lesz hallható a Hirmondó kagylóin keresztül.

MÜVÉSZET.

☐ **A király szobrai az Andrássy-uton.** A király által a nemzetnek ajándékozott tiz szobor közül négy az Andrássy-ut körterét fogja ékesiteni. Oda helyezik a pázsitos gyepágyak közepére *Zrinyi* Miklós, *Bocskay* István, *Bethlen* Gábor és gróf *Pálffy* János tábornok álló szobrait. Az elsőt *Róna* József, a másodikat *Holló* Barnabás, a harmadikat ifj. *Vastagh* György, a negyediket *Szárnyovszky* Ferenc szobrász mintázta. Valamennyi szobor az éröntőben van.

☐ **Elhunyt festő.** *Berlinből* táviratozzák, hogy *Becker* Károly, a nagynevü festő meghalt. *Becker* a berlini müvészeti akadémiának volt tiszteletbeli elnöke és hirnevét történelmi festményei alapitották meg. Tegnapelőtt ünnepelte a német müvészvilág 80-ik születése napját, amikor még semmi baja sem volt. Tegnap influenza támadta meg és ma délután kioltotta életét.

☐ **Klotild főhercegnő az iparmüvészeti társulat kiállitásán.** Az iparmüvészeti társulat karácsonyi kiállitását ma délelőtt meglátogatta *Klotild* főhercegnő, udvarhölgyének, *Szirmay* Sarolta grófnőnek kiséretében. A magas vendéget *Radisics* Jenő, az iparmüvészeti muzeum igazgatója kalauzolta. A főhercegnő apróra megtekintette a tárlatot és a kiállitott bőr-, üveg-, bronz-tárgyakból, a himzésekből és müvirágokból nagyobb bevásárlást tett. Egyuttal megszemlélte az iparmüvészeti muzeumot is, ahol *Radisics* igazgató megmutatta a fenséges asszonynak azokat a tárgyakat, amelyeket a főhercegnő annak idején a muzeumnak ajándékozott. Ezek a volt bécsi császári porcellángyárból kikerült bisquit-tárgyak és az orosz császári porcellángyárban készült müdarabok. A főhercegnő másfél óra hosszat tartózkodott a kiállitáson és távozásakor megelégedésének adván kifejezést, kijelentette, hogy *a magyar ipar pártolása az ő intenciója is*, és kérte az igazgatót, figyelmeztessék őt külön is arra, amikor magyar iparmérkekből kiállitást rendeznek.

☐ **A zománo az iparmüvészetben.** Az iparmüvészeti muzeum első emeleti nagytermeiben e hónap 21-én, pénteken délután 5 órakor ismeretterjesztő előadás lesz, amikor is *Mihálik* József folytatja és befejezi értekezését a zománcról az iparmüvészetben.

TUDOMÁNY, IRODALOM.

○ **A Magyar Történelmi Társulat** január 3-ikán, csütörtökön, délután 5 órakor tartja első választmányi ülését a karácsonyi szünet után az Akadémiában.

○ **Szabad Lyceum.** Holnap, pénteken délután 6 órakor a belvárosi reáliskola földszintján *Guttenberg* Pál tart előadást az angol Trade Unioról. *Guttenberg* ma délután *Francis Place* és a *Jun ba* cimmel tartott felolvasást.

○ **A Magyar Heraldikai és Genealógiai Társaság** ma báró *Radvánszky* Béla elnöklete alatt nagygyülést tartott az Akadémia kistermében. A nagygyülés első tárgya *Fejérpataky* László másodelnök emlékbeszéde volt *Szilágyi* Sándor másodelnök fölött. Azután lefkes éljenzés közt megválasztották Szilágyi utódának *Bánó* Józsefet. Majd *Schönherr* Ignác titkár terjesztette elő a titkári jelentést. A társaságnak ma 531 tagja van. Evi bevétele 8189 korona. A társaság kiadja a középkori cimer-album egy kötetét, melyet *Fejérpataky* László szerkeszt és megindítja a Nemzetségi Zsebkönyv folytatásának előmunkálatait.

○ **Uj ifjuságí könyvek.** Magyar ifjusági irodalomról körülbelül tiz éve lehet beszélni, ennyi ideje, hogy a magyar irodalomnak ezt az elhanyagolt ágát komoly ambicióval és igazi hivatottsággal felkarolta egy gyermeklap, az Én Ujságom, és valósággal irókat teremtett az ifjuság számára. Müveik gyorsan népszerüek lettek, pedig a gyermek kritizálja meg legjobban az olvasmányait. A sikernek az az egységes vezetőelv volt az okozója, amely az ifjusági könyvek megirásában és kiadásában okos körültekintéssel nyilvánult meg. A *Singer* és *Wolfner* könyvkiadó cég érdeme ez a méltán megbecsülendő siker. Ifjusági könyvekben immár nagy a választék, jut belőle kis lánykának, fiucskának, nagyobbnak egyaránt mulattató, szórakoztató és tanulságos olvasmány. A legszebb és legolcsóbb ajándék ez, a belső tartalomhoz méltóak a külső diszek, a szines képek, eredeti rajzok. Most karácsony ünnepére is egy csomó ifjusági könyv jelent meg a Singer és Wolfner-cég kiadásában. Kezdjük a sort *Rákosi* Viktor *Hős fiuk* cimü regényes történetével, amely a magyar szabadságharc dicsőséges históriájával lelkesiti a gyermeklelket. A jeles iró gynnyörü munkája pompás, dombormüvü diszkötésben, album-alakban jelent meg, Mühlbeck Károly sok rajzával. Ára hat korona. *Ifjusági könyvek* cim alatt a magyar ifjusági irodalom legjavát gyüjti egybe a Singer és Wolfner-cég, elbeszéléseket, regényes történeteket, történelmi elbeszéléseket, tanulságos utleirásokat serdülőtebb fiuknak és lányoknak. Páratlanul olcsók ezek a könyvek; egy-egy kötet ára diszes kötésben 2 korona 50 fillér. Eddig a következő négy kötet jelent meg: 1. *Tutsek* Anna: *A szélvész kisasszony* és egy fiatal szeleburdi kis lány fürdői kalandjának a története. 2. *Gauss* Viktor: *A bárok földjén.* Két magyar fiu kalandjai a bárok hazájában. 3. *Gaál* Mózes: *Szerelet.* Egy kis lány egyszerü, szép története, aki tiszta szeretettel vivja meg az élet harcait. 5. *Tábori* Róbert: *Détibábok.* A legszebb, legérdekesebb ifjusági regények egyike. — *Az én meséskönyvem* cimmel *Gegus* Ida ötven apró mesét gyüjtött egybe kis gyermekek számára. A gyüjtemény két kötetből áll, egy-egy kötet ára sok szines és szinezetlen képpel 2 korona 40 fillér. A két kötet egyben 4 korona 40 fillér. — *Vörösmarty Mihály* életét mondja el vonzóan *Sas* Ede a Filléres Könyvtár legujabb kötetében. A szép könyvecske ára 50 fillér. — Mindezek a könyvek Singer és Wolfner kiadásában jelentek meg és minden könyvkereskedésben kaphatók.

○ **Gyermekirodalom.** *Ezeregy éjszaka regéi.* A magyar ifjuság számára átdolgozta *Radó* Antal. Második bővitett kiadás. A büvös-bájos keleti mesék legjavát dolgozta fel Radó Antal ebben a pazar kiállitásu, nagy negyedrétü pompás diszmunkában. — *A bárok magyar vitéze.* Irta: *Földes* Géza. Most, mikor a délafrikai köztársaság hős népe haláltüzdelmét vivja, résztvevő rokonszenvvel fordul a magyar nép is a haldokló nemzet felé. Földes nagy müvészettel dolgozta fel a regényesség köntösében a legkomolyabb és legmeghatóbb mozzanatokat. Az érdeklődés középpontja mindvégig egy magyar fiu, akit sorsa a bárok földére hajtott. — *A képzőmüvészetek története.* Irták: dr. *Morvay* Győző és dr. *Gerecze* Péter. Diszes vászonkötésü könyv, amely a Szemák-féle Ifjusági könyvtár IV. száma. A müvészetek történetét dolgozza fel az ifjuság számára, számos magyarázó képpel, az ó-kortól kezdve napjainkig. — *Egyszer volt, hol nem volt.* Mondák, regék és kalandos történetek. A magyar ifjuságnak elmeséli *Bánfi* János. — *Legszebb regefüzér. Bánfi* Jánostól. Számos szines kép ékesiti. Meséi tele vannak igaz költészettel. — *Tündérek között.* Sok szines képpel diszitett mesés könyv *Bánfi* Jánostól. — *Többsincs királyfi.* Irta: *Benedek* Elek. Magyar népmese 3 felvonásban. Benedeknek ez a gyönyörü munkája, amely nemrég nagy sikerrel

vonult be a magyar szinpadra, megjelent nyomtatásban is. — *Kis könyvtár.* Szerkeszti: *Benedek* Elek. Ennek a derék vállalatnak, amely az ifjuságnak és a népnek régóta kedves olvasmánya, most egyszerre 8 száma jelent meg. Valamennyi szebbnél-szebb történet, mese, szinmü az ifjuság számára. A 24. számtól a 31. számig terjedő sorozat a következő: 24. *Roboz* Tivadar: Történetek az iskolából. 25. *Gaál* Mózes: Vig elbeszélések. 26. *Versényi*: Apróbb elbeszélések. 27. *Csulak* Lajos: Székelyföldön. 28—29. *Gyulainé-Baksay* Julia: Tündérmesék. 30. *Gaál* Mózesné: Két ifjuági szinmü. 31. *Benedek*: Két történet. A vállalat az uj sorozattal nagyobb és diszesebb formát is öltött. Egy-egy szám ára kötve 50 fillér. A kettős számok ára 1 korona. Mindezeket kiadja: *Lampel* Róbert (Wodianer F. és fiai) cs. és kir. udvari könyvkereskedése.

○ **Az akadémia ülései.** A Magyar Tudományos Akadémia elnöksége most adta közre a jövő évre szóló *Almanach*ját s a jövő évben tartandó ülések sorozatát. A sorrend szerint januárban 4, februárban 4, márciusban 4, áprilisban 4, májusban 3, juniusban 4 ülés lesz. A szünet juliusban, augusztusban, szeptemberben tart s összesen az első ülés októberben lesz, amikor szintén 4 ülést tartanak. Novemberben 4, decemberben 3 ülés lesz. Megemlitjük e helyen, hogy a tagajánlások határideje február 28-án jár le, viszont azt, hogy a Farkas-Raskó pályázatról, valamint a báró Wodiáner-féle jutalomról március 26-án, a Koczán pályázatról november 25-én tesz az összes ülés jelentést.

○ **Templomi beszéd.** *Fülöp* József, körmendi evangélikus református lelkész kiadta a magyar kereszténység és királyság kitencszáz éves fennállása alkalmából elmondott költői szárnyalásu ünnepi beszédét. A füzet ára 50 fillér.

EGYESÜLETEK.

(A Biharmegyei Tanitó-Egyesület) legutóbb tartott közgyülésén disztagjául választotta meg *Wlassics* Gyula vallás és közoktatásügyi minisztert, *Axaméthy* Lajos miniszteri tanácsost és *Halász* Lajos osztálytanácsost. A diszokleveleket ma három tagu küldöttség: *Réz* Mihály elnök, *Gábel* Jakab és *Nagy* Imre alelnökök nyujtottak át a disztagoknak.

(A budapesti pincérek asztaltársasága) tegnap délután a Nemzeti Szálló étteremében tiz szegény gyermeket látott el téli ruhával. *Balika* elnök neje osztotta ki a ruhákat. *Balika* elnök továbbra is buzditotta a jelenlevőket humánus munkásságra. *László* Zoltán nagy hatással szavalta el alkalmi ódáját. F. *Kiss* Lajos és *Kalmár* Fábián a pincérség áldozatkészségét méltatták. Ezután a gyermekek gyümölcsöt, kalácsot és egyéb édességet kaptak.

(Gyermekek felruházása.) A Józsefvárosi Nőegyesület az idén is szép összeget gyüjtött arra a célra, hogy a kerületbeli szegény iskolás gyermekeket elláthassa téli ruhával. A szép ünnepiességet ma délután 4 órakor tartották meg a Józsefvárosi-Kör helyiségeiben, amely alkalommal 205 fiut és leánykát láttak el teljes téli ruházattal. A gyermekek elénekeltek egy szép dalt s aztán *Berzeviczy* Albert orsz. képviselő mondott emelkedett szellemü beszédet, dicsőitve a jótékonyságot, amely a nyomornak oly sok könyét száritja föl. *Havass* Rezső, iskolaszéki elnök, a nőegyesületi hölgyeknek mondott köszönetet. A ruhák kiosztása után minden gyermek csemegéket kapott s végül a jótéteményért egy kis leány mondott köszönetet.

(Czuczor-ünnepély.) Az országos izraelita tanitóképző intézet önképzőköre Czuczor Gergely születésének évfordulóján ünnepélyt rendezett. *Braun* Aladár elnöki megnyitója után *Grünstein* Ödön felolvasást tartott Czuczor életéről, *Győri* Mór és *Benedek* Antal pedig szavaltak Czuczor költeményeiből.

(Szegény gyermekek ebédje.) A *Gyermekbarát Egyesület* a fővárosi szegény iskolásgyermekek számára a jelen téli idényre hatvanhét iskolában összesen *kilencvenezer ebédet* utalványozott ki, ami tizennyolcezer koronába fog kerülni. Ez az összeg azonban nem kerül ki az egyesület rendes bevételeiből, miért is gyüjtést rendeznek és adakozásra hivja föl az egyesület a főváros jobbmódu közönségét. Összesen 3800 olyan szegény gyermeket jelentettek be az iskolaigazgatók, akik otthon meleg ételt nem kaphatnak. Az egyesület is csak minden másodnap nyujthat nekik meleg ebédet, mivel naponkint csak 1800 ebédet oszthat ki.

TÖRVÉNYSZÉK.

§§ **Szabados Sándor fölmentése.** A győri esküdtszék ma tárgyalta *Szabados* Sándor ismert szocialista agitátor sajtóperét, melyet az ügyészség indított ellene osztályizgatás miatt. Szeptemberben már in contumaciam félévi fogházra itélték. A mai ujabb tárgyaláson, amelyen a vádlott is megjelent, az esküdtek felmentették.

§§ **A kritika.** *Gyenes* László, a Nemzeti Szinház tagja, tavaly hevesen kifakadt a szinházi kritika ellen. *Fényes* László hirlapiró füttanuja volt ennek a kifakadásnak s párviadalra hivta ki a szinészt. A segédek kardpárbajban állapodtak meg, amely mindkét fél megsebesülésével végződött. A büntető törvényszék Fényest nyolc napi, Gyenest négy napi államfogházra itélte. Fényes László felebbezése folytán a tábla ma nyilvános főtárgyaláson foglalkozott az ügygyel és meghallgatva dr. *Vargha* Ferenc főügyész-helyettes, valamint dr. *Győri* Lipót közvédő érveléseit, a törvényszék itéletét helybenhagyta.

§§ **A fiumei tüntetők.** *Fiume*ban a törvényszék négy napi tárgyalás után hozott itéletet a villamosvasut tüntetőinek pörében. A tüntetők közül *Emili* orvost és *Zanella* tanárt, aki ellen az ügyész a vádat elejtette, felmentette, a többi 13 vádlottat kihágásban vétkesnek mondotta ki és hat vádlottat 6 és 7 napi elzárásra itélte, amelyet azonban a vizsgálati fogsággal kitöltöttnek vett. Hét vádlottat, köztük Kuscher ügyvédet, autonómista pártvezért 80, 60 és 40 korona pénzbirságban marasztaltak el. Valamennyien megnyugodtak, kivéve *Livola* Albertet, kinek, miután vizsgálati fogságban nem volt, ezután kell leülnie ujabb birósági tanácskozás alapján a hatnapi fogságot. Védője semmiségi panaszszal élt.

§§ **A tanitó közhivatalnok.** A tanitókat ért sulyos vádak folytán nem egyszer megesett, hogy fegyelmi vizsgálatot kellett elrendelni ellenük, a vizsgálat azonban mitsem igazolt be ezekből a vádakból. Megesett az is, hogy a tanitót hivatalos munkája közben szóval vagy tettleg bántalmazták, ugy hogy a királyi ügyészség hivatalos eljárása vált szükségessé. Mielőtt azonban ilyen esetből kifolyólag a kultuszminisztérium megkisérlette volna, hogy kikérje a királyi ügyészség hivatalos közbenjárását, kérdést intézett az igazságügyminiszterhez arról, hogy a tanitó közhivatalnoknak tekintendő-e az 1878. V. törvénycikk 270., illetve 461. szakasza szempontjából. Erre az igazságügyminiszter a következő átiratban válaszolt:

Az állami, egyáltalán pedig bármilyen jellegü *nyilvános iskolánál működő tanitók közhivatalnokoknak tekintendők* az 1878. évi V. törvénycikk 270. szakasza 2. pontja és 461. szakasza szempontjából. Annak meghatározása ugyanis, vajjon bizonyos hivatal magán, vagy közhivatal-e: az állam közjoga irányadó. E szerint állami hatóságok azok, melyek az állam ügyeit ellátják, tekintet nélkül arra, vajjon megbizásukat magától az államtól közvetetlenül, vagy más közjogi testületek közvetitésével nyerik. Minthogy pedig az államnak a jogbiztonság fentartása, igazságszolgáltatás és az állami célok megvalósitására rendelt kényszer alkalmazásán kivül, egyéb teendői is vannak a közmüvelődés, a nemzetgazdaság és egyáltalán minden közérdek előmozditása körül: a szükebb értelemben vett közhivatalnok mellett, kik az imperiumot, vagy a jurisdikciót gyakorolják, a szó tágabb értelmében azok is közhivatalnokoknak tekintendők, kik az állam gondozó tevékenységének ügykörét az állam közvetetlen vagy közvetett befolyása alatt és ellenőrzése mellett gyakorolják. Tényleg a büntetőjogi gyakorlat „közhivatalnokoknak" tekintette mindig a nyilvános intézeteknél alkalmazott tanitókat, ott is, hol megbüntetésükről hivatali büntett, vagy vétség miatt, de ott is, hol azon hathatósabb védelemről való részesitésükről volt szó, mely a közhivatalnokot állásánál és jellegénél fogva megilleti. Az ezek irányában elkövetett és hivatali kötelességeiknek teljesitésére vonatkozó rágalmazás, vagy becsületsértés, tehát az igazságügyminiszter nézete szerint a btkv. 270. szakaszában meghatározott módon tartandó meg.

Ez az átirat tehát a tanitó hathatós jogvédelmét biztositja s ennek alapján minden olyan esetben, amikor a tanitót közhivatalnoki minőségében sértés, bántalom éri, a megtorló bünvádi eljárást a királyi ügyészség *hivatalból* inditja meg.

§§ **Az irógép meséje.** *Auspitz* Márton, a Gépirók Lapjának szerkesztője, hatalmas szenzációval kezdte meg lapjának első számát. Országszerte nagy port vert föl az a vád, hogy *Ocskay* Gusztáv, államvasuti főtisztviselő, a hivatalában alkalmazott gépiró-kisasszonyokat elcsábitja. Ocskay ezért a rágalmazó közleményért sajtópört inditott a lap ellen s ugyancsak ez uton keresett elégtételt egy kisasszony, akit a lap Ocskay áldozatának tüntetett föl. Az utóbbi sajtópörben mára tüzte ki a törvényszék a főtárgyalást. A panaszos hölgy dr. *Káldor* Gyula jogtanácsosával jelent meg a tárgyaláson, de a vádlottat, *Auspitz* Mártont, hiába várták. Dr. *Káldor* bejelentette a törvényszéknek, hogy Auspitz ellen egy másik ügyben elfogató parancsot adtak ki, s valószinü, hogy megszökött. A panaszos képviselőjének kérésére a törvényszék elhatározta, hogy a vádlottat köröztetni fogja s a tárgyalást egyelőre föltüggeszteti.

§§ **Az erzsébetfalvi gyilkosság.** *Pandurovics* Péter kalandos élet után Szerbiából visszatért Magyarországba s *Zareff* Annával házasságra lépve, Erzsébetfalván telepedett meg. Ez év január 5-én történt, hogy az asszonyt halva találták. Fején mély sebet ütött az a fejsze, amely a holttest mellett, a vértócsában hevert. A gyanu azonnal Pandurovicsra irányult, akit kötekedő embernek ismertek. Ruhája és keze véres volt, mikor elfogták, de avval magyarázgatta a dolgot, hogy malacot ölt s ennek a vérével szennyezte be magát. Ugyanevvel a mesével védekezett a törvényszék előtt is, de az esküdtek bünösnek mondták ki az erős föl-indulásban elkövetett szándékos emberölés büntettében, mire a biróság *hat évi fegyházzal* sujtotta. A Kuria ma foglalkozott a bejelentett semmiségi panaszokkal és *Szerényi* Kálmán koronaügyész-helyettes vádja és dr. *Weisz* Ödön ügyvéd védelme után, elutasitotta a semmiségi panaszokat.

§§ **Szerencétlenség vadászat közben.** *Bolemann* Béla gyógyszerész és sógora, *Várady* Sándor földbirtokos, együtt vadászgattak a kisujszállási határban. Vadászat közben a két vadász kutyája szörnyü háborus indulattal volt eltelve egymás iránt. Bolemann a puskája csövével akarta szétkergetni a marakodó állatokat, a lövésre készitett puska azonban elsült s Várady szivén találva rogyott a földre. A megrémült gyógyszerész öngyilkosságot kisérlett meg, de tettében az elsiető földmivesek megakadályozták. A szolnoki törvényszék gondatlanságból okozott emberölés vétségében mondotta ki Bolemannt bünösnek s *háromszáz forint pénzbüntetéssel* sujtotta. A budapesti tábla *fölmentette* a vád alól s ezt az itéletet megerősitette ma a legfelső biróság is.

Nyilttér.

OLCSÓ ELADÁS
bronzfigurákból és nippes tárgyakból.
A magyar fém- és lámpaárugyár részv.-társ.
GIZELLA-TÉRI RAKTÁRÁBAN
(Haas-palota) legfinomabb
figurák és nippek
addig, mig a készlet tart
jelentékenyen leszállitott árakon
adatnak el.

Császár fürdő
BUDAPESTEN.
Elsőrangu kénes hévizü gőgyfürdő, páratlan gőzfürdőkre, legmodernebb iszapfürdőkkel, pompás asványviz-uszodákkal, kő- és kadfürdőkkel, 200 kényelmes lakószobával. A legszolidabb kezelés. Prospektus kivánatra ingyen és bérmentve.

Nyilatkozat.

A lelkiismereti fordulás s bünbánat által üzetve jövök a „Keresztény Ruhaszövetkezet" tekintetes Igazgatóságához azon szándékkal, hogy őszinte vallomást tegyek. Nagyot vétettem a szövetkezet ellen, s most megbánva s belátva eljárásom bünös voltát, azon igyekszem, hogy azt, amennyire s ahogyan csak lehet, jóvátegyem.

Férfiui becsületemmel állitom, hogy a „Keresztény Ruhaszövetkezet" igazgatósága, illetve vezérigazgatója velem szemben törvényesen s becsületesen járt el mindenkoron, s akkor, amidőn én a szövetkezet helyiségében s az utcán botrányi okoztam, — vak eszköze voltam olyan lelketlen embereknek, kiknek érdekében állott, hogy e botrány okoztassék — s elég botor s meggondolatlan voltam e bujtogatókra hallgatni.

Kötelességemnek tartom most egyrészt, hogy megosszam a bünhődés sulyát, másrészt azonban az itt elmondottak hiteléül is, hogy megnevezzem mindazokat, kik engem felbujtottak, felizgattak a botrány okozására.

Assistenz hitelintézet.

Nekem nincs módomban, hogy a lapokban kinyilvánithassam mindazt, amit itt elmondottam, de felhatalmazom, sőt megkérem a tekintetes vezérigazgató urat, hogy e nyilatkozatomat a lapokban közzétegye s remélem, hogy ezáltal, legalább részben jóvátehetem azt, amit a „Keresztény Ruhaszövetkezet" ellen vétettem.

Bukovics Zsigmond s. k., **Bessenyey István** s. k.
Németh Imre s. k.,
mint tanuk.

MEGJELENT
HOLLÓ MÁRTON
TALÁLT TÖRTÉNETEK
cimü elbeszélés-kötete.
Ára: két korona.
Megrendelhető a *„Budapesti Napló" kiadóhivatalában, József-körut 18.*

(Az e rovat alatt közlötteknek sem tartalmáért, sem alakjáért nem felelős a szerkesztőség.)

TÁVIRATOK.

Nagybecskerek, december 20. A szabadelvüpárt báró Nikolics Fedor elnöklésével szervezkedő ülést tartott a kaszinóban, ahol a megye minden részéből nemzetiségi különbség nélkül négyszáznál több választó jelent meg. Dr. Stassik Ferenc fejtegette a szervezkedés szükségét. Dr. Mangold Samu német, Krisztics János szerb nyelven tolmácsolta a beszédet. Az értekezlet Széll Kálmán miniszterelnöknek üdvözlő táviratot küldött.

Vilma királynő férjhezmenetele.

Hága, december 20. A második kamara elé ma négy törvényjavaslatot terjesztettek. Az első a *királynő férjhezmeneteléhez* való hozzájárulásra és néhány erre vonatkozó kérdés szabályozására vonatkozik, a másik a *mecklenburg-schwerini* hercegnek a hollandi államkötelékbe való felvételéről szól, a harmadik megállapitja a herceg *civillistáját* esetleges özvegysége esetére, a negyedik az 1901. évi tengerészeti költségvetés felemelésére vonatkozik.

Az osztrák Reichsrath.

Bécs, december 20. Mint ma jelentik, az uj Reichsrath január 28-án, vagy 29-én nyilik meg.

Katonák megjutalmazása.

Bécs, december 20. *Bécs*ből jelenti tudósitónk, hogy a következő értesitést kapta *Pólá*ból a *N. W. T.*: A Délafrikában dicsőségesen harcoló katonák hadi érmet fognak kapni, mely méltó jutalma lesz küzdelmüknek.

Krüger Amsterdamban.

Amsterdam, december 20. A város lakossága *leirhatatlan lelkesedéssel fogadta Krügert*; valamennyi ház és hajó, még a templomok tornyai is fel vannak lobogózva. Az összes lakosság talpon van; a közeli falvak lakossága is a városba tódult.

Az osztrák zavar.

Bécs, december 20. A szeszpótadó-javaslat visszavonását, melyet a kormány tegnap a morva, ma pedig a cseh tartománygyülésnek hivatalosan is bejelentett, *a Fremdenblatt a tartománygyülésekről a Reichsrathra való visszatérésnek fogja föl.* Most kitünt, hogy a tartománygyülések utján való törvényhozás nemcsak technikai akadályokba ütközik, hanem *teljességgel lehetetlen.* A föderálisták, akik minden üdvöt csak a tartománygyülések autonómiájának kiterjesztésétől vártak, nagyon csalódtak. A cseh sajtó e kudarcért a kormányt teszi felelőssé és heves szemrehányásokkal illeti.

Innsbruck, december 20. A tartománygyülés mai ülésén a helytartó bejelentette, hogy a *szeszadójavaslat tárgytalanná* vált. Az olaszok a tartományi alkotmány módositását inditványozzák Thun miniszterelnök 1898-iki tervezete szerint, amely Dél-Tirol önkormányzati különállásáról szól. Az inditványt holnap tárgyalják. Azután egy tartományi bizottsági tagot akartak választani, de a választás eredménytelen maradt, mert az olaszok nem fogadták el.

Grác, december 20. A tartománygyülés mai ülésén a helytartó nyilatkozata után a *szeszadó-javaslatot levették a napirendről.* Azután megszavazták az 1901. év első felére szóló költségvetési provizóriumot, mire a tartománygyülést elnapolták.

Brünn, december 20. A tartománygyülés a költségvetési provizóriumot tárgyalja. A pénzügyi bizottság többsége hat hónapos, kisebbsége négy hónapos provizóriumot javasol. Prazák, a kisebbségi vélemény előadója, kifogásolja, hogy a tartománygyülés nem ülhetett össze idejekorán a morva kiegyezési ügyek elintézésére. A kormánynak föl kell ismernie, hogy egy elnyomott és megsértett nemzet képviselői nem foghatnak hozzá gazdasági kérdések megoldásához, *amig a nép teljes elégtételt nem kap.* A birodalom valamennyi népének meg kell adni teljes jogát. Az autonómia szempontjából ellenzi a *szeszadó-javaslatnak* a reichsrathban való tárgyalását és határozati javaslatot nyujt be, mely felszólitja a kormányt, hogy a tartományi pénzügyek szanálása végett engedjék át a tartományoknak a földadót.

A khinai háboru.

New York, december 20. Pekingből jelentik tegnapi kelettel: A követek este értekezletet tartottak, amelyen valamennyi pontra nézve, az angol módositásokat is beleértve, *megegyezésre jutottak.* A megegyezés tartalmáról a követek nem akarnak nyilatkozni, mert azt hiszik, hogy a kormányok fogják nyilvánosságra hozni az egyezményt.

A kolumbiai forradalom.

Washington, december 20. A bogotai amerikai ügyvivő azt táviratozza, hogy a kolumbiai kormánycsapatok és a fölkelők között Girardopointnál a Magdalene folyó mellett *nagy csata volt,* amely két napig tartott és *a kormánycsapatok döntő győzelmével végződött.* Hir szerint 600 fölkelő elesett és sok száz megsebesült. Más pontokról is a kormánycsapatok győzelmének hire érkezik. A kormány azt hiszi, hogy ezáltal poziciója nagyon megerősödött.

Közgazdasági táviratok.

Bécs, december 20. Az osztrák-magyar monarkia külkereskedelmére vonatkozó statisztikai kimutatás szerint a behozatal 1900. november havában 154·5 millió korona (+ 7·1 millió korona 1899. novemberhez képest), a kivitel 179·4 millió korona (— 10·3 millió korona). E szerint novemberben a kereskedelmi mérleg aktivuma 24·9 millió a mult év 42·3 milliójával szemben. A behozatal az év első tizenegy hónapjában 1538·2 millió korona (+ 59·9 millió a mult évvel szemben), a kivitel 1745·6 millió korona (+ 28·8 millió). A kereskedelmi mérleg aktivuma ez időszakban e szerint 207·4 millió korona a mult évi 238·5 millió koronával szemben.

New York, december 20. (*Terménytőzsde.*) (*Zárlat.*) *Gyapot:* New Yorkban helyben 10.1/16 (10.—). Jan.-ra 9.63 (9.46). Márciusra 9.44 (9.29). New-Orleansban helyben 9.7/16 (9.3/8). — *Petróleum:* Stand white New Yorkban 7.25 (7.25). Stand white Philadelphiában 7.20 (7.20). Rafined in Cases 8.55 (8.55). Credit Balances at Oil City 1.07 (1.07). — *Zsir:* Western steam 7.35 (7.35). Rohe és Brothers 7.55 (7.55). — *Tengeri* irányzata állandó. — Dec.-re 46.1/2 (46.7/8) Januárra 44.— (44.1/8). Májusra 42.— (42.1/4). — *Buza* irányzata állandó. Piros őszi helyben 78.— (77.3/4). Decemberre 77.1/4 (77.—). Januárra 77.1/4 (—.—). Márc.-ra 79.3/8 (79.1/4). Májusra 78.7/8 (78.3/4). Gabona szállitási dija Liverpoolba 2.1/2 (2.1/2). — *Kávé:* Fair Rio 7. sz. 6.7/8 (6.7/8). Dec.-re 5.40 (5.40). Márciusra 5.55 (5.55). — *Liszt:* Spring Whea. clears 2.70 (2.70). — *Cukor:* 3.3/8 (3.3/8). — *Ón:* 26.— (25.50). — *Réz:* 17.— (17.—). — (A zárójelben lévő számok a tegnapi árakat jelzik.)

Chicago, december 20. (*Terménytőzsde.*) (*Zárlat.*) *Buza* irányzata állandó. Dec.-re 69.7/8 (69.7/8) Jan.-ra 70.1/8 (70.1/4). *Tengeri* irányzata állandó. — Decemberre 40.1/2 (40.1/4). — *Zsir:* Decemberre 7.20 (7.15). Januárra 6.87 (6.87). — *Szalonna* short clear 6.70 (6.70). — *Sertéshus:* Decemberre 11.15 (11.25). Januárra —.— (—.—.) — (A zárójelben lévő számok a tegnapi árakat jelzik.)

Szerkesztői üzenetek.

— Kéziratokat nem adunk vissza. —

Alfa. *Losonc.* A szőlőmának bőséges termése és még bőségesebb aratása van a párbaj körül. A társadalom megkövetelni, a törvény tiltja, igy már a fogantatásának igazságában ott lappang az ellentmondás, csoda-e tehát, hogy egyre-másra termeli detailjaiban a csodabogarakat. Enyhén szólva, csodabogárnak kell minősiteni azt az esetet is, amelyet ön tárgyilagosan leir és amelynek igazságos megbirálását kéri tőlünk. Két jó barát párbajt vivott s a párbajban az egyik meghalt. Harmadfél esztendeje történt ez és a szerencsétlen áldozat ellenfele még nem ülte le a fogházbüntetését. Nemrég egy bálbizottság tagjául ajánlották, mire valaki kijelentette, hogy az illető ur nem lehet semmiféle erkölcsi testület tagja mindaddig, amig a törvénykiszabta büntetését el nem szenvedte. És a hangzatos itélet indokolása igy hangzott: — a szóban levő ur megsértette a társadalmi jogrendet, a társadalomnak bosszut kell tehát rajta állnia! Valóban, hatalmas mondás, szinte hihetetlen, hogy vigalmi gondok között ilyen is kipattan. Ön kritikánkat kéri, elemezzük tehát a dolgot. A halálos párbajban két áldozat van, az egyik: a halott, a másik: az élő ellenfél, ezt is szem előtt kell tartani, különösen a jelen esetben. A társadalom megkivánja a párbajt, aki tehát párbajozik, egyesegyedül a törvény tiltásával kerül szemközt. Mi jógon vindikálhatja tehát magának a párbaj létjogát kodifikáló társadalom a bosszut a párbaj után? Nincs erre joga a társadalomnak mindaddig, amig ki nem mondja, hogy a párbaj diskvalifikál. A jogszolgáltatás működése másik oldala a dolognak. A törvény büntetése a törvényt sértő ellen irányul. Ennek a büntetésnek tehát nem lehet olyan hatása, mint amilyent önöknél minden logika ellenére belemagyaráztak. A társadalomnak bosszuló célzata nem lehet ebben az esetben, inkább vigasztaló, hiszen a társadalom dédelgetett párbaja az okozója a szerencsétlenségnek. Világos ez egészen. Logikusan gondolkodó embernek lehetetlen tehát az elmondott szörnyen sántító, erőltetett, hangzatos és lovagias formákkal kérkedő itéletnek ellent nem mondani. A tragédiáról meg a balladáról szóló értekezésekben jól hangzik a megsértett társadalmi jogrend bosszuja, de itt frázis ez a mondás. Amig a társadalom fegyvert ad a jó barátok összeszólalkozása után egymás kezébe, addig nincs joga a szomoru vég után bosszuval statuálni példát. Érdekes különben a dolgoknak ez ő szörnyü kaosza, amely az önök esetében nyilvánul. Talán ez a tájékozatlanság, ez a kapkodás, ez az ellentmondás alkalomadtán óvás lesz. Talán, ismételjük, igen sovány ugyanis a dolgok radikális metamórfozisának a reménysége. Sajnos, a lovagiaskodás átjárta nagyon ezt a mi világunkat. Lám, a vigalmi konferenciákon is vigalmi ügyek helyett komolykodás, bosszu és hasonló csunya dolog járja.

H. P. előfizető fia. Erdészeti akadémia csak Selmecbányán van. A szaktanfolyam csupán három éves. Gymnáziumi, vagy reáliskolai érettségivel veszik föl, kereskedelmi érettségivel nem. Az oktatás nemcsak elméleti, de gyakorlati is, sőt a gyakorlatira nagyobb sulyt helyeznek. Vagyontalan, szorgalmas tanulók ösztöndijban (600—800 korona) részesülhetnek. Az akadémia elvégzése után az állami, törvényhatósági, egyházi, vagy magángazdaságoknál erdőtiszti állásra pályázhatik. Kezdő fizetés 2 korona napidij, mely évi 10.000 koronáig emelkedhetik.

K. E. *Jaszberény.* 1. A képezdét magánuton nem végezheti. 2. Beléphet, de fölvételi vizsgálatot kell tennie mindazokból a tárgyakból, melyeket a polgári iskolákban nem hallgatott.

W. A. *Vajda-Hunyad.* Méltóztassék ez iránt az Eszterházyak kismartoni uradalmi kormányzóságához fordulni, ott nyilvántartják az adatokat.

Sz. G. *Budapest.* 1. Ott is két félév van, mint nálunk, de más a beosztása. 2. Igen sokan vannak a magyarok. 3. A párisi magyar egyesület elnöksége (Páris, Rue St-Michel 14.) szivesen megadja a szükséges felvilágosilásokat, ha hozzá fordul.

M. A. *Dombovár.* 1. Harmadik osztályon körülbelül 30—40 korona. 2. Az utlevél bélyegdija 8 korona.

147.486. sz. előfizető. Nem léphet át, hacsak pótvizsgát nem tesz.

1234. szám. Lakóhelyének illetékes lelkésze előtt meg kell jelenniök személyesen s két tanu előtt kijelentik, hogy vallásuk kötelékéből kiléptek. Két hét mulva megismétlik ezt a kijelentést, ugyancsak két tanu előtt; azután tanuikkal elmennek az anyakönyvvezetőhöz s bejelentik, hogy felekezetnélkülieknek kivánják magukat tekintetni. Öt évig azonban még fizetniök kell az elhagyott vallásfelekezet kultuszadóját.

32. t.-o. Csak a vallás- és közoktatásügyi miniszter változtathat a dolgon. Menjen el hozzá audienciára, mondja el az esetet ugy, ahogy nekünk leirta s a törvény intézkedései szerint pótolja az elmulasztott indokolást. Igy talán még segiteni lehet a bajon.

Thália. Mi nem értjük a dolgot. Mindenesetre sziveskedjék azt a postai feladóvevényt beküldeni, vagy a levelet ott megreklamálni.

Sz. A. Méltóságos Ludvigh Gyula urnak, főrendiházi tag, a magyar államvasutak elnök-igazgatója, VI., Andrássy-ut 76.

Gondos anya. Aggodalmait méltányoljuk, de azt hisszük, hogy a leszoktatás balosan fog menni, ha a fiu semmiféle hajlandóságot sem érez reá, hogy ezt a szokást, amely még fejlődésében levő fiatal embereknél a szervezetre nézve kétségkivül nagyon káros, a maga jószántából is elhagyja.

E. J. *Budapest.* Igen lölépett.

Dr. Szabolcs. 1.) Tiz-tizenkétezer korona, azonkivül a szolgálati évek és a helyi viszonyok szerint megállapitandó pótlék. 2.) Legalább egy negyedévre. A kor nincs meghatározva.

Korcsmáros. 1. Be lehet perelni, de ha a pör folyamán kiderül, hogy a kötelező iratot a vállalkozó önnel egyetértésben, a törvény kijátszására adta olyan alakban, amint van önt kihágásért 20 napig terjedhető elzárással és 200 frtig terjedhető pénzbüntetéssel büntethetik. 2. A törvényhatóságok külön-külön állapitották meg az összeg nagyságát. Zemplén vármegyében például csak 2 forintig lehet a koresmai követeléseket perelni.

Önod. Felfolyamodással élhet a pénzügyminiszterhez. Ha be tudja igazolni, hogy az üzletvezető tartására engedélye már volt s csak az idén venták meg öntől, az engedélyt esetleg megkaphatja.

Sch. I. *Ó-Becse.* Sem a régi krajcárosokat, sem a régi okmányoélvegeket már nem lehet beváltani.

151.195. sz. előfizető. 1. Valamelyik antikváriusnál 5 koronáért megszerezheti. 2. Cégeket elvből nem ajánlunk.

Podolini Társas-kör. Cégeket elvből nem ajánlunk, de kérdezzenek meg valamely füszerkereskedőt, az megmondja.

Sáros. IX. Ferenc-körut 28.

149.612. sz. előfizető. Nem mondhatja be többé a tercet, csak kvartot.

Versekről.

N. I. Eger. Az utolsó sor érdekes: — „Szőke kis lány, te *jutol* eszembe.“ *Jutol*: kissé önkényes módja a ragozásnak, de eredeti a dolog, ami azonban mégse javit a versei rosszaságán. — *O—r. Zólyombrézó.* A dalai nem „népiesek“, de közölhetetlenek. — *B. I. Béje.* Igen kezdetlegesek. — *D. I. Budapest.* „Ellöktél a sirba.“ Igy végződik a negyedik strófa. „Ha meghalok . .“ — igy kezdődik az ötödik. Valamicske tévedés a kronológiában. — *A. S.* A legkönnyebb formát választotta, de hiába. — *H. J. Losonc.* Valamennyi közölhetetlen. — *F. Gy.* Életbevágó, komoly az ügy, amely a refrénben csucsosodik ki. Prózában kell az ilyet tárgyalni. — *T. I.* Hangulatos, rutinos vers, némi javitással ujra beküldheti. — *Gy. K.* Őszinte érzés, hibás teknika-e. — *Cs. Vágujhely.* Azt kérdezi levelében: itéljünk, van-e hajlama a versiráshoz? Hajlama? Nem tudjuk. Tehetsége nincs. — *Sz. Z.* Ez a kezdet kezdete még. — *L. Gy.* Akár epigramma, akár tanköltemény, egyaránt gyatra. — *Mikolth.* A rövidebb legközelebb sorra kerül. — *Perjel Tab.* Mit ér, ha két jó sor után mindig négy rossz következik? — *M. G.* Iskolai fordítások. — *E. B.* Alanyi verse igy kezdődik: „Kezdem a verset, rágom a tollat . . . Nem tudok irni!!“ Szent igaz. — *V. J.* És ilyen rossz verset ön nyilt levelezőlapon küld? — *V. B.* Fog még jobbat is küldeni. — *B. M. Arad.* Három cime van a versének, jó sora egy sincs. — *Honleány.* Ugy látszik kárba veszett idő az az egy esztendő, amelyet versirással töltött. — *S. J.* Akinek már kötete is megjelent, annak nem szabad ilyen primitiv dolgokat irni. — *Ó. B.* Csak az apró hirdetések között olvashatja Ő az Ébresztést. Forduljon a kiadóhivatalhoz. — *T. L.* Szép témáit őszinte hangon irta meg. A [illegible] azonban nem lehet bennök fölismerni. — *T. F.* Szépek az ellentétek, csak az a baj, hogy érthetetlenek. — *Sz. J.* Valóságos végeladást rendez az érzelmeiből. Ha hatósági engedély nélkül teszi, megbüntetik. — *Sz. Z.* Tehetségre vall a verse, megérdemelné a gondos átdolgozást.

KÜLÖNFÉLÉK.

Féltékenység.

Ne hidd valónak, mit csak sejtesz,
Vigyázz a vádra, mit kiejtesz, —
A gyanu öl, s bár nem ér tetten,
Elvérzünk benne mind a ketten.

Hit, kedv elhágy, beállt a bánat,
Te értem sóhajtsz, én utánad, —
S elébb-utóbb mi lesz a vége:
Egyszer csak — nem törődünk vele!

Balla Miklós.

+ **Vilma királynő menyasszonyi ruhája.** A hollandok ifju menyasszony-királynőjének az esküvői ruháját tudvalevőleg az amsterdami női ipariskola kiválasztott növendékei fogják himezni. A napokban kapta kézbe az intézet egyik kézimunka-tanitónője, *Emstede-Winkler* asszony a menyasszonyi ruhához tartozó uszályt; ezüstbrokát ennek az anyaga, amelyet egyenesen erre a célra szőttek. A ruha alját tunikaszerüleg szabták, az elülső része csipkékkel van diszitve. A tunikán, valamint az uszályon helyet hagytak a himzésekre, ezt *Emstede-Winkler* asszony végzi majd hat legkitünőbb növendékével. A korona formát választották főmotivumul a himzésekhez, amelyeknek három héten belül készen kell lenniök.

+ **A pápa és Sienkievicz.** Orosz-Lengyelországban azt beszélik most, hogy *Sienkievicz* Henrik világhirü regényét, a *Quo vadist*, is indexre tették Rómában; ha ez igaz, ugy a cenzurát gyakorló jezsuiták homlokegyenest ellenkező álláspontra helyezkedtek, mint maga a pápa. Mikor ugyanis *Rinaldo Angeli* pápai prelátus a *Quo vadis* olasz forditásának egy példányát átadta XIII. Leónak, a szent atya elolvasta a regényt és a legnagyobb dicséret hangján nyilatkozott róla, sőt a szerzőnek, valamint a mü olasz forditójának apostoli áldását is küldötte. Egyébiránt bizottság alakult most Rómában, amelynek az a célja, hogy a lengyel *Sienkiewiczet* közelebbi irói jubileuma alkalmából Olaszország nevében üdvözölje és neki nyilvános adakozás utján vett ajándékot nyujtson át.

+ **A párisi világkiállitás utójátéka.** Egész sereg kereskedő és vállalkozó inditott most pört a bezárt párisi kiállitás igazgatósága ellen, amelyet azzal vádolnak, hogy a kiállitás megnyitásakor eget-földet igért, — de csak igért, mert a hangzatos igéretekből egyetlen egyet sem váltott be. A követelések közt jókora összegek is vannak. Igy a *Bonshommes Guillauma*-szinház *egy* millió frank, a *Kacagás háza* pedig *háromszázezer* frank kártéritést kiván; a *Phono-Cinema-Theatre* követelése *százezer*, a *Vig Szerzők Szinházáé háromszázezer* frank. A napokban foglalkozott e kártéritési pörök tárgyalásával a községi választott biróság. A vállalatok azzal érveltek, hogy a kiállitás fiaszkójának az igazgatóság az oka: hanyag volt mindenben. A kiállitás utjai nem voltak jó karban, a világitás sem volt elég, az igazgatóság a versenyző vállalatokat is pártfogolta. A tárgyalások alatt a felperesek meglehetős szenvedélyesen védik igazukat. Az emlitetteken kivül még egész csomó kártéritési pert inditanak meg az apróbb vállalkozók.

+ **Leleményes szerző.** Pompás szinházi történetet mesél el egy francia lapban egy szinház-igazgató abból az alkalomból, hogy Párisban oly szinházat épitenek most, amelyben csakis fiatal szerzők müveit adják elő. Meg akarják a fiatal tehetségek haladását könnyiteni, mely most oly végtelenül nehéz, hogy a szinházak vezetőségei még csak el sem olvassák a benyujtott darabokat.

Csak kevés oly határozott és elszánt fiatal szinmüiró akad manapság, mint amily Paulin *Deslandes* volt mintegy hatvan évvel ezelőtt. Deslandes az *Opéra-Comique* tagja volt, s mikor észrevette, hogy hangja már fogytán van, felcsapott szinmüirónak. Irt egy kis egyfelvonásos dramolettet és benyujtotta azt a *Gymnase*-szinházhoz, amelynek a direktorához régi ismeretség füzte őt.

A szinházigazgató azt felelte, hogy nincs érkezése elolvasni a darabot.

— Menj el *Scribe*-hez, — szólt tovább, — ha az azt mondja a dramolettre, hogy jó, akkor kérd őt meg arra, legyen társszerződ, s a siker biztos.

Deslandes azonban nem volt hajlandó a diesőséget mással megosztani. Sorba járta tehát a szinházakat, de hiába. Ekkor eszébe jutott neki Nestor *Roqueplan*, a *Variétés*-szinház igazgatója. Irt tehát ennek. Roqueplan egymásután valami négy-öt találkát igért Deslandesnek, de egyiket sem tartotta be. Az operaénekes-szerző már kétségbeesett; hiába ment fel a szinigazgató lakására, a cseléd mindig eltagadta azt. Végre elhatározta, hogy törik, vagy szakad is, de beszélni fog Roqueplannal. Nyár volt, a szinidirektor első emeleti lakásának ablakai egy délután nyitva voltak. Deslandes fogott egy létrát, felmászott azon és beugrott Roqueplan lakásába. Ez épp szundikált; megrémülve ugrott fel:

— Ki az?

Deslandes nyugodtan szólt:

— Semmi ijedtség: én vagyok.

— Hogyan jött be maga ide?

— Minthogy az ajtón nem engedtek be, tehát az ablakon.

— De hát mit kiván?

A szerző határozott hangon mondta:

— Megigérte, hogy el fogja olvasni a darabomat. Eddig az orromnál fogva huzott. Esküszöm, hogy most elolvassa, vagy meghal.

S ezzel két pisztolyt vett elő.

A direktor megszeppenve felelt:

— Inkább elfogadom a darabját elolvasás nélkül.

— Semmi! El fogja olvasni.

— Tudja mit, olvassa maga föl.

Deslandes egyik kezében a pisztolyt tartotta, a másikban a kéziratot s igy olvasta fel a dramolettet. Roqueplan eleinte papirdarabkákkal játszott s szórakozottan hallgatta a felolvasást; egy öletes fordulattól kezdve azonban mindinkább jobban figyelt s a végén lelkesedve kiáltott fel:

— Barátom, ez remek dolog. Remek. Holnap megtarthatjuk belőle az olvasópróbát.

A *Deux anges gordiens* cimü darab fényesen be is ütött: husz esztendő alatt több mint ötszázszor adták a Variétés-szinházban.

+ **Betegségterjesztő osztrigák.** Már régebben gyanusitották az osztrigákat, hogy a tifusz terjesztésében részük lehet. *Cameron*, angol professzor, az 1887-ben *Dublin*ban keletkezett tifusz-járvány alkalmával ugy nyilatkozott, hogy a tifusz-járvány s az osztrigaevés között valami kapcsolat van. *Cohn*, amerikai bakteriológus pedig 1894-ben *Connecticut*ban határozottan megállapitotta, hogy a klinikáján észlelt beteg osztrigaevés utján fertőződött tifusszal. Ujabban *Bordoni-Ufreduzzi* olasz orvos konstatálta *Milanó*ban, hogy több ember, aki nagyobb mennyiségü osztrigát evett, néhány nap mulva tifuszban betegedett meg. Minthogy némely vidéken a nép táplálkozásában jelentékeny szerepe jut az osztrigának, éppen nem közönbös az a kérdés: vajjon az osztrigák csakugyan terjeszthetik-e a tifuszt? *Bordoni-Ufreduzzi* és *Zenoni* vizsgálatokat végeztek arra vonatkozólag, hogy a tifusz-bacillusok a tenger vizében és osztrigák testében megélnek-e? Vizsgálataikból kiderült, hogy a tifusz-bacillusok az osztriga héja közt levő vizben jól elélhetnek s szaporodhatnak, az állat testébe azonban nem hatolnak be. A lehetőség tehát megvan, hogy az osztrigák a vizzel esetleg beléjük jutó tifusz-bacillusokkal az embert is fertőzhessék. Az olasz kormány az osztriga-kereskedést szabályozó rendeletének kibocsátásakor e dologra tekintettel is volt.

+ **A föld leghidegebb és legmelegebb helye.** A föld legtorróbb pontja Egyptomban egy töldszelet, amely az első és második nilusi vizesés között fekszik. Amennyire a bennszülöttek emlékeznek, ott sohasem esett az eső. A régi egyptomiak épitészeti müemlékei, amelyek ezen esőnélküli helyen állanak, oly szárazak, mintha csak most kerültek volna ki a kőfaragó kezei alul. Földünk leghidegebb pontja pedig *Werkhojanszk* városa *Keleti Szibériá*ban, a *Jana* völgyében. Érdekes, hogy ez a város Szibériának nem éppen a legészakibb pontja, mert az tudvalevőleg a *Tscheljuszkini* fok, amely *tiz* szélességi fokkal tovább fekszik észak felé, mint Werkhojanszk, mindazonáltal 20—30 Celsius-fokkal enyhébb tele van. A Werkhojanszkban észlelt legnagyobb hideg

REGÉNY.

A rajongók.

— REGÉNY —

Irta: **STEPNJÁK.**

(23)

— Nem, édesem, — szólt megesókolva a leány feléje hajlott arcát, — nem végezhetem holnap, ha tehetném, ugyis itt maradtam volna. Szombaton benézek, — tette hozzá, — hanem most sietnem kell.

Egy bucsu mosoly és eltávozott. Ugy látszott, mintha az ő jelenléte magasabb szinvonalra emelné környezetének egész „hangját". Ilyen hatalmas lelki bátorság látása feljebb hangolja a lélek összhangját. Tania és Andrej közelebb érezték egymást Zina iránti szeretetük által.

— Régen ismeri már Petrovna Zmaidát? — kérdezte Andrej.

— Először akkor találkoztam vele, amikor megmenekült a börtönből. Hanem csak amióta letelepedett Szent-Pétervárott, láthattam többszörös csak azóta tudom igazán, hogy minő egy asszony — felelt Tania lelkesedéssel.

— Nekem nem lesz alkalmam annyiszor találkozni önnel, Tatiana Grigorievna. Hanem azzal a föltett szándékkal léptem ebbe a házba, hogy azt, ha lehet, mint barátja hagyjam el, — szólt Andrej bizalomteljesen nézve szemébe. Remélem, nem veszi sértésnek szándékomat.

— Sőt ellenkezőleg, — felelt komolyan a leány.

— Akkor hát kezdjük egy alapos beszélgetésen, — szólt Andrej.

Körülnézett s egy csendes zugot találva, két széket vitt oda és leült Tania mellé.

— On távolról sem idegen előttem, — szólt Andrej. — Bátran mondhatom, hogy majdnem jó ismerősöm volt, mielőtt találkoztunk. György annyit beszélt önről s mondhatom, hogy ékesszólóan.

Tania kissé elpirult. Elégedetlen volt önmagával s haragudott Andrejra, aki elpirulását okozta. Barátsága iránta egyszerre eltünt.

— Bosszuval fizetem vissza a bókot, — szólt a leány, — mert bizonyos vagyok benne, hogy én többet hallottam önről, mint ön rólam hallhatott s azt is különböző emberektől. Igy tehát az én tudósitásaim legalább nem egyoldaluak.

— Annál jobb — szólt Andrej, — legalább több kilátásom van elégtételre.

A leányra nem valami engesztelőleg hatott György kihivó közönyössége. Hozzászokott, hogy fiatal emberek előzékeny tiszteletet tanusitsanak iránta s nem akart kivételt tenni ezzel az emberrel, aki előtte utóvégre is teljesen idegen. — Sajnálta, hogy nem volt vele szemben kezdettől fogva hideg.

— Tatiana Grigorievna, ugy-e bánja előbbi jóságát s azt hiszi, hogy visszaélek vele? — szólt Andrej. Leolvasta a leány arcáról gondolatait.

— Lehet, hogy visszaélek vele, — folytatta a nélkül, hogy időt engedne neki felelni. Hanem a magunkfajta emberekkel nem szabad olyan szigorunak lennie. Az összeesküvő élete rövid s bizony kevés alkalmuk van baráti közlekedésre. Meg kell nekünk becsájtani, ha a társadalmi formaságok elejtésével igyekszünk időt nyerni. Ma este egy pillanatra kereszteződnek utaink, és senki sincs, aki megmondhatná, találkoznak-e valaha ismét. Megengedi, hogy őszintén s tartózkodás nélkül beszéljek önnel, mint bajtárssal?

A jég meg volt törve. A leány az idegen nyugodt hangja alatt valami meghatót érezett, amely nagylelkü szivét meghatotta s elolvasztotta nagyvilágias külsőségeskedését.

— Beszéljen — kiáltott fel a leány, arcába nézve. Beszéljen ahogy akar.

Andrejt valósággal meglepte az öröm, amelyet beleegyezésén érzett. Volt valami ebben a leányban, amiről György nem emlékezett meg, de ami őt különösen érdekelte, a leányért önmagáért, eltekintve a szereptől, amely barátja életében neki jutott.

Kikérdezte különböző foglalkozásairól, szellemi munkájáról, politikai nézeteiről, kétségeiről s élete céljairól. Kérdései néha zavarba ejtették, néha bosszantották s mégis örült nekik s nem igyekezett magát kivonni a különös befolyás alól, amelyet ez az ember reá gyakorolt. Az első negyed óra után oly fesztelenül beszélgettek, mint a legrégibb ismerősök.

György nem birt ellentállani a vonzás erejének s hozzájok csatlakozott. De annyira kivánta, hogy összebarátkozzanak, hogy kész volt feláldozni önmagát, csakhogy magukra maradva kedvükre elbeszélgessenek. Megelégedett azzal, hogy csak távolról nézze a leányt. Valahányszor Andrej kissé gunyos pillantásával találkozott, sietve lesütötte szemét.

Andrej és György háromnegyed tizenkettőkor elhagyták a társaságot, amely erre feloszlott. Éjfél jelöli a különösen „bizonytalan" órák kezdetét.

Tania, az est benyomásaival eltelve, hálószobájába vonult vissza. Általában véve igen meg volt elégedve uj ismerősével. Már magában véve az a körülmény, hogy egy olyan ember, mint Kojukchov, ennyire szemmel láthatólag keresi barátságát, hizelgett gyermeki hiuságának.

— Milyen különösen nézett rám, amikor arra kért, hogy mint bajtárssal bánjék velem, — gondolta magában, s hangosan felkacagott.

Amint azonban egymásután felidézte szokatlan beszélgetésük részleteit, érzelmei különös átváltozáson mentek keresztül. Kojukchov volt az első hiresebb összeesküvő, akivel eddig találkozott. György tulajdonképpen sokkal kiválóbb ember volt, hanem ő egészben véve kivétel, akit nem lehet közönséges mértékkel mérni. Hanem mit akar tőle ez a Kojukchov? Miért akar felőle mindent megtudni? Személyesen nem érdekelhette.

(Folytatása következik.)

1886. év január havában volt. *Hatvanhat* Celsius-fok. Az egyes buvárok által tudomásunkra jutott följegyzések szerint, erős hideg mellett a levegő majdnem kivétel nélkül teljesen esöndes, az égboltozat egészen tiszta s a napsugár hatása oly erős, hogy gyakran huszonöt Celsius-fok mellett a házak tetejéről lecsepeg a viz. s a járó-kelőknek jóformán nagyon is melegük van, egész másképp, mint Európában, hol a metsző északi szél sokkal kisebb hőfokok mellett a legmelegebb bundákat is átjárja. Nagy előnyére válik e vidéknek a száraz égalj, mely az emberi egészségre kiválóan kedvező, ugy hogy most az orosz orvosok betegeiket Szibériába kezdik küldeni, ahelyett, hogy a déli vidékeket, a Rivierát vagy Egyptomot ajánlanák nekik. Az annyira rettegett Szibéria, ugy látszik, szebb és áldásdusabb földatra lesz hivatva, mint amilyenre az orosz igazságszolgáltatás eddig elitélte.

•

+ Bemutató előadások és a szerzők. A minap volt Londonban a *Royatty*-színházban a *The Happy Hypoente* cimü darabnak az első előadása, amelyet a közönség nagyon barátságosan fogadott. Hivták folyton a szerzőt is, de helyette csak a főszereplők jelentek meg. A taps nem akart szünni, végre a darab egyik főszereplője, Mrs. Patrich *Campbell* megjelent a függöny előtt és a tomboló közönségnek bejelentette, hogy a darab irója nincs jelen az előadáson. A lelkes publikum nem nyugodott ebbe egykönnyen, követelték, hogy jöjjön ki a szerző, mire a színésznő mosolyogva mondotta meg, hogy a szinmüiró egyik nyilvános telefonállomáson van, ott hallgatta meg tizperceinkint a legujabb értesüléseket darabja sorsáról. Mindenesetre ez is egyik érdekes módja azon kérdés megoldásának, amelyről sokat vitatkoznak most Londonban, hogy: miképp viselkedjék a szinmüiró darabja első előadásának az estéjén.

Napirend.

Naptár: Péntek, december 21. — Római katolikus: Tamás ap. — Protestáns: Tamás. — Görög-orosz: (december 8.) Palap. — Zsidó: Kislev 29. Chanukkah kezdete. — Nap kél: 7 óra 31 perckor. — Nyugszik: 3 óra 53 perckor. — Hold kél: reggel 6 óra 43 perckor. Nyugszik: délután 3 óra 43 perckor.

A kereskedelmi miniszter fogad délután 4 órakor.

Nemzeti Muzeum. Régiségtára, nyitva délelőtt 9 órától délután 1 óráig. Többi tárai 1 korona belépődíj mellett tekinthetők meg.

Téli kiállitás a Mücsarnokban délelőtt 9 órától délután 1-ig. Belépődíj 1 korona.

A Nemzeti Szalon kiállitása délelőtt 9 órától este 8-ig. Belépődíj 40 fillér.

A Visszautasitottak Szalonja a Klotild-palotában. Nyitva délelőtt 9 órától este 9-ig. Belépődíj 1 korona.

Országos magyar iparmüvészeti muzeum és az iparmüvészeti társulat karácsonyi kiállitása délelőtt 9 órától délután 1 óráig és délután 5-től 8-ig.

Országos Képtár és Dürer-kiállitás az Akadémiában délelőtt 9 órától 1 óráig.

Iparmüvészeti muzeum zárva.

Technológiai Iparmuzeum nyitva d. e. 8 órától 12-ig és d. u. 2 órától 5-ig.

Mezőgazdasági muzeum nyitva délelőtt 9 órától délután 1 óráig.

Földtani muzeum zárva.

Közlekedési muzeum a Városligetben délelőtt 9 órától 12 óráig, délután 3—5-ig.

Magyar kereskedelmi muzeum az iparcsarnokban d. e. 9-től délután 2-ig.

Szabadalmi levéltár (Erzsébet-körut 19.) nyitva délelőtt 9—1 óráig.

Muzeumi könyvtár nyitva d. e. 9—1-ig.

Akadémiai könyvtár nyitva délután 3—7-ig.

Egyetemi könyvtár nyitva délelőtt 9—12-ig és délután 3—8-ig.

Iparmüvészeti muzeum és iskola könyvtára délelőtt 10 órától 12-ig és este fél 7-től—fél 9-ig.

Központi statisztikai hivatal könyvtára és térképgyüjteménye, nyitva délelőtt 10 órától délután 1-ig.

A kereskedelmi muzeum könyvtára és tudakozó osztálya d. e. 9 órától 12-ig és délután 3 órától 6-ig.

Az uj országház kupolacsarnoka és lépcsőháza délelőtt 9 órától este 6 óráig. Belépődíj 1 korona.

Állatkert a Városligetben nyitva egész nap. Belépődíj 60 fillér.

Magyar Kereskedelmi Muzeum. Igazgatóság: VII. kerület Kerepesi-ut 20. szám alatt. Hivatalos órák: délelőtt 9-től délután 2 óráig. Tudakozó osztály és kereskedelmi szakkönyvtár VII. Kerepesi-ut 22. sz. Hivatalos órák délelőtt 9—12 óráig és délután 3—6 óráig. A hazai termékek állandó kiállitása, (a Keleti mintatár és kereskedelemtörténeti gyüjtemény, továbbá a házi-ipari kiállitás, melyben az üzletvezetőség árusitásokat is eszközöl) a városligeti iparcsarnokban nyitva: délelőtt 9 órától 12 óráig és délután 2 órától 4 óráig. A külföldi kirendeltségek központi üzletvezetősége (Magyar kereskedelmi részvénytársaság) V., Váci-körut 32. szám alatt.

Szórakozó helyek.

New York-kávéházban minden este hangverseny a honvéd-zenekar által, felváltva Radics és Balogh zenekarukkal.

Hanusz kávéház Király-utca sarkán, esténkint a magy. kir. honvédzenekar hangversenye.

Ferenczi kávéház. Csóka nemzeti zenekarának hangversenye.

Tátra kávéház. Király-utca Tordajo női zenekarának hangversenye.

Hazám kávéház. Horváth Jancsi jeles zenekarának hangversenye.

Monopol kávéház Váci-körut 37., minden este Oláh Sándor zenekarának hangversenye.

Folies Caprice kiváló uj műsor.

Somossy Orfeum válogatott műsor.

Union szálloda, diszes nagy étterem, villanyvilágitás, specialitás kerékpár-terem.

Putzer György éttermeiben Deák-tér, minden este Schreier hegedü-hangversenye.

Erdélyi minta vendéglő. Dalszinház-utca, a fővárosi közönség találkozó helye.

KÖZGAZDASÁG.

Ipar- és kereskedelem.

Az Osztrák-Magyar Bank 1901. február 4-én, hétfőn, este 6½ órakor tartja a bank-épületben (Bécs, I. Strauchgasse 4. szam) közgyülésének XXIII. rendes évi ülését.

Felolvasás a külön vámterületről. Az *Országos Iparegyesület* összes szakosztályai ma délután *Matlekovits* Sándor elnöklete alatt ülést tartottak, amelyen dr. *Gaal* Jenő miniszteri tanácsos tartott *A külön vámterület* cimmel felolvasást.

A felolvasó mindenekelőtt a külön vámterület eszméjének rövid történetét adja, azután kifejtette, hogy a külön vámterület, hacsak Ausztriában a belpolitikai helyzet rövid időn alaposan meg nem változik, az események logikája által hajtatva, jönni fog. Arra ennélfogva komolyan készülni kell a kormánynak és az érdekelt termelő osztályoknak egyaránt. Mindenekelőtt meg kell bensö természetével ismerkednünk. Az nem paracca, hanem csak igen sok feltétel megvalósulása esetén tekinthető hasznosnak.

A külön vámterületnek behozatala ne okozzon válságot sem nálunk, sem Ausztriában. A monarkia államszövetségi jellegének feleljen meg. Az okkupált tartományokról is gondoskodni kell annak szempontjából. Azért szükséges volna Magyarországban és Ausztriában oly törvényt hozni, mely az 1871. frankfurti békeokmány 11. pontjában foglalthoz hasonlóan az állandó legtöbb kedvezményt kimondja; de a két szövetséges állam oly kedvezményeket is adhasson egymásnak, melyek a külföldi államokkal szemben megállapitsák, hogy a legtöbb kedvezési záradék alapján ezek által igénybevehetők ne legyenek. Az ábrándozás és fatalisztikus tespedés közt választszuk a középutat s ha reánk kényszeritik a külön vámterületet, azt okosan, jól előkészitve, mennél nagyobb simasággal és igy haszonnal is alkalmazzuk.

Az előadást a nagyszámu hallgatóság feszült figyelemmel hallgatta és annak befejezte után *Matlekovits* Sándor elnök mondott köszönetet a felolvasónak alapos és tartalmas felolvasásáért.

A tarifa-bizottság. *Hegedüs* Sándor kereskedelemügyi miniszter a tarifa-bizottságot az 1901. évre a következő tagokból alakitotta meg: Állandó tagok: dr. *Nagy* Ferenc államtitkár, *Kálnyi* Hugó, *Ludvigh* Gyula, *Schober* Albert, *Mándy* Lajos, *Biró* Tamás miniszteri tanácsosok, *Báth* Péter, a kassa-oderbergi vasut igazgatója. *Hendel* Béla magyar királyi államvasuti főfelügyelő. További rendelkezésig a bizottság tagjai: *Kupecz* Ödön miniszteri tanácsos, *Bedő* Albert országgyülési képviselő, báró *Andreánszky* István, *Popovits* Sándor és *Szterényi* József miniszteri tanácsosok, *Ottlik* Iván miniszteri osztálytanácsos. Egy év tartamára kineveztettek: *Neumann* Frigyes, *Fenyvessy* Adolf, lovag *Lederer* Sándor, *Sándor* Pál, *Elek* Pál, *Deil* Jenő, *Pekár* Imre, *Linczer* Imre, dr. *Jekelfalussy* József, *Schweiger* Márton, *Ullmann* Emil, *Hatvány-Deutsch* Sándor. Egy év tartamára a bizottságba meghivattak: *Neményi* Ambrus, *Vörös* László, *Krausz* Lajos, gróf *Pethlen* Balázs, dr. *Heltai* Ferenc, *Hieronymi* Károly v. b. t. t., báró *Dániel* Ernő v. b. t. t, *Szabó* Jenő, *Lukács* Béla v. b. t. t., *Wekerle* Sándor v. b. t. t., gróf *Teleki* Sándor, dr. *Schmidt* József és *Weisz* Berthold. Kijelölés alapján egy évre kineveztettek: a budapesti kereskedelmi és iparkamara részéről *Lánczy* Leó, a magyar fővárosi malomegyesület részéről *May Andor* Henrik, a magyar kereskedelmi csarnok részéről *Fon* Dezső, az országos gazdasági egyesület részéről *Forster* Géza és *Szilassy* Zoltán, a zagrábi kereskedelmi kamara részéről *Krasic* Milán, a horvát bán részéről *Sipus* Miklós, az országos kereskedelmi csarnok részéről *Adler* Sándor, a mezőgazdák szövetkezete részéről *Perczel* Ferenc, a fiumei kereskedelmi kamara részéről *Brüll* Sándor, a budapesti áru- és értéktőzsde részéről *Simon* Jakab és az országos iparegyesület részéről *Thék* Endre. A bizottság jegyzői: *Méhely* Pál és *Hajnal* Vilmos.

A tőzsdetanács e hó 19-ikén *Kornfeld* Zsigmond elnök elnöklete alatt teljes ülést tartott, amelyen a következő határozatokat hozta:

Kimondotta, hogy a tagsági jegyek dijával hátralékban levő tagokat, ha az év végéig kötelezettségünknek nem tesznek eleget, a tagok nyilvántartásából törölni fogja. Helyet adott a Tendloff és Dittrich-géppgyár azon kérelmének, hogy A. sorozatu részvényei tőzsdei jegyzésének beszüntetésével 1901. január 1-jétől fogva uj, 200 korona névértékü részvényeinek jegyzését rendelje el. Végül a tőzsdei alkuszdijat a darabszámra árult s azon értékpapirok után, amelyek az árjegyző-lap B. V—XIII. rovatai alatt jegyeztetnek s amennyiben azokból 25 darab képez egy tőzsdei kötést, 20 fillérről 25 fillérre emelte.

A tőzsdetanács ezeken kivül még számos folyó ügyet intézett el.

Fuzionális hir. *Illetékes helyről* határozottan megcáfolják azt a hirt, hogy a *Hazai bank* a *Budapesti bankegyesülettel* és a *Magyar ipar és kereskedelmi bank*-kal tárgyalásokat folytat a fuzionálás ügyében.

A m. kir. államvasutak és az általuk kezelt helyi érdekü vasutak állomásain feladott áruk mennyisége a mult hónapban több mint 3%-kal nagyobb volt, mint az előző év megfelelő időszakában. Feladatott ugyanis ez év november havában összesen 245,857 kocsirakomány áru a tavalyi 238,030 kocsival szemben. Az egyes cikkekből feladatott: szén 33,017 (+ 4,009) kocsi, cukorrépa 28,225 (— 1,371) kocsi, fanemüek 26,062 (— 1,981) kocsi, gabona 24.311 (+ 860) kocsi, liszt 8,978 (+ 1,224) kocsi, élő állatok 8,885 (+ 274) kocsi.

Az év eleje óta november hó végéig volt az összes feladás 2.243,614 kocsirakomány áru, ami a tavalyinál 187,053 kocsival, vagyis 9%-kal több. Ezen többletnek mintegy 40%-a a nagyobb szénforgalom folyománya, mely cikkből a feladott mennyiség a tavalyihoz képest 71.318 kocsival emelkedett. Gabonából volt a feladás az idén 226 512 (+ 26,661 = 13%) kocsi, lisztből 87,905 (+ 14.809 = 20%) kocsi, fanemüekből 263.581 (+ 20,181 = 8%) kocsi és élő állatok 105,126 (+ 2,337) kocsi. Valamivel kisebb volt a feladás az idén a tavalyinál aszalt szilvából, borból, kőolajból, szénából és szalmából, cukorrépából és mészből.

Fizetésképtelenségek. A *bécsi Creditoren-Verein* a következő fizetésképtelenségeket jelenti: *Neuner* József bőrkereskedő *Budapest*, Schwarzwald Ignác vaskereskedő Lemberg, Safar A. L. kereskedőcég Boskowitz, Duschek Ferdinánd kereskedő Wischau, *Grosz* Ignác üvegkereskedő *Lugos*, *Barna* Mór férfidivat kereskedő *Budapest* (Andrássy-ut 48.) *Kiss* Lajos *Debrecen*.

Szeszárak. A kontingens nyersszesz ára *Budapesten* 42.— korona pénzben, 42.50 korona áruban. *Bécsben* a nyersszesz ára 41.20 korona pénzben, illetve 41.80 korona áruban.

Szarvasmarhavásár. (A budapesti marhavásártéri vásári pénztár részvénytársaság tudósitása.) Felhajtás: Vágómarhák. Magyar ökör 1261 darab, magyar tehén: 577 darab, szerbiai ökör 543 darab, szerbiai tehén 64 db, boszniai ökör — drb, boszniai tehén — drb, bivaly 96 drb, bika 103 darab, összesen 2614 drb. Gazdasági marhák: Igás- és hizlalni való ökör 8 darab, fejős tehén 139 darab, igás bivaly — darab, tinó — darab, bika — darab, üsző — darab. Eladási árak ezen tudósitás zártáig, vágómarhákért: Magyar hizott ökör, legjobb minőségü 58.— K.-tól 62.— K-ig, kivételesen —.— K., 100 kilónként élő sulyban, középminőség 52.— K-tól 57.— K-ig, silányabb minőség 46 K-tól 50 K-ig. Magyar legelőmarha jobb minőségü 48 K-tól 54.— K-ig, kivételesen —.— K-ig. Silányabb minőségü 42 K-től 46 K-ig. Tarka hizott ökör, legjobb minőség 60 K-tól 64.— K-ig, kivételesen — K-ig, középminőség 52 K-tól 58.— K-ig, silányabb minőség 48 K-tól 50 K.-ig. Szerb és boszniai ökör legjobb minőség 48 K-tól 58.— K-ig, kivételesen — K-ig, silányabb minőség 40.— K-tól 46.— —.-Kig. Bika jobb minőségü 52 K-tól 62.— K-ig, kivételesen —.— K-ig, silányabb minőségü 44.— K-tól 50.— K-ig. Bivaly 30 K-tól 44 K-ig, kivételesen —.— K-ig. Magyar tehén 38.— K-tól 52.— K-ig, kivételesen —.— K-ig. Tarka tehén 42.— K-tól 62.— K-ig, kivételesen —.— K-ig. Mind 100 kilónként élő sulyban. Gazdasági marhákért: Igás ökör elsőrendü —.— K-tól —.— K-ig, kivételesen —.— K-ig métermázsánkint, —.— K-tól —.— K-ig páronkint, közép minőségü —.— K-tól —.— K-ig 100 kilóként — K-tól — K-ig páronkint, silányabb minőség — K-tól — K-ig 100 kilónként, — K-tól —— K-ig páronkint. Hizlalni való ökör fehér 100 kg.-kint —.— K-tól —.— K-ig. Fejőstehén keresztezett szines 130 K-tól 220 K-ig darabonkint, bonyhádi faj 220 K-tól 320 K-ig darabonkint, kivételesen — K-tól — K-ig. Igás bivaly —.— K-tól 550.— K-ig páronkint.

Borjuvásár. 1900. évi december hó 20-án. (A budapesti marha vásártéri vásár-pénztár részvénytársaságtól.) Felhajtás: Belföldi élő borju 242 drb, leölt borju 41 db, bécsi élő borju — db, — db. horvát, növendékmarha 45 darab, bárány élő 28 darab, leölt bárány — darab. Arjegyzés azonos tételekből: Arjegyzések. — Belföldi élő borju I. r. 78—90 f.-ig, kivételes 96 f. II. r. 68—76 f.-ig, 1 kilónként, leölt borju I. r. ——— f.-ig, II. r. — f.-tól — f.-ig, kivét. 108 f. kilónkint levonás nélkül. Bécsi leölt borju —— f.-ig. Növendék marha 52 f.-tól 56 f.-ig, I. r. ——— f.-ig, középminőségü 47—51 f.-ig, alárendelt 40—44 f.-ig, 1 kilónkint. Bárány élő 10—12 k., leölt bárány k., kivételes ár —— k.-ig páronkint. — Élő bárányokért ——— korona páronkint. Gyenge husfogyasztás folytán az üzlet változatlanul lanyha.

Budapesti sertés-konzumvásár. A ferencvárosi petróleum-rakodónál lévő székes-fővárosi sertés-konzumvásár árjegyzése 1900. évi december 20. Készlet 1400 darab. Érkezett 1200 darab. Összesen 2600 darab. Eladatott 1600 darab. Maradt 1000 darab. Napi árak: 120—180 kilogramm sulyban 70—80 koronáig, 220—280 kilogramm sulyban 78—84 koronáig. 320—380 klgr. sulyban 74—88 K.-ig. Öreg nehéz páronkint 400—500 kilós 74—86 koronáig. Malac 50—100 kgrig 70—74 korona. A vásár hangulata lanyha volt.

Bécsi juhvásár. (Saját tudósitónk telefonjelentése.) A mai juhvásáron a felhajtás 691 darab juh volt. Az árak nagyon kedvtelenek. — Árak kilogrammonként: kiviteli juh 38—44 fillér, kiv. ——— fillér, selejtes juh 32—36 fillér.

Bécsi szurómarhavásár, december 20. (Saját tudósitónk telefonjelentése.) A mai vásárra felhoztak: 4526 drb borjut, 4067 drb élő sertést, 3685 drb levágott sertést, 281 drb levágott juhot, 611 drb bárányt.

Eladási árak: Levágott borju 60—80 fillér, elsőrendü 82—100 f. kiv. —— fillér, élő borju ——— fillér, elsőrendü ——— fillér, legelsőrendü ——— ——— fillér, fiatal sertés 54—74 fillér, kivételesen — f., levágott nehéz sertés 76—92 fillér, kivételesen — fillér, husra hizlalt sertés ——— fillér, zsirra hizlalt sertés fillér, könnyü sertés 72—88 fillér, elsőrendü süldő 80—104 fillér, élő juh —— fillér, levágott juh 50—76 fillér, bosnyák silányabb sertések — fillér, kilogrammonként. Bárány 10—28 korona, kivételesen —— korona páronként.

A budapesti gabonatőzsde.

Budapest, december 20.

Jó kinálat mellett összesen 25.000 métermázsa buza került forgalomba változatlan áron. Zárlat felé a hangulat nyugodtabb. Egyéb gabonanemüekben mérsékelt volt a forgalom, árváltozások nélkül. Zab tartott.

Eladatott:

Buza. Tiszavidéki: 300 mm. 79 k. 7 K. 75 f., 2800 mm. 78 k. 7 K. 75 f., 700 mm. 77·5 k. 7 K. 75 f., 500 mm. 78 k. 7 K. 40 f., 300 mm. 77 k. 7 K. 60 f., 100 mm. 73 k. 7 K. 60 f., 100 mm. 77·5 k. 7 K. 50 f., 100 mm. 77 k. 7 K. 50 f., 100 mm, 77·5 k. 7 K. 25 f.

Pestvidéki: 400 mm. 77 k. 7 K. 50 f., 200 mm. 77·5 k. 7 K. 45 f., 200 mm. 76·8 k. 7 K. 35 f., 100 mm. 76 k. 7 K. 35 f., 100 mm. 76 k. 7 K. 35 f., 100 mm. 76 k. 7 K. 30 f., 300 mm. 75 k. 6 K. 70 f., 300 mm. 71 k. 6 K. 75 f.

Raktáráru: 1500 mm. 75·8 k. 7 K. 22½ f., 500 mm. 74 k. 7 K. — f., 800 mm. 76 k. 7 K. 05 f.

Dunai: 3400 mm. 73·5 k. 7 K. 05 f.

Ó-Kanizsai: 4800 mm. 75·5 k. 7 K. 32½ f.

Bácskai: 4500 mm. 75 k. 7 K. 32½ f.

Szentesi: 2100 mm. 77·8 k. 7 K. 55 f.

Fehérmegyei: 200 mm. 77·5 k. 7 K. 60 f., 150 mm. 78.5 k. 7 K. 60 f.

Mind három hónapra.

Köles: 125 mm. 4 K. 50 f.

Rozs: 200 mm. 7 K. — f., 300 mm. 7 K. — f., 150 mm. 6 K. 95 f., 200 mm. 6 K. 85 f., 100 mm. 6 K. 95 f.

Zab: 200 mm. 5 K. 25 f., 100 mm. 5 K. 57½ f., 300 mm. 5 K. 65 f., 200 mm. 5 K. 80 f.

Készpénzfizetés mellett.

A készáru hivatalos jegyzése a budapesti áru- és értéktőzsde szokásai szerint, készpénzben 50 kilogrammonkint. — A minőség hektoliterenkint és kilogrammonkint.

Buza		Kilós	50 kilogramm ára		Kilós	50 kilogramm ára	
			K.-tól	K.-ig		K.-tól	K.-ig
Tiszavidéki	ó	75	7.20	7.30	79	7.60	7.75
„	„	76	7.30	7.45	80	7.70	7.80
„	„	77	7.45	7.55	81	—.—	—.—
„	„	78	7.50	7.60	82	—.—	—.—
Fehérmegyei	„	76	7.15	7.20	79	7.60	7.70
„	„	76	7.30	7.45	80	7.70	7.75
„	„	77	7.45	7.55	81	—.—	—.—
„	„	78	7.50	7.60	82	—.—	—.—
Pestvidéki	„	75	7.10	7.25	79	7.50	7.60
„	„	76	7.20	7.30	80	7.60	7.70
„	„	77	7.35	7.45	81	—.—	—.—
„	„	78	7.40	7.55	82	—.—	—.—
Bánsági	„	74	7.15	7.25	78	7.56	7.70
„	„	75	7.20	7.30	79	—.—	—.—
„	„	76	7.35	7.45	80	—.—	—.—
„	„	77	7.50	7.60	81	—.—	—.—
Bácska	„	73	7.05	7.35	78	—.—	—.—
„	„	74	7.25	7.30	79	—.—	—.—
„	„	75	7.25	7.45	80	—.—	—.—
„	„	76	7.40	7.50	81	—.—	—.—

Egyéb gabonanemüek			Kilós	50 kilogramm ára	
				K.-tól	K.-ig
Rozs	uj	elsőrendü	70—72	6.85	7.05
„	„	másodrendü	—	6.70	6.85
Árpa	„	takarmány	60—62	5.75	5.90
„	„	égetni való	62—64	5.80	6.75
„	„	sörfőzésre való	64—66	—.—	—.—
Zab	„	—	39—41	5.60	5.75
Tengeri	ó	bánsági	—	5.35	5.45
„	„	másnemü	—	4.65	4.75
Repce	uj	káposzta	—	—.—	—.—
„	„	bánsági	—	—.—	—.—
Köles	„	—	—	5.—	5.20

A határidőüzlet folyamán a következő kötések történtek:

Buza áprilisra . . .	7.47—7.48—7.47
Buza októberre . . .	7.61—7.62
Rozs áprilisra . . .	7.21—7.22—7.21
Zab áprilisra . . .	5.63—5.64
Tengeri májusra . .	4.85—4.86—4.87—4.85

Déli egy órakor a következő záróárakat állapították meg hivatalosan a tőzsdén:

Buza áprilisra	7.47	pénz	7.48 áru
Rozs áprilisra	7.22	„	7.23 „
Zab áprilisra	5.66	„	5.67 „
Tengeri májusra	4.87	„	4.88 „
Repce augusztusra	—.—	„	—.— „

Délután fél 5 órakor zárul:

Buza áprilisra	7.46	—	7.47
Buza 1901. októberre	7.68	—	7.70
Rozs áprilisra	7.21	—	7.22
Zab 1901. áprilisra	5.65	—	5.66
Tengeri májusra	4.86	—	4.87
Repce augusztusra	12.75	—	12.85

A budapesti értéktőzsde.

A mai előtőzsde, magas külföldi zárlatok által kedvezőleg befolyásolva, kellemes irányzatban nyilott meg. Miután azonban a forgalom, tekintettel a közeledő ünnepekre, nagy mérvéket nem öltött tehát a jobb hangulat a vezető értékekben, főleg a két hitelrészvényben nem jutott elég pregnáns kifejezésre. Államvasutak fedezések folytán magasabban zárultak.

A helyi piac teljesen el volt hanyagolva.

A déli tőzsde a kedvezőbb külföldi hirek hatására valamivel kedvezőbb árakat hozott felszinre s mind e mellett teljesen csendes le olyásu volt.

A valuták és ércváltók változatlanok.

Az előtőzsde tartott.

Jegyzetek: Magyar hitelrészvény 678.25—678.50. Osztrák hitelrészvény 672.50—673.—. Osztrák-Magyar Államvasut 668.75—669.75. Déli vasut 110.50—111.—. Rimamurányi 488.—. Koronajáradék 92.55 korona.

A *déli tőzsde* kedvező.

Jegyzetek: Magyar hitelrészvény 679.——680.—. Osztrák hitelrészvény 672.50—673.75. Osztrák-magyar államvasuti részvény 669.——670.—. Leszámitoló bank 422.50—423.50. Rimamurányi vasmü 487.——488.—. Közuti vasut 591.——592.—. Déli vasut 112.50—113.— korona.

Forgalomba került: Regale kártalanitás 98.85—99.60. Hazai takarékpénztár 162.55—163.25. Bécsi biztositó 340.——350.—. Franklin-nyomda 525.——535.—. Adria 461.——465.—. Városi vasut 292.50—293.50 korona.

Utótőzsde. A 4 órai zárlatkor maradt:

Osztrák hitelrészvény 673.50. Magyar hitelrészvény 679.—. Leszámitoló bank részvény 422.50. Rimamurányi vasmürészvény 488.—. Osztrák-Magyar államvasut 669.75. Közuti vasut részvény 590.—. Villamos vasut részvény 293.— korona.

A budapesti terménytőzsde.

A terményüzletben a szezonzerü hangulatnak megfelelően alakultak az árak és végül a terményüzleti árjegyzőbizottság hivatalosan a következő árfolyamokat állapitotta meg:

Jegyzések: Heremag: lucerna magyar 43.—48.— korona, vörös aprószemü 53.—55.— korona, vörös erdélyi —.——— korona, vörös bánsági —.———.— korona, középszemü 60.——63.— korona, nagyszemü 65.—68.— korona. Disznózsir: budapesti: 57.——57.50 korona, vidéki —.———.— korona. Táblaszalonna: légenszáritott vidéki —.———.— korona, városi 4 darabos 42.——43.—, korona 3 darabos 46.——47.— korona, füstölt —.———.— korona. Szilva: boszniai, szokás szerinti minőség 15.——15.50 korona 100 darabos —.———, korona, 100 darabos 16.——16.50 korona, 85 darabos 17.——17.50 korona, azonnali szállitásra. Szerbiai szokás szerinti minőség 14.——14.50 korona, 100 darabos 15.——15.50 korona, 85 darabos 16.——16.50 korona. Szilvaiz: szlavóniai 18.25—18.50 korona, szerbiai 16.25—16.50 korona, azonnal való szállitásra.

A bécsi gabonatőzsde.

Bécs, december 20. *(A Budapesti Napló telefonjelentése.)* Külföldről, különösen New-yorkból érkezett árfolyamjelentések kissé megváltoztatták az itteni határidőüzletben az egyes cikkek árait. Részvétel alig volt, az irányzat zárlat felé majdnem teljesen ellanyhult. Köttettek: tavaszi buza 7.75—7.77, tavaszi rozs 7.63—7.61, tengeri május—juniusra 5.17—5.18, tavaszi zab 5.98 koronán. A határidőüzlet pangott ma, az árak inkább hanyatlottak, mint tegnap. Az irányzat gyönge volt.

A bécsi értéktőzsde.

Az *előtőzsdén* barátságos az irányzat külföldre. Ellátás simán folyt 5¼—5⅝% mellett.

Déli tőzsde gyengébb Berlinre.

Zárlat tartósan szilárd. Az angol bank nem emelte fel a kamatlábat.

Bécs, december 20. *(Magyar értékek zárlata.)* 4% os aranyjáradék 116.75. Tiszai és szegedi kölcsön sorsjegy 139.—. Magyar vasuti kölcsön ezüstben 99.50. Magyar keleti vasuti állami kötvény 117.50. Magyar leszámitoló- és pénzváltóbank 418.—. Rimamurányi vasmürészvény 488.—. Magyar koronajáradék 92.60. 4%-os Magyar földtehern. kötvény 91.50. Magyar hitelbank részvény 678.—. Magyar nyereményi kölcsön sorsjegy 166.50. Kassa-oderbergi vasuti részvény 351.50 Magyar kereskedelmi bank —.— Magyar cukoripar 1895.

Bécs, december 20. *(Osztrák értékek zárlata.)* 4·2%-os papirjáradék 98.55. 4%-os osztr. aranyjáradék 117.70. 1860-iki sorsjegy 135.25. Osztrák hitelsorsjegy 395.—. Angol-osztrák bank 271.—. Bécsi bankegyesület 461.—. Osztrák-magyar bank 1692. Déli vasut 113.50. Dunagőzhajózási részvény 748.—. Dohányrészvény 295.—. Császári és királyi arany 11.39. Német bankváltók 117.65. 4·2%-os ezüst járadék 98.25. Osztrák koronajáradék 98.70. 1864-iki sorsjegy 198.50. Osztrák hitelintézeti részvény 673.75. Unionbank 546.—. Osztrák Länderbank 407.50. Osztrák-magyar államvasut 670.—. Elbavölgyi vasut 470.50. Alpesi bányarészvény 440.50. 20 frank. arany 19.14. Londoni váltóár 240.20. Bécsi Tramway Litt B. 243.—. Bécsi Tramway Litt A. 260.—. Lipót kohó 374.—. Az irányzat szilárd.

Bécs, december 20. (A *Budapesti Napló* tudósitójának telefonjelentése.) A *délutáni magánforgalomban* a záralok a következők voltak: Osztrák hitelrészvény 674.—. Magyar hitelrészvény 679.—. Angol-Osztrák bank 271.—. Bécsi bankegyesület 461.—. Union bank 547.—. Länderbank 408.—. Osztrák-magyar államvasut részvény 617.—. Lombard 113.25. Elbavölgyi vasut 471.—. Északnyugati vasut részvény 459.—. Dohányrészvény 294.50. Rimamurányi vasmü 489.—. Alpesi bányarészvény 440.50. Májusi járadék 98.55. Magyar koronajáradék 92.60. Török sorsjegyek 106.50. Német birodalmi márka 117.72. Napoleon d'or 19.15.

Külföldi értéktőzsde.

Berlin, december 20. *(Tőzsdei tudósitás.)* Csekély forgalom mellett az árfolyamok általában jól tartották magukat. Bányaértékek szilárdabbak, bankok nyugodtak. Osztrák értékek Bécsre nyugodtak. Vasutak közül svájciak külföldi biztatásra emelkedtek. Amerikai értékek kissé gyöngültek. A spekuláció várakozó álláspontot foglalt el. Bányaértékek később kissé javultak, mert a német hengermüszövetség holnapi ülésétől a vaspiacra kedvezően ható határozatokat várnak. Magánleszámitolási kamatláb 4⅞%, ultimópiros 6%.

Berlin, december 20. *(Zárlat.)* 4·2%-os papirjáradék —.—. 4%-os osztrák aranyjáradék 100.—. Elbavölgyi vasut —.—. Magyar koronajáradék 93.25. Osztrák-magyar államvasut 143.60. Kassa-oderbergi vasut —.—. Bécsi váltóár 84.90. Magyar vasuti beruházási kölcsön 101.40. Alpesi bányarészvény —.—. Disconto-Commandit 176.10. Általános villamossági Edison 194.60. Gelsenkircheni 183.10. Laura-kohó 199.10. 4·2%-os ezüstjáradék 98.10. 4%-os magyar aranyjáradék 98.—. Osztrák hitelrészvény 211.90. Déli vasut 26.50. Károly Lajos vasut —.—. Orosz bankjegyek 216.25. 4%-os uj orosz kölcsön 96.40. Török dohányrészvény —.—. Olasz járadék 95.10. Magyar hitelbank —.—. Dynamit Trust 148.75. Harpeni 171.—. Az irányzat meglehetősen szilárd.

Berlin, december 20. (A *Budapesti Napló* tudósitójának távirata.) *Esti forgalom.* 4%-os magyar aranyjáradék 98.—. Magyar koronajáradék 93.10. Osztrák hitelrészvény 211.90. Osztrák-magyar államvasut 143.50. Déli vasut 26.75. Északnyugati vasut —.—. Elbavölgyi vasut —.—. Orosz bankjegy készpénz 216.20. Buschtienhradi —.—. Orosz bankjegy —.—. (Ultimo.) Lombard —.—.

Hamburg, december 20. *(Zárlat.)* 4·2%-os ezüstjáradék 97.80. 1860. sorsjegy 135.50. Déli vasut 26.75. 4%-os osztrák aranyjáradék 100.—. Osztrák hitelrészvény 211.70. Osztrák-magyar államvasut 143.75. Olasz járadék 94.80. 4%-os Magyar aranyjáradék 98.10. Az irányzat nyugodt.

Frankfurt, december 20. *(Zárlat.)* 4·2%-os papirjáradék 98.35. 4%-os osztrák aranyjáradék 100.—. Magyar koronajáradék 93.35. Osztrák-magyar bank 121.60. Déli vasut 26.60. Elbavölgyi vasut —.— Londoni váltóár 204.05. Bécsi bankegyesület 115.70. Villamos részvény 126.—. 3%-os magyar aranykölcsön —.—. 4·2%-os ezüstjáradék 98.05. 4%-os magyar aranyjáradék 98.35. Osztrák hitelrészvény 212.—. Osztrák-magyar államvasut 143.50. Északnyugati vasut —.—. Bécsi váltóár 84.90. Párisi váltóár 81.30. Unio bank —.—. Alpesi bányarészvény 219.—. Az irányzat szilárd.

Frankfurt, december 20. (A *Budapesti Napló* tudósitójának távirata.) Árfolyamok januárra. *Esti forgalom* Osztrák hitelrészvény 211.—. Osztrák-magyar államvasut 143.50. Déli vasut 26.60. Osztrák aranyjáradék 171.90. Olasz járadék —.—. Laura-kohó 201.—. Harpeni 170.90. Discont —.—. Alpesi —.—. Bécsi bankegyesület —.—. Bányaértékek emelkedtek.

Páris, december 20. *(Zárlat.)* Osztrák-magyar államvasut 725.—. 4%-os osztrák aranyjáradék 100.40. Osztrák Länderbank —.—. 3%-os francia járadék 101.17. Ottomanbank 540.—. 3½%-os francia járadék 102.85. Alpesi bányarészvény —.—. Déli vasut 141.—. 4%-os magyar aranyjáradék 100.60. Párisi bankrészvény 1072. Olasz járadék 95.85. Francia törlesztő járadék —.—. Osztrák földhitelintézeti részvény —.—. Török dohányrészvény 317.—. Az irányzat szilárd.

Budapest-kőbányai sertéskereskedelmi csarnok jelentése.

December 20. A sertésüzlet irányzata változatlan.

A) *Hizott sertések ára:* I. A) Magyar elsőrendü: Öreg nehéz (páronkint 400 kilogrammon felüli sulyban) —— fillérig. Öreg közép (páronkint 300—340 kilogrammig terjedő sulyban) —— fillérig. Fiatal nehéz (páronkint 320 kilogrammon felüli sulyban) 96—97— fillérig. Fiatal közép (páronkint 251—320 kilogrammig terjedő sulyban) 95—96— fillérig. Fiatal könnyü (páronkint 250 kilogrammig terjedő sulyban) 94—95— fillérig. — II. Magyar szedett: Nehéz (páronkint 280 kilogrammon felüli sulyban) ——— fillérig. Közép (páronkint 240—280 kilogramm sulyban) ——— fillérig. Könnyü (páronkint 240 kilogrammig terjedő sulyban) ——— fillérig. — III. Romániai: Nehéz (páronkint 320 kilogrammon felüli sulyban) ——— fillérig. Közép (páronkint 250—320 kilogrammig terjedő sulyban ——— fillérig. Könnyü (páronkint 250 kilogrammig terjedő sulyban) ——— fillérig. IV. Romániai eredeti (Stachl). Nehéz (páronkint 240 kilogrammig terjedő sulyban) ——— fillérig. Könnyü (páronkint 240 kilogrammig terjedő sulyban) ——— fillérig. — V. Szerbiai: Nehéz (páronkint 260 kilogrammon felüli sulyban) 90—92— fillérig. Közép (páronkint 240—260 kilogrammig terjedő sulyban) 86—88— fillérig. Könnyü (páronkint 240 kilogrammig terjedő sulyban) 82——84 fillérig.

Sertéslétszám 1900. december 18. napján volt készlet 35.247 darab. — 1900. december 19. napján felhajtatott 1367 darab. 1900. december 19. napján elszállittatott 673 darab. 1900. december 20. napjára maradt készletben 35.941 darab.

Időjelzés.

— Az Országos Meteorologiai Intézet hivatalos jelentése. —

Budapest, december 20.

A maximum még mindig mozdulatlanul fekszik Európa déli felén, mig az Atlanti Oceánról ismét uj depresszió nyomul az északi tartományokra, erős légáramlást okozva északnyugaton.

Az idő a kontinens déli felében állandóan száraz, ködös, vagy csak időnkint derült és csendes, mig északon változékony és csapadékos.

A hőmérséklet eloszlása változatlan.

Hazánkban az idő jobbára szélcsendes, ködös és száraz. A hőmérsékletet a fagypont körül van.

Kilátás. Ködös idő várható elvétve (északon) csapadékkal és fagypont körüli hőmérséklettel.

Vizállás.

		Dec. 20.	Dec. 19.			Dec. 20.	Dec. 19.
		méter				méter	
Inn	Schärding	0.44	0.45	Tisza	M.-Sziget	0.21	0.30
Duna	Passau	1.56	1.57	„	Tokaj	0.10	0.08
„	Linz	1.11	1.—	„	Tisza-Füred	0.27	0.20
„	Bécs	0.94	0.82	„	Szolnok	0.44	0.18
„	Pozsony	1.26	1.35	„	Csongrád	1.00	0.70
„	Komárom	2.00	2.16	„	Szeged	1.10	0.80
„	Budapest	1.84	2.—	„	Török-Becse	1.17	1.34
„	Paks	1.47	1.70	„	Titel	2.84	2.95
„	Mohács	2.84	3.20	Ondova	Bártfa	0.60	0.45
„	Gemlek	3.04	3.05	Topolya	Hodr	0.32	0.50
„	Ujvidék	2.90	3.02	Bodrog	Zemplén	2.30	2.14
„	Parcsova	2.66	2.72	Bajo	Zsolca	1.20	1.97
„	Orsova	3.—	3.12	Hernád	H.-Németi	0.38	0.42
Morva	Magyarfalva	1.45	1.60	Berettyó	Margita	0.03	0.08
Vág	Zsolna	0.66	0.62	„	B.-Ujfalu	0.17	0.17
„	Trencsén	0.65	0.61	Rába	Czenczi	0.—	0.—
„	Szered	0.73	0.76	„	Sz.-Gotthárd	0.22	0.24
„	Sz.-Gotthárd	0.22	0.24	„	Győr	2.08	2.15
„	Sarvár	0.22	0.24	Dráva	Pettau	0.—	0.57
„	Győr	2.08	2.15	„	Zákány	0.—	0.52
Dráva	Pettau	0.—	0.57	„	Pacsa	0.31	0.59
„	Zákány	0.—	0.52	„	Eszek	1.—	1.09
„	Pacsa	0.31	0.59	Mura	M.-Szerdahely	0.25	0.25
„	Eszek	1.—	1.09	Szávа	Zágráb	0.60	0.49
Mura	M.-Szerdahely	0.25	0.25	„	Sziszek	0.65	0.80
Szávа	Zágráb	0.60	0.49	„	Mitrovicza	3.12	3.38
„	Sziszek	0.65	0.80	Szamos	Dés	0.17	0.16
„	Mitrovicza	3.12	3.38	„	Szatmár	0.49	0.48
Szamos	Dés	0.17	0.16	Kraszna	N.-Majtény	1.41	1.43
„	Szatmár	0.49	0.48	Laborcz	Munkács	0.18	0.12
Kraszna	N.-Majtény	1.41	1.43	Laborcz	Homonna	0.14	0.20
Laborcz	Munkács	0.18	0.12	Ung	Ungvár	0.34	0.48
Laborcz	Homonna	0.14	0.20				
Ung	Ungvár	0.34	0.48				

Szinházak, szórakozó helyek.

M. KIR. OPERAHÁZ.

Péntek, 1900. december hó 21-én.

Zárva.

NEMZETI SZINHÁZ.

Péntek, 1900. december hó 21-én.

Himfy dalai.

Vigjáték 3 felvonásban, egy előjátékkal. Irta: Berczik Árpád.

Személyek:

Kisfaludy S.	Mihályfi	Takács József	Horváth
Kisfaludy K.	Dezső	Skublics I.	Náday B.
Özv. Biró Józsefné	Rákosi Sz.	Fehér György	Heténvi
Szegedy Rózsa	Alszegi I.	Szalóky Péter	Zilahi
Bay Annuska	Ligeti J.	Horváth J.	Egressy
Rosty Antal	Vizvári	Gaál József	Faludi
Bezerédy K.	Császár	Nagy Pál	Latabár
Jolán	Dömjén	Nagy Pálné	Vizváriné
		Janka	Fábián

Kezdete 7½ órakor.

MAGYAR SZINHÁZ.

Péntek, 1900. december hó 21-én.

Vernier Róza vendégfelléptével.

Szulamit.

Zsidó daljáték 4 felvonásban. Kövessy Albert átdolgozásából irták: Beöthy László és Makai Emil, zenéjét szerzette: Davidsohn Emánuel.

Személyek:

Monaóh	Mátrai	Szulamit	Vernier
Aron	Erdős	Abigail	Ledofsky
Absolon	Beöthy	Cingitang	Kardos

Kezdete 7½ órakor.

Jegyek a M. kir. Operaház, Nemzeti és Magyar Szinház előadására kaphatók és előjegyezhetők Bárd Ferenc és Testv. zeneműkereskedéseiben Kossuth Lajos-utca 4. sz. és Andrássy-ut 42. sz. a., valamint a New-York kávéházban. (Telefon.)

VIGSZINHÁZ.

Péntek, 1900. december hó 21-én.

Tartalékos férj.

Bohózat 3 felv. Irták Guthi Soma és Rákosi Viktor.

Személyek:

Bukovics	Gál	Dorottya	Varsányi
Teréz	Nikó	Hólyag Tóni	Hegedüs
Timár Zoltán	Fenyvesi	Popovka	Szerémy
Éva	Lenkei	Ponty ur	Rónaszéki
Csillám Olivér	Góth	Fruzsina	Makróczyné
Prencsán	Vendrei	Oszkár	Gyöngyi

Kezdete 7½ órakor.

NÉPSZINHAZ.

Péntek, 1900. december hó 21-én.

Miss Mary Halton mint vendég.

San-Toy.

Khinai daljáték 3 felvonásban. Irták Edward Morton. Harry Greenbank és Adrian Ross. Forditották Fái J. Béla és Makai Emil. Zenéjét szerz. Sidney Jones.

Személyek:

George Preston	Tollagi	Jung-Si	Rózsa G.
Poppy, leánya	Bárdi G.	Mi-Kui	Tallián
Bobbie, fia	Raskó	Szia	Nyiri C.
Dudley	Fedák	Pin-Szing	Vasvári
Yen-Ho	Németh	Szi-Kiang	Szécsi
San-Toy	Halton	Hu-Ju	Kaposi
Csu-Li	Kovács	Khinai császár	Ujvári
Benson	Szirmai	Szing-Hi	Szerdahelyi

Kezdete 7 órakor.

URÁNIA SZINHAZ

Péntek, 1900. december hó 21-én.

Először:

A secessió.

Irta: Lyka Károly.

Kezdete ½8 órakor.

FOLIES CAPRICE.

Ma:

Die Erbschleicher.

Előzőleg:

Üsd vissza!

Cigányzene a pompásan berendezett

télikertben.

Ruha karácsonyra!

Fiuöltöny, gyermeköltöny 3 frttól, férfiöltöny, férfi télikabát 10 frttól, városi bunda, utazó bunda 30 frttól kezdve.

Deutsch Mór és fiai Ruhatelepei: Angol divat, Károly-körut 16. Központi városház, kaszárnya 6. és 7.

Vidéki megrendelések utánvéttel eszközöltetnek.

Országos Magyar Képzőművészeti Társulat.

Téli kiállitás

a városligeti uj mücsarnokban.

1900. december 1-től 1901. január 15-ig

Nyitva délelőtt 9-től délután 4 óráig.

Csütörtökön 6-tól 11-ig sétahangverseny.

BUFFET.

Belépődij egy korona.

Vasárnap délután 1 órától 40 fillér.

Somossy Mulató

(Nagymező-utca).

Albrecht Ferenc, igazgató.

Pénztárnyitás 7-kor. Az előadás kezdete 8-kor.

FREGOLI!!

vendégjátékának rendkivüli sikere.

Ma:

„A MÉH".

Nagy opera parodia 1 felvonásban. (Előjáték, 4 jelenet és egy utójáték). Előadja 8 személyben:

Fregoli Lipót ur.

Holnap, szombaton:

A becsületesség.

Szinpadon szerkesztett ujság.

Vasárnap, délután ½4-kor:

Fregoli vendégjátéka

mérsékelt helyárakkal, egész uj müsorral.

Jegyek ezen igen érdekes vendégjátékhoz kaphatók a Mulató nappali pénztáránál 9—1 óráig és délután 3-tól és este a pénztárnál, ugymint Weiss A. nagytőzsde Károly-körut 26., tőzsde Andrássy-ut 38 és 26. szám alatt egész napon át.

Ajándék

Karácsony és Ujévre.

Étkészlet	6	személyre	26	drb	6	frttól	10 frtig
„	6	„	42	„	15	„	75 „
Kávéskészlet	6	„	15	„	3·75	„	18 „
Teáskészlet	6	„	15	„	4·—	„	20 „
Moccakészlet	6	„	15	„	4·—	„	20 „

Mosdókészlet 4·50, 5·—, 6·—, 6.50, 7·50, 9·—, 10·—, 12·—, 15·—, 20·— forintig.

Üvegkészlet 6 személyre 39 drb 6·50, 7·50, 8·50, 9·—, 10·—, 18·—, 24·— frtig, asztali ebédlő, szalon- és hálószobalámpák.

Glaser Lipót IV., Egyetem-utca II. sz. (gr. Károlyi palotával szemben.

Kitüntetve ezüstéremmel Párisi világkiállitás 1900.

Kitüntetve az ezredéves orsz. kiállitáon.

Donáth Sándor

tajtpipa-metsző

BUDAPEST,

Kossuth-Lajos-utca 3

Ajánlja dus raktárát *saját készitményü tajték- és borostyánkő-árukban, cimer, monogram, autogram* legfinomabb kivitelben.

Különlegességek spanyol tajtékban.

Valódi angol tapipák

legnagyobb választékban. Nagy raktár *meggy-, és természetfa sétabotokban*, u. sz. *ében-* és *kigyófa ezüstfogantyukkal*, valamint *vasbotok*. PIPAÁRLAPOK ingyen és bérmentve.

Ki akar pénzt!!!

megtakaritani, az jót olcsón vásároljon! **Csupán 30 kr. postaköltséggel jár**, hogy bárki megyőződést szerezhessen cipőim jóságáról. Minden nálam vásárolt cipőért 6 havi jótállást vállalok, nem tetszőket saját költségemen visszaveszek és a pénztminden levonás nélkül visszaadom.

Férfi vixcipő egy darabból 3.—

Férfi vixbetétes cipő erős kivitelben 3.30.

Valódi borjubőr fűzős cipő vászon vagy filcbélléssel — — — 3.50

Posztócipő oroszlakkal, dupla talppal — — — — — — — 4.—

„ bagariafejjel, háromszoros talppal — — — — — — 3.50

Oroszlakk, fűzős, meleg béléssel, elegáns — — — — — — 4.20

Szalonlakk fűzős cipő, gavallér forma — — — — — — — 4.—

Valódi bagariacsizma egy darabból, vízhatlan háromszoros talppal, jótállás mellett — — — — — — — — — — 8.50

Térdig érő posztócipő, börfejjel, meleg bélés — — — — — 5.—

Erdélyi daróc- (halina) csizma, csuklóig börborítással, daróccal bélelve térdig — — — — — — — — — — — 7.—

Daróc-csizma börfejjel, meleg kivitelben — — — — — — 5.50

Női szerge- v. borjubőr cugos cipő, erős, meleg béléssel — 3.—

Posztócipő borjubőrfejjel, erős kivitelben — — — — — — 3.30

Oroszlakk cugos cipő, posztószárú — — — — — — — — 3.50

Előlkötős posztócipő, bárányborbéléssel, prémmel szegve — 4.—

Mértéknek elegendő, ha harisnyában a láb talpa egy papirlapra rajzoltatik. Kérjen árjegyzéket több száz ábrával, melyet ingyen és bérmentve küldök.

AGULÁR DÁVID fia BUDAPEST, Deák-tér 6. sz

Mit vegyünk karácsonyra?

Központi főraktárunknak

karácsonyi kiállitására

fölhivjuk a t. közönség figyelmét. A számtalan szebbnél-szebb zenélő disztárgyak közül a helyszüke miatt csak a következőket emlitjük föl, u. m.:

nők számára:

Zenélő varrókészlet, plüs-dobozban 6 frt 50 kr., 8, 10, 12 és 15 frt árban és följebb. Bonbonierek zenével 8, 10, 12, 14 frttól följebb, továbbá zenélő ékszertartó 6.— 10.— 12.—, 14.—, 16.— forint és följebb.

Zenélő albumok:

gyönyörü kivitelben 7.—, 8.—, 10.— 12.— 14.— 16.—, 18 frt és följebb.

A fönt ábrázolt és nickelből készült karácsonyfa-állvány ünnepélyes zenekiséret mellett lassu ütemben forgatja a karácsonyfát és a szent ünnep fényét nagyban emeli. Ára kivitel szerint 21, 25, 28, 32, 40 frt.

Ariston, Phönix, Manopan, Ariosa, Intona, Sonora stb.

családi hangszerek a legjutányosabb árakon kaphatók.

Urak részére:

Dohánykészlet zenével, 14.—, 16.— 18.—, 20.—, 22.—, 25.— frt és följebb. Zenélő dohányzóasztal, finom ibolyaszinü fényezettel, finoman vésve, nagyon szép kivitelben 22 frt. Zenélő szivartempiom, zenekiséret mellett szivarokat kinál 14.— frt, irókészlet zenével 10.—, 14.—, 16.—, 18.—, 20.—, 24 frt és följebb, zenélő névjegytálca, nikkelből, finom kivitelben 10 frt.

Gyermekek részére:

Zenélő dob, diszes kiállitásu, 1 forint 75 kr., zenélő kintorna 3 frt 50 és följebb. Intona, forgatható családi hangszer, melyen a legszebb magyar vagy bármilyen más nótát korlátlan számban el lehet játszani minden zeneismeret nélkül. Ára 10 frt. Nagyobb alaku 12 frt. A kötalapok darabja (érczből) 30 kr.

Legujabb! Phonograph!

énekel, beszél és zenél.

15, 25, 35, 45, 100 és 150 frt. Hengerek frt 1·50 és 2.—

Hengerek árai: sima (üres) minőség szerint 80 kr. és 1 frt, felvett „ „ 1·50 és 2 frt.

Sternberg Ármin és Testvére

cs. és kir. udvari hangszergyára

BUDAPEST.

Központi főraktár: VII., Kerepesi-ut 36. Zongoratermek: Kossuth Lajos-utca 22. (Károly-körut sarkán.) Zenepalota.

Képes árjegyzék: a) harmonikákról, b) mechanikai zenélőmüvekről és zenélő disztárgyakról, c) az összes egyéb hangszerekről, mint hegedük, fuvolák, cimbalmok, citerák, harmoniumok, zongorák stb.-ről ingyen és bérmentve küldetik. Árjegyzékkérésnél kérjük megnevezni, hogy miféle hangszerről kivántatik az árjegyzék.

Magyar különlegesség

karácsonyra

a legalkalmasabb és legjobb sütemény a

Doboskenyér.

Dobos C. József, Kecskeméti-u. 8.

Schiller Irigyes szinmüvei.

Forditotta: Tomor Ferenc.

Egy-egy kötet ára 1 kor.

I. Wallenstein tábora. A Piccolominiak.
II. Wallenstein halála.
III. Az orleánsi szüz.
IV. Stuart Mária.

A messzinai menyasszony. Forditotta Váradi Antal. (M. K. 43. sz.) 30 fill.

Tell Vilmos. Forditotta: Tomor F. 1 kor. 60 fill.

Megrendelhető a

„Budapesti Napló" kiadóhivatalában,

VIII., József-körut 18. sz

KÁVÉT és TEÁT

a létező legjobb és legfinomabb minőségben igen jutányos áron küld bérmentve és elvámolva a

FIUMEI KÁVÉBEHOZATALI TÁRSASÁG FIUMÉBŐL.

Árlap ingyen!

4½ kg. Cuba, finom, nagyszemü kávé 6.75 frt.

4½ kg. Mócca, pompás izü, kissé erős 7.42 frt.

5 kg. remek kávékeverék:

2 kg. Soerebaja, 1½ kg. Modjokerto-Jáva,

1½ kg. Brabatros-Mocca 9·58 frt.

A kávéhoz csomagolható ¼ kg. Imperial-tea 1.60 frt.

Ingyen árlap!

Ezen gyógymóddal az egész test megszabadul, a kóranyagtól, vér megtisztul és az idegek megerősödnek.

TITKOS BETEGSÉGEKET

ideg- és nemi bajokat,

sebeket, hugycsőfolyást, magömlést, elgyengült férfierőt (impotenciát), a bujakór és önfertőzés következményeit, nőknél fehérfolyást, **bőrbetegségeket** és mindenféle **szépséghibákat** (kozmetika) sok év óta biztos sikerrel gyógyít

Dr. PALOCZ I. v. kórházi orvos specialista

Budapest, VII., Kerepesi-ut 10.

Rendelés d. e. 10 óráig d. u. 6 órától.

Külön férfi- és női osztályok. Levelekre kimerítő diszkrét válasz. Gyógyszerekről gondoskodik.

AZ IFJUSÁGNAK

nincs kedvesebb, alkalmasabb, értékesebb

karácsonyi ♣ ♣ ♣ ajándék

a jó könyvnél.

Egész sora a szebbnél-szebb könyveknek áll rendelkezésére a közönségnek. Páratlanul olcsók, mert **50 fillértől kezdve 6–8 koronáig** minden korbeli megtalálja a magának valót. A következőket különösen ajánljuk.

I. Fiuknak.

A bírók hazájában. Irta: Gauss V. ... 2.50 kor.
Délibábok. Irta: Tábori R. ... 2.50 kor.
Hős fiuk. Elbeszélés a magyar szabadságharcból. Irta: Rákosi V. Albumkiadás ... 6.— kor.
Elhagyottan. Irta: Malott H. Albumkiadás ... 6.40 kor.
Nagyapóéknál. Irta: Benedek Elek ... 4.— kor.
Robinson Kruzoe. Átdolgozta Sebők Zs. 4.— kor.
A kis Kelemen története. Irta: Rákosi Jenő ... 3.20 kor.

II. Leányoknak.

Szélvész kisasszony. Irta: Tutsek A. ... 2.50 kor.
Szeretet. Irta: Gaal Ida ... 2.50 kor.
Zsófika naplója. Irta: Szabóné N. J. Albumkiadás ... 6.— kor.
Otthon. Irta: Malot H. Albumkiadás ... 6.— kor.
Rózsák között. Irta: Tutsek Anna. Albumkiadás ... 5.60 kor.
A piros bóbitások. Irta: Szabóné N. J. 5.60 kor.

III. Kis gyermekeknek, kezdő olvasóknak.

Az én meséskönyvem. Irta: Gegus Ida. 50 mese. Pompás, nagy alaku könyv 2.40 kor.
Ugyanaz 100 mesével ... 4.80 kor.
Arany ábéce. Irta: Pósa bácsi ... 3.— kor.
Képes ábéce. Irta: Egri György ... 3.— kor.
Apa mesél. Irta: Benedek Elek ... 2.40 kor.

Végül ott a **Filléres Könyvtár** száz kötete. Ezek ára kötetenkint **50 fillér** s a legkiválóbb magyar irók könyveit hozza. Egy ilyen **Filléres Könyvtár**-kötet is kedves karácsonyi ajándék a maga szines bekötésével.

Ismételve hangsulyozzuk, hogy páratlanul szép, olcsó és kitünő könyvekről van szó, melyek igazi lelki gyönyörüségére és örömére szolgálnak a magyar ifjuságnak. — Minden könyvet portómentesen küldünk, ha annak ára és 20 fillér előre utalványoztatik.

Singer és Wolfner

könyvkereskedése

Budapest, Andrássy-ut 10. szám.

Ugyanott megrendelhető:

Az Én Ujságom. Képes heti gyermeklap. Szerkeszti: Pósa Lajos. Negyedévre 2 korona. Teljes árjegyzéket ingyen és bérmentve küldünk.

A nekünk bemutatott számtalan megbizható, hiteles köszönőirat folytán ezen negyedszázad óta fennálló rendelő-intézet a legmelegebben ajánlható.

Rendelő-intézet **Budapest, Andrássy-ut 24.** az Opera mellett.

TITKOS BETEGSÉGEKET

hugycsőfolyásokat és sebeket, az önfertőztetés utóbajait, az elgyengült férfierő, magömlések, a bujakór utókövetkezményeit, nőknél fehérfolyást, bármenynyire idültek is, valamint mindazon női betegségeket, melyeknek a magtalanság egyik főokozója és bőrbetegségeket gyógyit uj gyógymód szerint, biztos sikerrel, gyorsan és alaposan

Dr. Garai Antal

orvos, sebész, szemész- és szülész-tudor, volt csász. kir. oszt. főorvos.

RENDEL: naponta d. e. 10 óráig egész délután 4 órág, este 7 órától 8 óráig.

Díjazott levelekre legnagyobb figyelemmel válaszolnak és gyógyszerekről is gondoskodva lesz.

Nőknek külön váróterem.

Ugyanott megjelent és a szerzőnél: Dr. GARAI ANTALnál megrendelhető **NÉPSZERŰ UTMUTATÓ** (már a 15-ik kiadásban megjelent) a nemi betegségek és ezek összerű gyógykezeléséhez cimü könyv, volt ára 2 frt 50 kr., most csak 90 kr. A könyv jól becsomagolva lesz elküldve, 1 frt beküldése mellett bérmentve vagy 90 kr. utánvét ráellett.

A könyv tartalma: I. Az ivarszervek leirása. — II. A nemi élet ébredése. — III. Az önfertőztetés és az éjjeli magömlések. — IV. Hugycsőtakár (tripper) és hugycsőszükületek. — V. A bujakór (siphilis). — VI. Fehérfolyás. — VII. Elgyengült férfierő. — VIII. Női magtalanság. — IX. Az ivarszervek megbetegedésének főokozója a prostitució.

Vegyünk karácsonyi ajándékot és mit?

Vegyünk

FLASNER LAJOS

acéláru-üzletében

József-körut 17. szám.

A hol legjobb minőségü beretvakészletek, mindenféle **ollók, zsebkések, evőeszközök** és **konyhakések** dus választékban kaphatók. Ugy hazai, valamint a legjobb idegen gyártmányok.

Köszörülések és javitások villany erővel berendezett **müköszörüldében** gyorsan és jutányosan eszközöltetnek.

Titkos betegségek

gyógyitására e specialista legjobban ajánlható számos éven át szerzett **gazdag kórházi tapasztalatai** alapján

Dr. FABINYI J.

v. kórházi orvos, specialista

gyógyit legrövidebb idő alatt biztos sikerrel **férfiaknál és nőknél: hugycsőfolyást, hólyagbajokat, bujakóros sebeket, syphilist, ennek következményeit, makacs bőrbajokat** és az önfertőzéséből támadt ideabetegségeket.

Meglepő az eredmény férfiui **gyengeségnél (impotentia)** ugy fiatal, mint öregebb egyéneknél. Biztos siker folytán a honorárium utólag is fizethető. Levelekre dijtalanul válasz; kivánatra gyógyszerek.

Lakás: Budapest, Erzsébet-körut 12. sz., (Dohány-utca sarok, I. emelet).

Bejárat a lépcsőnél. Külön várótermek.

Rendelés délelőtt 9—3-ig. este 6—8-ig.

Millió embernek a Schneider-féle Páfrány-tokocskák (Galandócelhajtó) adták vissza teljes egészségüket.

Pántlika gilisztát fejestől a páfrány-tokocskák általfájdalom nélkül (6 perc) alatt teljesen elhajtatik. E kitünő gyógyszer nemcsak a galandféregben, hanem gyomorbajban szenvedőket is biztosan meggyógyitja. A **páfrány-tokocskák** nem ártanak, ha a féreg nincs is jelen. Rendelésnél az életkor megjelelendő. *Egy eredeti doboz postai utánvéttel 8 korona, a pénz előleges beküldésével 7 korona* használati utasitással együtt.

Egyedül valódi kapható:

Schneider József gyógyszerésznél Resica, fő-utca 105.

Neustein Fülöp cukrozott hashajtó labdacsai

(NEUSTEIN-féle ERZSÉBET labdacsok.)

A pilulák hasonló készitményeknél minden tekintetben felülmulják, mert mindegyik ártalmas anyagtól, az emésztőszervek bajainál legjobb eredménnyel használtatván, gyengéden hashajtók, vértisztitók; egy gyógyszer sem jobb s a mellett oly ártalmatlan, mint e pilulák.

SZÉKSZORULÁS

a legtöbb betegségek forrása ellen. Cukrozott külsejük végett már gyermekek is szivesen veszik.

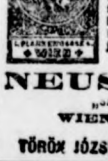

Egy 15 pilulát tartalmazó doboz 15 kr., egy nagy, mely 8 dobozt, tehát 120 pilulát tartalmaz, csak 1 forint 6 kr. 5809

Óvás! Utánzásoktól különösen óvakodjunk. Kérjünk határozottan **Neustein Fülöp hashajtó labdacsait.** Valódi csak, ha minden doboz törvényileg bejegyzett védjegyünkkel piros-fekete nyomtatásban „Szent Lipót" és „Neustein Fülöp gyógyszerész" aláirásával van ellátva. A kereskedelmi törvényszékileg védett csomagjaink aláirásunkkal vannak ellátva.

NEUSTEIN FÜLÖP

„Szent-Lipótho" cimzett gyógyszertára

WIEN, I., PLANKENGASSE 6.

Raktár BUDAPESTEN:

TÖRÖK JÓZSEF gyógyszertára, király-utca 12. szám.

Müfogak és fogsorok

10 évi irásbeli jótállás mellett.

Müfogak szájpadlás nélkül.

Fog- és gyökérhuzás

fájdalom nélkül

KOOS M.

császári és királyi szabadalmazott müfogtermében.

BUDAPEST, VII., Keropesi-ut 34. szám, a Rókus-kórházzal szemben.

Karácsonyi ajándéknak

kétségkivül igen előnyösen vásárolhat szolid és izléses

férfi- fiu- és gyermekruhát

Neumann M. cégnél

Budapest, Muzeum-körut 1.

LEGUJABBAK

Ezeregy éjszaka regéi. 101 A bűvösbájos keleti mesék legjavát dolgozta fel *Radó Antal* ebben a pazar kiállitásu, nagy negyedrétü diszmunkában. Minden mese egy egy igaz gyöngy, a melyeket a szöveg közé nyomott számos szép kép és egy csomó gyönyörü nagy szines kép füz egybe, melyek ezen előkelő kiállitásu könyvet valódi diszmunkává avatják. Ennél szebb könyv az ifjuság számára eddig magyar nyelven nem volt. Ára kötve . . . . . 9 kor.

A búrok magyar vitéze. Irta *Földes Géza*. Most, mikor a délafrikai köztársaság hős népe halálküzdelmét vivja, résztvevő rokonszenvvel fordul a magyar nép is a haldokló nemzet felé Földes nagy művészettel dolgozta fel a regényesség köntösében a legkomolyabb és legmeghatóbb mozzanatokat. Az érdeklődés középpontja mindvégig egy magyar fiu, akit sorsa a búrok földére hajtott. Ára kötve . . . . . 4 kor. 50 fil.

A képzőművészetek története. Irták dr. *Morvay Győző* és dr. *Gerecze Péter*. A művészetek történetét dolgozta fel az ifjuság számára számos magyarázó képpel, az ó-kortól kezdve napjainkig. Ára kötve . 3 kor.

Többsincs királyfi. Irta: *Benedek Elek*. Magyar népmese 3 felvonásban. Bájosabb meséje nem igen van a magyar irodalomnak. Ez a megkapó költői mü a mese országából veszi tárgyát és alakjait, s a gyermekek képzeletének birodalmát hóditja meg az igazi költészet számára. Ára kötve 3 kor.

Megjelentek és kaphatók

LAMPEL RÓBERT (WODIANER F. ÉS FIAI)

cs. és kir. udvari könyvkereskedésében

BUDAPESTEN, VI., ANDRÁSSY-ÚT 21. SZÁM.

NEW-YORK

ÉLETBIZTOSITÓ-TÁRSASÁG

Alakult 1845-ben.

Az összes nyeremények a biztositottak tulajdonát képezik.

Kivonat az 1899. évi üzleti jelentésből:

Aktivák összege	1 milliárd 166 millió	korona
Évi bevétel	258 „	„
1899-ben a biztositottaknak kifizettetett	109 „	„
1899-ben kötött uj üzletek összege	998 „	„
Tiszta fölösleg 1899. végén	204 „	„

Az 1899-ben a biztositottaknak kifizetett nyereményosztalékok összege **14 millió koronára rugott.**

A New-York a müvelt világ összes országaiban bir fiókokkal.

A New-York kötvénye megtámadhatatlan a kiállitás napjától fogva.

Referenciák: Magyarországon:

Magyar Általános Hitelbank.

Pesti Magyar Kereskedelmi Bank.

Magyarországi vezérigazgatóság:

Budapest, Erzsébet-körut 9—11., New-York palota.

Oh jaj!

Megfojt ez az átkozott köhögés!

Köhögés, rekedtség és elnyálkásodás ellen gyors és biztos hatásuak

EGGER mellpasztillái

melyek az étvágyat nem rontják és kitünő izüek.

Doboza 1 kor. és 2 korona.

Próbadoboz 50 filér.

Kapható minden gyógyszertárban és drogueriában.

Fő- és szétküldési raktár:

„NÁDOR"-gyógyszertár

Budapest, VI., Váci-körut 17.

Éljen!

EGGER-mellpasztilla csakhamar megszabaditott!

Minden szó egyszeri beiktatása nonpareillo betükből 4 fill. Vastagabb betükből 8 fillér.

APRÓ HIRDETÉSEK

A hirdetésekre díjmentesen ad felvilágosítást a kiadóhivatal: József-körut 18. szám.

Levélbeli tudakozódásra ingyen adunk felvilágosítást, csak a válaszra szükséges bélyeget kell mellékelni. Tudakozódásoknál a hirdetés számát a kiadóhivatallal mindig közölni kell.

Apró hirdetéseket központi irodánkban és eredeti nyugta mellett még a következő fiókokban lehet felvenni:

Breuer nővérek
dohánytőzsdéje,
Teréz-körut 54. szám alatt.

Engelmann Mór
gyors-sajtónyomda,
IV. ker., Kálvin-tér 2. szám.

Franke Pál
könyvkereskedése,
IV., Gróf Csirky-féle palota. (Kossuth Lajos-utca, Kigyó-tér, Koronaherceg-utca sarkán.)

Jambrikovits
dohánytőzsdéje,
erepesi-ut50. (Takarékp. épül.)

Eckstein Bernát
hirdetési iroda,
V. ker., Fürdő-utca 4. szám.

Fischer J. D.
hirdetési iroda,
IV., Zsibárus-utca 7. szám.

Goldberger A. V.
hirdetési iroda,
IV., ker., Váci-utca 9. szám.

Haasenstein és Vogler
hirdetési iroda,
V. ker., Deroitya-utca 9. szám.

Leopold Gyula
hirdetési irodája,
VII., Erzsébet-körut 34.

Mosse Rudolf
hirdetési iroda,
VII. ker., Károly-körut 9. sz.

Mezei Antal
hirdetési irodája
V., Gizella-tér (Haas-palota).

Schwarcz József
hirdetési iroda,
V. ker., Marokkói-utca 4. sz.

Tenczer Gyula
hirdetési iroda,
IV. ker., Szervitatér 8. szám.

Sikray Samu
hirdetési irodája
Budapest, Váci-körut 32.

Hermberg Rozália
dohánytőzsdéje,
VIII. ker., Muzeum-körut 18. sz.

Ifj. Nagel Ottó
könyvkereskedő,
Muzeum-körut 2. sz. (Nemzeti Színház bérháza.)

Nemetsek A. J.
ujság-árudája,
Petőfi-tér 2. szám.

Rohonczi Ilona
dohánytőzsdéje,
Andrássy-ut 48. szám.

Szántó Mór
dohánytőzsdéje,
IV., Kecskeméti-utca 14. szám.

Sopronyi V.
dohánynagyárus,
VIII. ker., Kerepesi-ut 1. szám.

Toldi Lajos
könyvkereskedése,
II. ker., Fő-utca 2. szám alatt.

Zipser és König
zenemükereskedése,
Andrássy-ut 4. szám alatt.

Benda Józsefné,
Andrássy-ut 59.

Blockner J.
hirdetési iroda,
IV. ker., Sütő-utca 6. szám.

Deutsch Miksáné,
Andrássy-ut 35.

Weitzenfeld Jakab,
Király-utca 1.

Goldgruber Mór
könyvkereskedő
Buda II., Fő-utca 17. szám.

Minden apró hirdetés, melyet itt este 6 óráig foladnak, már másnap megjelenik a Budapesti Naplóban.

Nagyságos asszonyom! Esdve kéri ismét összetett kezekkel, hogy válaszoljon e lapban, miszerint mily módon ismerkedhetnék meg egymással. „Greg ember nem vén ember." 7888

Andrássy-ut 4.
Csudálom, hogy a tegnapi közlemény dacára sem értesítettél. Igen kérlek, hogy a szokott módon még a mai nap folyamán okvetlenül értesíts, mert igen fontos közlendőm van számodra. Barátod. 7886

Uraim,
ki volna hajlandó egy fiatal asszonyt kis időre 100 frt kölcsönnel kisegíteni, örökre hálásan volnék. Levelek „Margit" jelige alatt a kiadóba kérek. 7884

Nyolc év.
Édes szerelmem! Köszönöm, — viszont mindent ami édes és jó! Légy nyugodt, a tied vagyok örökké — maradj az enyém. Olel és csókol számtalanszor —ád. 7889

Ilonka 13.
Elvitte levelét? — 6722

Egy
állás nélküli, nyomorban levő vidéki hirlapiró, azon kérelemmel fordul a jószivü emberbarátokhoz, hogy ót valami munkához juttatni kegyeskedjenek. Válasz „Hirlapiró" jelige alatt a kiadóhivatalba kérnek. 3451

KERESLET.

Csinos leanyt
keresek cukrászdába elárusitónőnek. Cim: Kerepesi-ut 43. 3486

Gyár.
állami szubvencióval, melynek tulajdonosa nem rendelkezik a nagyobbitáshoz szükségendő tőkével, tőkepénzeseket keres társul vagy betétiársságot 60.000 frttal; esetleg olcsón el is adó. Önreflektánsok ajánlatai „Tőke" jeligével a kiadóhivatalba kérnetnek. 7881

Ifju vagy hölgy
kerestetik gyógyszerész-gyakornoknak, mielőbbi belépésre, kedvező feltételek mellett. Értényi Béla gyógyszerész, Szabadszállás, Pestmegye.

Kereskedelmi
iskolát végzett, szép irásu mérlegképes fiatal nő, ki már 5 év óta van egy előkelő vállalatnál, hasonló minőségben alkalmazást keres. Levelébeli megkeresések ket kérek „Főkönyv" cimen e lap kiadóhivatalába. 3449

Spanyol
fordító kerestetik. Esetleg mint titkár alkalmaztatik. Ajánlatok **Fuchs Bódog** butorkereskedő céghez, Budapest, VIII., József-körut 26. intézendők.

Szépirásu
intelligens és tiszteséges izraelita vallásu leány, csinos megjelenéssel, hozzá illő állást keres, beszél és ir magyarul és németül. Cim VII. Garay-u. 23. fszt. 5. 3430

Megbizható
nős fiatalember, ki az összes irodai teendőkben, valamint az ogyszerü és „kettős könyvvitelben teljes jártassággal bir alkalmazást keres. Cim: József-utca 54. II. 11. 1334

Épitési rajzoló
bárminemü irodai foglalkozást keres, esetleg otthon elvégezhető munkát is elvállal. Cim: Stern J., VII., Kerepesi-ut 80., földsz. 8. 3427

Egy
fiatal ember, ki hosszabb ideig mint vasuti dijnok működött, állást keres, esetleg otthon elvégezhető munkát is elvállal. VIII., Agrtelekl-u. 5., I. 17. 3428

Fehérvarróné.
Kitünő fehérvarróné munkát keres mérsékelt dijazásért. Vidékről jött és keves ismeretsége van. Lujza-u. 14., II. 14. 3430

Urasági inast
keresek egy 1-só és egy II-odik inast, kik a magyar és német nyelvet beszélik és ily minőségben már alkalmazva voltak, előnyben részesülnek. Cim Váci-körut 4., I. 14. 3429

Két csinos
fiatal leány elárusitónak ajánlkozik, vagy bármily megfelelő foglalkozást keres. Cim: Kazinczy-utca 51. fsz. 5. 3433

Egyszerü tiszteséges
leány a ki szépen beszél németül kerestetik gyermek mellé. Cim a kiadóhivatalban. 3443

Füszer-
és csemegekereskedőknél igen jól bevezetett fiatal ügynök, ki a levelezést és könyvelést is teljesen érti, alkalmazást keres. Cim: József-utca 54. II. ll. 3414

Kerestetik
utcai lakás, mely áll: 3 utcai, esetleg 2 nagy utcai, 1 udvari szoba, fürdőszoba, cselédszoba és mellékhelyiségekkel ellátott lakás, I. vagy II. emeleten, a VII. vagy VIII. kerületben. 3395

Egy
kereskedelmit végzett fiatal leány, ki a gyorsirásban tökéletesen jártas, szerény igénnyek mellett állást keres. Cim: Türst Ilona, Újpest, Gyár-u. 69. 3436

KINÁLAT.

Kitünő szabónő
ajánlkozik házakhoz és házon kivül, mérsékelt dijazásért. Szentkirályi-utca 22., II. em. 26. sz.

Kitünő házikoszt
kapható mérsékelt árban egy Budapestre most felköltözött intell. családnál. Muzeum-körut 41., második lépcső 1. sz. 3435

Csinosan
butorozott különbejáratu hónapos szoba gyermekielen családnál, decemb. 1-re kiadó, Teréz-körut 35. II. em. 32.

Egy csinosan
butorozott két ablakos utcai szoba, féregmentes, fürdőszobahasználattal, **külön bejárattal,** egy vagy két intelligens urnak **jutányos azonnal kiadó.** Cim Pál-u. 6., földsz. 6. 3448

Amerikai jégverem
jutányosan eladó. Cim: Kiss, István-ut 3., II. em. 10. 3431

Butor.
Saját érdekében minden butorvevőnek, vagy megtekintése nagy bámulatos olcsó butoreladást. Faragott hálószobákban, kredencek, szőnyeg-diván, ottomán, fotelek, szalon-garnitura, függöny, gobelin, kép, irószalal, könyvszekrény és varrógép. Gyár-u. 25. sz. a kárpitosmesternél. 7885

Hegedüoktatás.
Zeneakadémiai növendék hegedűlecckéket ad óránkint 1 koronáért. Ajánlatok a kiadóhivatalba „Alapos tanitás" cimen kér. 3450

Nagyon szépen
és könyelmesen butorozott, tiszta, féregmentes, külön bejáratu szoba, csendes házban, jannár 1-re olcsón kiadó. Főherceg Sándor-utca 30/B., I. 13.

Balatoni csemegehal
conserveket öt kilós hordócskában, bérmentve, postantavéttel 4 korona 50 fillérért küld a **Balatoni Halászati Részv. Társ. Főraktára: Budapest, VIII. Kisfaludy-utca 40.** 7868

Butor.
Háló és ebédlő berendezések feltünő olcsón eladók. Dohány-u. 39., Zelikovics S. asztalosmühelyében.

Értesités.
Értesittetnek mindazon bányatisztek és más egyéb, melyekről **zenekar** van, vagy szervezés alatt áll, **egy 15 tagból álló, két hangszerrel játszó kitünő zenekar, mint magyar emberek és saját hangszerek vannak** megfelelő állás ellenében karmesterrel együtt **rendelkezésére** áll. Cim a kiadóhivatalban. 7856

Intelligens
családból leánykát elfogad teljes ellátásra jobb család, hol nagyobb leány van, ki a felsőbb iskolai tárgyakban oktatna is. Január elsejétől. Peterdi-utca 30., II. 21. Nagy. 3441

Kiadó.
Csinosan butorozott különbejáratu szoba, egy vagy két urnak teljes ellátással vagy anélkül intell. családnál. Muzeum-körut 41. második lépcső 1. sz. 3434

Egy
képzett vaskereskedő segéd, ki a fővárosban rögtnb idő óta alkalmazásban van, állást óhajt változtatni. Cim a kiadóban. 3426

Pékség
jó forgalmu helyen sok privát sütéssel, szonnal olcsón átadó. Értesitést kapni Gyár-utca 50. 1. em. ajtó 3. naponként délu 2—3 óra közt. 7875

Tanárjelölt,
aki középiskolában tanitott s ugy az oktatást, mint a nevelést illetőleg jó bizonyitványokkal rendelkezik, szerény feltételek mellett elvállal házitanitásra közép- és elemi iskolai tanulókat. Cim: B. L. VI. Erzsébet-körut 58. IV. 8. 3382

Intelligens izr.
családnál egy elegánsan butorozott különbejáratu utcai szoba fürdőszoba használattal kiadó, esetleg teljes ellátással. Ugyanott egy csinosan butorozott, külön bejáratu utcai szoba szintén kiadó. Erzsébet-körut 21. III. 20. 3415

Csinosan
butorozott különbejáratu hónapos szoba, esetleg teljes ellátással azonnal kiadó. Vörösmarty-utca 18¾., I. em. 14. 3425

Csemege-üzlet
tőkehiány miatt azonnal eladó. A boltbér lakással együtt havi 15 frt. Bövebbet István-út 28. szám, csemegeüzlet. 3407

Több Meidinger
és egy **Dobbs-kályha** (Ganzgyárból, jutányosan eladó Vi. Teréz-körut 38. a háztulajdonosnál. 7859

Ruha-varróné
kitünően jártas, olcsón vállal munkát, melyet a saját lakásán készit el. Renoválásokat is vesz. ez kitünő irásnak. Cim: özv. Lederer Lipótné, Wesselényi-utca 56. I. em.

Fehér-Kereszt
Naptár 1901-re, 42 kiváló magyar irónak komoly munkája megjelent. Ára: 1 kor. Kapható Tihcltő-u. 7. sz. alatt és minden dohány-tőzsdében. 7829

Eladó hordék:
8 drb 25 hekt., 10 drb 15 hekt., 80 „ 25 „ 50 „ 40 „
10 „ 60 „ 1 „ 70 „
100 drb Transport, 30 drb Olasz uj, 50 drb 350 literes, 5000 drb sörös üveg 7/10-es, 1000 hekto 14 éves hegyi bor. Cim: Kiss, István-ut 3., II. em. 10. 3432

Pálinkamérés
munkás vidéken, jó forgalmu, más vállalat miatt azonnal eladó. Teleky-tér 4. szám. 3309

Eladó
két gyönyörü berakott zsebkrény, egy régi faragott könyvszekrény, egy régi empire-garnitura, több kisebb butor: **Réthi Zsigmond régiség-kereskedőnél, IV., Városház-utca 6,** a városgyházával szemben. Ugyanott minden fajta régiségek és ékszerek a **legmagasabb áron megvételnek.** 7800

Kitünő szer
a fogak ápolására. Dr. Dembitz Mátyás fogorvos, antiseptikus **szájvize 1 frt, fogpora 40 kr.** Kapható a fogorvosi műteremben VII. Kerepesi-ut 10. sz.

Középiskolai
tantárgyakból elismert legjobb módszer szerint tanit kitünő philologus és mathematikus. Előkészit egyéves önkéntességi szolgálatra jogosító vizsgára, polgári iskolai vizsgák leirevésére. Gymnasium-reáliskolai és kereskedelemi érettségire, állami számvevőségre. Kitünő szakoktatás a könyvvezetésben. Goitein Henrik Budapest, VI, Csengery-u. 52. I. em. 8.

Karácsonyra
emléknek, ajándéknak kiválóan alkalmas. Egy élet nagyságu nagyitott fénykép bármily fénykép után művészien elkészittetik, megleptetőnek, ajándéknak nézz, név, születésnapra legalkalmasabb, miután egy ily nagyitás nemcsak pillanatra, hanem örök időkre illő szobadisz is, a legszebb és örök emlék kedves halottainkról. A fénykép sértetlenül visszaadatik, a hü megelégedésünk nélkül semmi. Vidéki megrendeléseket pontosan eszközlök. Grosz József, VI. Próféta-utca 5.

Palackbor.
Grót Zichy Jenő neszmélyvidéki 1888. évi fajborát palackokkal együtt 50 krajcárért házhoz szállitjuk. Rózsa Lajos és társa, Podmaniczky-utca 8. 7969

Szépen
butorozott szoba külön bejárattal egy-két intelligens ifjú úrnak vagy hölgynek azonnal kiadó, distingvált családnál, esetleg ellátással is. Kerepesi-út 13. II. 22. sz. 3404

Fejét töri
mindenki, hogy alkalmas karácsonyi ajándékot vegyen. Legalkalmasabb erre a könyv és zene. Jutányos áron kapható **Nádor Kálmán** könyv- és zenemükereskedésében VII., Erzsébet-körut 26.

Az ifjuságnak
nincs kedvesebb, alkalmasabb, értékesebb **karácsonyi ajándék a jó könyvnél.** Ajánljuk a következő szebbnél-szebb, pompás bekötésü kitünő könyveket: **I. Fiuknak.** A burok Szalánfan. Irta: Gauss V. 2.50 kor. Delibábok. Irta: Tábori R. 2.50 kor. Hős fiuk. Elbeszélés a magyar szabadságharcból. Irta: Rákosi V. Albumkiadás 6.— kor. Elhagyottan. Irta: Malot H. Albumkiadás 6.40 kor. Nagyapóka. Irta: Benedek Elek. 4.— korona. Robinson Kruzoe, Átdolgozta Sebők Zs. 4.— kor. A kis Kelemen története. Irta: Rákosi Jenő 3.20 kor. — **II. Leányoknak.** Szivész kisasszony. Irta: Tutsek A. 2.50 kor. Szerelem. Irta: Gaal Mózes 2.50 korona. Zsófika naplója. Irta: Szabóné N. J. Albumkiadás 6.— kor. Otthon. Irta: Malot H. Albumkiadás 6.— kor. Rózsák között. Irta: Tutsek Anna. Albumkiadás 5.50 kor. A piros bőröltönök. Irta: Benedek N. 4.— kor. **Az En Ujságom.** Képes heti gyermeklap. Szerkeszti Pósa Lajos. Negyedévre 2 kor. Kis gyermekeknek való képes-, verses-, meséskönyvek is nagy választékban. Arjegyzék ingyen és bérmentve. Minden könyvet postán elküldünk, a megrendelés annak ára és 20 fillér előre utalványozta tik. **Singer és Wolfner** könyvkereskedése, Budapest, Andrássy-ut 10. szám.

Magyar királyi államvasutak.

Hirdetmény.

A magyar királyi államvasutak igazgatósága nyilvános ajánlati tárgyalást hirdet a zágrábi műhelytelepen létesitendő csatornaépitési munkák végrehajtásához kötött feltételek Budapesten a magyar királyi államvasutak igazgatóságának magasépitményi ügyosztályában (VI., Teréz-körut 56. szám, IV. emelet 27. ajtó) és Zágrábott az üzletvezetőség pályfenntartási főfelügyelőségénél, a hivatalos órák alatt megtekinthetők.

Az ajánlatok legkésőbb 1900. december hó 29-én déli 12 óráig benyujtandók alóliri igazgatóság főosztályvezetőjénél (Teréz-körut 56. szám, II. em. 10. ajtó.)

Az ajánlatok egy korona, az ajánlati mellékletek irónként 20 filléres bélyeggel ellátva és lepecsételve a következő feltétlati nyujtandók be: „Ajánlat a zágrábi műhelyépitési munkákra."

Csak az összes munkákra tett ajánlatok fognak figyelembe vétetni. Az ajánlat benyujtásától megkötött napon, vagyis 1901. évi december hó 28-án déli 12 óráig 2000, azaz kétezer korona bánapénz teendő le a magyar királyi államvasutak körpontí főpénztáránál (VI., Andrássy-ut 70. szám, földszint) akár készpénzben, akár állami letétekre alkalmas értékpapirokban.

A bánatpénzről szóló letétjegy az ajánlathoz nem csatolandó.

Az értékpapirok legutóbb jegyzett árfolyam szerint számittatnak, de névértéken felül számitásba nem vétetnek.

Csak idejekoron beérkezett irásbeli ajánlatok szolgálhatnak a tárgyalás alapjául.

Posta utján beküldött ajánlatok és bánatpénzek tértivevénynyel adandók fel.

Budapest, 1900. december hóban. Az igazgatóság. (Utánnyomást nem dijazunk.)

Karácsonyi Könyvvásár!

Ünnepi ajándékok bevásárlása előtt tessék kérni most megjelent „Nagy-Karácsonyi Könyvjegyzékemet", melyben 5500 kiváló ajándéknak alkalmas mü van felsorolva, melyek uj állapotban leszállitott áron kaphatók. Jegyzéket szivesen érdeklődőknek **ingyen és bérmentve.**

Szilágyi Béla
antiquar könyv- és zenemükereskedése, Budapest, IV., Károly-körut 26. szám

A beraktározási
intézetben Damjanich-utca 38. 2 elegáns kocsi azonnal olcsón eladó. Egy 2 üléses Lohner-féle bécsi gyártmány és egy 2 üléses Glattfelder-gyártmány, ugyszintén több különböző kocsi.

Krisztkindli!
Ujdonságok! **jutányosan** Terebessy József drogusitsnál, Kecskeméti-uta 2. szám. 7848

Szoba
szépen butorozva, 2 ablakka, az utcára, külön bejárattal, fürdőszobahasználattal azonnal kiadó. István.ut 3. I. 14. 3447

Ebédkosztot
kaphat 3—4 intelligens fiatal ember distingvált urnőnél Kerepesi-ut 13. II. 22. 3086

Veszek

zálogházi cédulát
régi arany ezüst árút brillánt és gyémánt árút a legmagasabb árak mellett

FRIED A.
órás és ékszerész
Kerepesi-ut 2. szám.

Magyar kir. államvasutak.

Gyors- és teherárnk házhoz szállitása.

A magyar kir. államvasutak a vasuti üzletszabályzat 68. §-a alapján márévekkel ezelőtt rendszeresitette azon intézményt, hogy a budapest-józsefvárosi, budapest-nyugoti és budapest-dunapesti teherpályaudvarokra érkező gyors és teherárnkat a címzettnek saját szerződött fuvarosával házhoz, — illetve a feladandó árukat a lakásból a vasuthoz szállittatja, ha a címzett a Duna balpartján a IV—IX. kerületben vagy a tisztviselő- elopest lakik. —

Ugyancsak ezen szerződött fuvarosával vámoltatja el a Budapesten átmenő és azon Budapestre helyben rendelt vámárukat is, melynek elvámolása a vasuthoz bizatott; egyuttal a különféle érkező árúkhoz szállitott — szállitmányok után kiállitandó árnyalatkozatokat is ezen megbizottja által állittaja ki.

Utánvéttel terhelt, Budapesten a Duna jobbpartján lakó egyének részére szóló, továbbá terjedelmes, tüzveszélyes és oly árúk, melyeknek összsulya az egy tonnát meghaladja, csakis a vállalkozóval kötendő előzetes egyezség alapján szállittatnak házhoz.

Jogában áll azonban mindenkinek, hogy a vállalkozó által való házhoz szállittást igénybe ne vegye, mit az illető állomásokkal egyszerü irásbeli megkeresésssel közölhet.

A házhoz való elszállitási dijak a következők:

a) kg.-onként: — — — — 20 fillér
10 kg. sulyig — — — 30 fillér
10 kg.—25 kg.-ig — — 40 „
25 kg.-on felül 50 kg.-ig 50 „
50 kg.-on felül minden megkezdett 50 kg. 40 „

b) teherárukért:
25 kg. sulyig — — — 40 fillér
50 kg.-on felül minden megkezdett 50 kg. 30 „

A statisztikai árnyalatkozatok kiállitásáért a vállalkozó nyilatkozatonként 5 krajcárt szaknithat.

Az áruk házhoz szállitása esetén, ha az áru fogyasztási vagy vámiletőknek átadtatnak, s ha a címzett a fuvarlevélben kijelölt helyen feltalálható, s az árut ott át is veszi, csak a fuvarlevélben felszámitott összeg szedetik be.

Ha az áru vámiletőknek vagy fogyasztási adóknak van alávetve, még a címzettnek kézbesitendő vámnyugta, illetve adóbizra szerint fizetett vámiletek, fogyasztási adó és vámközvetitési illetőek is megfizetendők.

A szállitmányozó az árut a lakás vagy ügyletbeliség azon részébe tartozik állitani, mely e célra neki kijelöltetett.

Ha címzett az áru befuvarozási idején lakásán nincs, a második napon, esetleg több szór is megkisérlett kézbesitését kilön illetés nem számittatik fel.

Ha azonban címzett a fuvarlevélben kijelölt helyen nem találtatnék, s tartózkodási helyét csak a bejelentési hivatal útján lehet megtudni, a rendes fuvarozást dijon kivül még 10 krajcár fizelendő.

Ha címzett az áru átvételét megtagadja, vagy azt a városnak más, nem a fuvarlevélben megjelölt helyére küldi, a visszavitet, ujra való elhozatal, vagy más helyre való szállitásért a dijszabásszerüi illeték ujból felszámitható.

Esetleges panaszok a budapesti-jobbpartli üzletvezetőséghez jutalandók.

A Yost-irógép r. t.
(Erzsébet-körut 9—11, New-York palota)
uj magyar és német nyelvü gyorsirászati tanfolyamokat nyit.
Jelentkezők az **Orsz. Magy. Gyorsiró-Egyesület** védnöksége alatt álló, **Bátori Dezső** középiskolai tanár ur által vezetett gyorsiró, valamint gépirótanfolyamokhoz bármikor felvétetnek.

Köznép-osztály.
Őszi mencsikoff ... 4 frt
Téli kabát ... ... 7 frt
Felöltő ... ... 4 frt
Ferenc József-kabát (Gehrock) ... ... 3 frt
Téli nadrág ... ... 4 frt
Rothberger Jakab,
Kristóf-tér 2. I-sö emelet.

Valódi torontáli
szőnyegek (Tyllm), kézimunka, tiszta gyapjuból. Nagyobb és kisebb szőnyegek, stb. Szerbvászon. Árjegyzéket és mintákat küld **Grünbaum Vilmos, Nagybecskerek.**

Daudet Alphonse. **A kis Izé.** Egy gyermek története. Az ifjuság számára átdolgozott kiadás után forditotta Borostyáni Nándor. Számos képpel. Közönséges kiadás ... ... 2 kor.
Megrendelhető a Budapesti Napló kiadóhivatalában

Nevelőnő
észak német-honi, kitünően beszél angolul és franciául, kitünően zongorál, rajzol, fest, keresztény uri családnál ónapt alkalmaztatni. Magyar nevelőnőket zene és nyelvismerettel, sürgősen keresek 600—1200 korona évi fizetéssel.
Szegheőne S. Lujza
BUDAPEST.
VI., Dessewffy-utca 22.

Elegáns, csinos és tartós, saját készitésü férfi vagy női borjubőr füzős cipő
3 frt 20.

Kerepesi-ut 10/D,
Uj képes árjegyzék és csomagolás ingyen.

Az asszony

férjét, leány az apját, rokon a rokont figyelmeztesse alábbi páratlan kedvezményre. Ma, midőn külön rovatot lehetne nyitni a tömeges balesetoknek, világra szóló az, amit lapunk nyujt előfizetőinek.

„Mindnyájunkat érhet baleset!"

A **Budapesti Naplót** ez vezette arra, hogy minden egyes előfizetőjét

ingyen biztositja

baleset ellen

halál esetén 2000 korona erejéig, rokkantság esetén 2000 kor. erejéig. A biztositás egész költségét a Budapesti Napló kiadóhivatala fedezi.

Mindenki annyi időre van ingyen biztositva, amennyi időre előfizet. A biztositást a mannheimi biztositó társaság magyarországi vezérképviselősége végzi. Minden előfizető, régi és uj egyaránt, egy mint a következő jogérvényes biztositási kötvényt kap:

Mannheimi biztositó-társaság Mannheimban.
Magyarországi vezérképviselőség Budapesten, VI., Kemnitzer-utca 10.

Alaptőke: Nyole millió márka. Erre befizetve: Két millió márka. Tartalékalap: Két millió márka. A részvénycsek váltóiban a még be nem fizetett részvénytőke fejében.

Balesetbiztositási kötvény.

A Mannheimi biztositó-társaság biztosit jelen kötvény által, a tuloldali általános feltételek mellett,

T. ..... urnák urnőnek

(lakóhely) .....

(a név sajátkezüleg beirandó) mint a **Budapesti Napló** előfizetőjének az elhalálozás esetére: **Kétezer korona** összeget, a munkaképességnek életfogytiglani elvesztése (teljes rokkantság) esetére: **Kétezer korona** összeget, vagy a baleset mérvének megfelelő összeget. A biztositás csak arra az időre érvényes, melyre az előfizetési dij lefizettetett. — A biztositás kezdődik az előfizetési dij postára adását, vagy kifizetését követő déli 12 órakor és végződik az előfizetés lejárta után való napon déli 12 órakor.

Mannheimi biztositó-társaság magyarországi vezérképviselőség Budapesten.

Fényes, igazgató.

Előfizetési árak: egész évre 28 korona (14 frt), félévre 14 korona (7 frt), negyedévre 7 korona (3 frt 50 kr.), egy hónapra 2 kor. 40 fillér (1 frt 20 kr.).

Az előfizetési összegek a

„Budapesti Napló"
kiadóhivatalába József-körut 18. küldendők.

Nyomatott a „Pátria" irodalmi és nyomdai vállalat részvénytársaság kőrgőgőforpón, Budapest, IX Üllői-ut 25.